

ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ

**ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի 24/05/2023թ.
թիվ 1/269 Ա որոշմամբ գրանցված**

**ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ
ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ**

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ»

**փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից թողարկվող
պարտատոմսերի վերաբերյալ**

Երևան 2023

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ»

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը

փակ բաժնետիրական ընկերություն

Կազմակերպատ-իրավական ձևը

0010, Հայաստանի Հանրապետություն, ք.Երևան, Վ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ 10,
հեռ.

(+374 60) 757-000, (+374 11) 757-000

Էլ.փոստ՝ info@armswissbank.am,

ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am

Առաջին տրանշ

<i>Արժեթղթերի տեսակը՝</i>	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
<i>Արժեթղթերի ձևը՝</i>	ոչ փաստաթղթային
<i>Արժեթղթերի քանակը՝</i>	200,000 (երկու հարյուր հազար) հատ
<i>Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝</i>	50,000 (հիստոն հազար) ՀՀ դրամ
<i>Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝</i>	10,000,000,000 (տասը միլիարդ) ՀՀ դրամ
<i>Արժեկտրոնը՝</i>	11.75 %
<i>Շրջանառության ժամկետը՝</i>	4 տարի
<i>Տեղաբաշխման ձևը՝</i>	Չերաշխավորված

Երկրորդ տրանշ

<i>Արժեթղթերի տեսակը՝</i>	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
<i>Արժեթղթերի ձևը՝</i>	ոչ փաստաթղթային
<i>Արժեթղթերի քանակը՝</i>	100,000 (մեկ հարյուր հազար) հատ
<i>Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝</i>	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար
<i>Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝</i>	10,000,000 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար
<i>Արժեկտրոնը՝</i>	6.00 %
<i>Շրջանառության ժամկետը՝</i>	4 տարի
<i>Տեղաբաշխման ձևը՝</i>	Չերաշխավորված

Երրորդ տրանշ

<i>Արժեթղթերի տեսակը՝</i>	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
<i>Արժեթղթերի ձևը՝</i>	ոչ փաստաթղթային
<i>Արժեթղթերի քանակը՝</i>	100,000 (մեկ հարյուր հազար) հատ
<i>Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝</i>	100 (մեկ հարյուր) Եվրո
<i>Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝</i>	10,000,000 (տասը միլիոն) Եվրո
<i>Արժեկտրոնը՝</i>	4.50 %
<i>Շրջանառության ժամկետը՝</i>	4 տարի
<i>Տեղաբաշխման ձևը՝</i>	Չերաշխավորված

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ»

Տեղաբաշխողի անվանումը

Փակ բաժնետիրական ընկերություն

Կազմակերպա-իրավական ձևը

0010 Հայաստանի հանրապետություն, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10,

հեռ. (37460) 757000, (37411) 757000,

էլ. Փոստ՝ info@armswissbank.am

Ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am

«ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից Ծրագրային ազդագրի (Այսուհետ՝ Ազդագիր) գրանցումը չի հավաստում ներդրման ապահովությունը, ներկայացված տեղեկատվության ճշտությունը կամ իսկությունը»:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

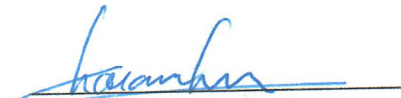
Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել փաստաթղթի բովանդակությունը:

Ստորագրող անձինք

Վարդան Սիրմալյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի նախագահ

20. 11. 2023թ.

Վերոնիկա Զարմիշյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

20. 11. 2023թ.

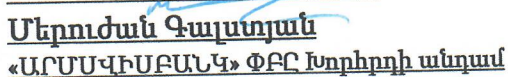
Բաթթի Բալյոզյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

20. 11. 2023թ.

Արմենակ Դարբինյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

20. 11. 2023թ.

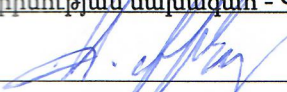

Մերուժան Գալստյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

20. 11. 2023թ.

Գևորգ Մաչանյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության նախագահ - Գործադիր տնօրեն

20.11.2023թ.

Արկադի Փինաչյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Ներդրումային ղեկարտամենտի տնօրեն

20.11.2023թ.

Գրիգոր Մովսիսյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ապահովման ղեկարտամենտի տնօրեն

20.11.2023թ.

Գրիգոր Հովհաննիսյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Վարկավորման ղեկարտամենտի տնօրեն

20.11.2023թ.

Գևորգ Խաչատրյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Հաճախորդների սպասարկման ղեկարտամենտի տնօրեն

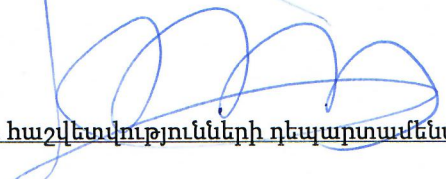
20.11.2023թ.

Արա Մակարյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Բիզնեսի զարգացման ղեկարտամենտի տնօրեն

20.11.2023թ.

Անժելա Բարսեղյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Առևտրի ֆինանսավորման և թրթակցային հարաբերությունների ղեկարտամենտի տնօրեն

20.11.2023թ.

Սեդրակ Բաղդասարյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվությունների ղեկարտամենտի տնօրեն
Գլխավոր հաշվապահ

20.11.2023թ.

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

Ա Մ Փ Ո Փ Ա Թ Ե Բ Թ	7
1. ԲԱԺԻՆ. ԱՄՓՈՓ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԹՈՂԱՐԿՎԱԾ ՊԱՐՏԱՏՈՄՄԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ 7	
Տեղեկատվություն Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ	7
Բանկին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր	14
Բանկի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխություններ	15
Աուդիտ իրականացնող անձ	16
Բանկի կառավարման մարմինների կազմի վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն	16
Բանկի թողարկած արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ	18
Բանկի՝ առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական տվյալները	19
Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները	28
2. ԲԱԺԻՆ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՄԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	31
Ռիսկային գործոններ	31
Հիմնական տեղեկատվություն	32
Առաջարկի ծրագրի համակողմանի նկարագիրը	32
3. ԲԱԺԻՆ. ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	44
Անկախ աուդիտորները	44
Ռիսկային գործոններ	44
Տեղեկատվություն Բանկի մասին	47
Բիզնեսի նկարագիրը	49
Բանկի կառուցվածքը	60
Բանկի զարգացման վերջին միտումները	61
Բանկի շահույթի կանխատեսումը	61
Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	62
Բանկի կառավարման մարմինների գործունեությունը	73
Հսկող անձինք	73
Տեղեկատվություն Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին	74
Էական պայմանագրեր	74
Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը	74
Այլ տեղեկատվություն	74

Ա Մ Փ Ո Փ Ա Թ Ե Ր Թ

Ամփոփաթերթը հանդիսանում է «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Բանկ) և վերջինիս կողմից թողարկվող պարտատոմսերի համառոտ նկարագրություն, հետևաբար առաջարկվող արժեթղթերում ներդրում անելու վերաբերյալ ներդրողի որոշումը պետք է հիմնված լինի ամբողջական փաստաթղթի վրա:

Ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու դեպքում ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձինք կրում են քաղաքացիական պատասխանատվություն:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել սույն փաստաթուղթը և դրան կից ներկայացվող փաստաթղթերը փաստաթղթային տարբերակով Բանկի գրասենյակում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ վերջիններիս ինտերնետային կայքում՝ www.armswissbank.am:

1. ԲԱԺԻՆ. ԱՄՓՈՓ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԹՈՂԱՐԿՎԱԾ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Տեղեկատվություն Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է
հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ:
ռուսերեն՝ ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «АРМСВИСБАНК».
անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CLOSED JOINT STOCK COMPANY.

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է
հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
ռուսերեն՝ ЗАО “АРМСВИСБАНК”
անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CJSC

Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:

Բանկի պետական գրանցման համարն է 26:

Բանկի գտնվելու վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10

Կապի միջոցները՝

հեռ. (37460) 757-000,

ֆաքս (37410) 54-06-27,

էլ. փոստ info@armswissbank.am,

ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am:

Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապվել Բանկի մասնագետների հետ հետևյալ հեռախոսահամարով՝

(37460) 757-001:

Բանկը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում 2004թ. սեպտեմբերի 15-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկում 2004թ-ի հոկտեմբերի 7-ին: Բանկի պետական գրանցման վկայականի համարն է N 0476: 2005թ. փետրվարի 25-ին «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ին տրամադրվել է բանկային գործունեության թիվ 84 լիցենզիան:

Բանկի ապրանքային նշանն է՝

որը գրանցվել է ՀՀ մտավոր սեփականության գործակալության կողմից 25.08.2005թ.:

Բանկի հիմնադրումը: Բանկը ավելի քան 18 տարի է ծավալում է գործունեություն ՀՀ բանկային շուկայում: Բանկի հիմնադիր է հանդիսանում շվեյցարական ժամացույցների «Ֆրանկ Սյուլլեր Ուոչլանդ» ընկերության հիմնադիր, սեփականատեր և գործադիր տնօրեն, հայազգի գործարար Վարտան Սիրմակետը: Ներկայումս Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է Բանկի անուղղակի նշանակալից մասնակից (վերջնական շահառու):

Բանկի առաքելությունն է հաճախորդներին մատուցել նորարարական, առաջադեմ և միջազգային շուկաներում ընդունված բանկային ծառայություններ՝ հմուտ և պրոֆեսիոնալ անձնակազմի շնորհիվ ու տրամադրել նրանց մեր ժամանակը և ռեսուրսները՝ հավատարիմ մնալով սոցիալական պատասխանատվության ու կայուն ֆինանսավորման մեր սկզբունքներին:

Բանկի տեսլականն է՝ բանկային ծառայությունների ու կայուն ֆինանսավորման ճկուն լուծումների միջոցով դառնալ Հայաստանի Հանրապետությունում առաջատար կորպորատիվ և ներդրումային բանկ՝ մեր հաճախորդների համար ֆինանսական շուկայում լինելով լավագույն գործընկեր:

Բանկի հեռանկարային նպատակներն են՝

1. իրավաբանական անձ հաճախորդներին առաջարկել կորպորատիվ բանկային ծառայությունների լայն փաթեթ, որը կներառի ինչպես ավանդական, այնպես էլ ոչ ավանդական բանկային ծառայություններ, մասնավորապես՝ վարկեր, վարկային գծեր, հիփոթեքային վարկավորում, օվերդրաֆթ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ինչպես նաև առևտրի ֆինանսավորման գործիքներ (ակրեդիտիվ, երաշխիք, գնման պատվերի ֆինանսավորում, արտահանման խթանման ֆինանսավորում և այլն), և հաճախորդի կարիքներից բխող այլ ծառայություններ:
2. ՀՀ ֆինանսական շուկայում լինել առաջատարներից, ինչպես ՀՀ այնպես էլ արտասահմանյան արժեթղթերով իրականացվող ներդրումային գործառնությունների գծով:
3. Կորպորատիվ արժեթղթերի շուկայում մատուցել անդերրայթինգի և մարքեթ մեյքերության ծառայություններ և այս գծով զբաղեցնել առաջատար դիրքեր:

4. ՀՀ ֆինանսական շուկայում ամրապնդել հաստատված դիրքը որպես կայուն և վստահելի ֆինանսական կառույց, ինչպես նաև լինել լավագույններից որպես բանկերի և ոչ բանկ ֆինանսական կազմակերպությունների համար մարքեթմեյթեր հաստատություն:
5. Իրականացնել միջազգային շուկաներում Բանկի ներդրումային ծառայությունների առաջնորդման ուղղությամբ միջոցառումներ:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 10,000,200,000.00 (տասը միլիարդ երկու հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսունյոթ) հատ հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսի, յուրաքանչյուրը 600,000 (վեց հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «Էյչ Վի Էս Հոլդինգ» ՋԻ Էմ Բի Էյչ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունհինգ) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

Մինևույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսունյոթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Բիզնեսի համառոտ նկարագիր: Բանկը համաձայն իր կողմից որդեգրված ռազմավարության՝ իր հաճախորդներին մատուցում է հետևյալ ֆինանսական ծառայությունները.

1. Վարկային ծառայություններ

Կորպորատիվ վարկավորում,

ՓՄՁ վարկավորում

Կորպորատիվ վարկերի պորտֆելում ընդգրկված են խոշոր և ՓՄՁ հաճախորդներին շրջանառու և կապիտալ ներդրումների նպատակով, այդ թվում՝ առևտրի ֆինանսավորման, գյուղատնտեսական (պետական ծրագրերի շրջանակում) նպատակներով տրված վարկերը և ֆինանսական վարձակալությունները, վարկային գծերը, օվերդրաֆտները, և այլն, բացառությամբ նախագծային ֆինանսավորման շրջանակում տրված վարկերի պորտֆելի (որի մասին ներկայացված է առանձին բաժնով): Բիզնես վարկավորման ոլորտում մեծ նշանակություն ունեն ՀՀ կառավարության կողմից տարբեր ոլորտների աջակցության նպատակով ներդրված սուբսիդավորման ծրագրերի շրջանակներում տրամադրվող վարկային գործիքները (վարկեր, վարկային գծեր և այլն) և առևտրի ֆինանսավորման նպատակով տրված վարկերը: Հատկանշական է, որ պետական և մասնավոր ընկերությունների պատվերների ավելացմանը զուգահեռ նկատվում է բանկային երաշխիքների պորտֆելի աճ: Մինևույն ժամանակ էականորեն աճել է լիզինգային գործիքների ծավալները, ինչը պայմանավորված է կառավարության կողմից համապատասխան ոլորտում սուբսիդավորման ծրագրերի առկայությամբ: ԱՖԾ ոլորտում Բանկը երկար տարիներ համագործակցում է ՎԶԵԲ-ի, ԱԶԲ-ի հետ, իսկ 2022թ-ից արդեն ԵԱԶԲ-ի հետ՝ 5 մլն ԱՄՆ դոլար սահմանաչափի շրջանակում և ՏՀՄԲ-ի հետ՝ 5 մլն եվրո սահմանաչափի շրջանակում՝ հաճախորդներին մատուցելով ներմուծման և արտահանման կարճաժամկետ վարկեր, ակրեդիտիվներ, ինկաստներ, միջազգային երաշխիքներ:

Նախագծային ֆինանսավորում

Այստեղ կենտրոնացված է Բանկի վարկային պորտֆելի այն հատվածը, որը իրենից ներկայացնում է վերականգնվող էներգիայի, շինարարության, գյուղատնտեսության և այլ ոլորտների նոր սկսնակ բիզնես նախագծերի կապիտալ ներդրումների ֆինանսավորում:

2022թ-ին նախագծերի ֆինանսավորման ոլորտում առանձնահատուկ ակտիվ են եղել բնակելի և հասարակական կառուցապատման, ինչպես նաև սեփական կարիքների ու արդյունաբերական բիզնես նպատակով կառուցված արևային ֆոտովոլտային կայանների նախագծերի ֆինանսավորումները:

2022թ-ի վերջի դրությամբ Բանկը հաջողությամբ իրականացրել է շուրջ 150 հատ` ավելի քան 20 մլրդ ՀՀ դրամ ծավալով արևային կայանների կառուցման ծրագրերի ֆինանսավորում, որն իր ծավալներով ՀՀ բանկային համակարգում լավագույն ցուցանիշներից է: Այսպիսի արդյունքներ հնարավոր է եղել գրանցել KfW բանկի Վերականգնվող էներգիայի աջակցության ծրագրի և ՎՁԵԲ հետ կնքված Էներգաարդյունավետության ծրագրի շրջանակում մատչելի պայմաններով ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի սեփական ռեսուրսների հաշվին: Նույն ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ Բանկի սեփական ռեսուրսների հաշվին ֆինանսավորված շինարարական նախագծերի թիվը կազմել է 14` շուրջ 10 մլրդ ՀՀ դրամի ծավալով: Բանկը Գերմանահայկական Հիմնադրամի Էներգաարդյունավետություն ՓՄՁ-ների համար ծրագրի շրջանակում առաջինն է, որ ֆինանսավորել է Էներգաարդյունավետ բնակելի շենքի շինարարության նախագիծ և այժմ էլ շարունակում է նման նախագծերի ֆինանսավորումը:

Իրականացվել է նաև «Scaling up green finance practices in Armenia» դրամաշնորհային ծրագրի ամփոփիչ և ՀՀ-ում կանաչ ֆինանսավորման ճանապարհային քարտեզի ներկայացմանը նվիրված աշխատաժողով:

Առևտրի ֆինանսավորում և ֆակտորինգ (ներքին և միջազգային)

Առևտրի ֆինանսավորումը և ֆակտորինգը Բանկի գործունեության առանցքային ուղղություններից են: Բանկն առևտրի ֆինանսավորման և ֆակտորինգի ոլորտում հանդիսանում է ՀՀ բանկային համակարգի առաջատարներից ինչպես տեխնոլոգիաների և պրոդուկտների գործիքակազմի, այնպես էլ ցուցանիշների առումով: Այդ իմաստով ընթացիկ տարին ևս բացառություն չէր, ինչի մասին են վկայում 2022 թ-ին Բանկին շնորհված մրցանակները, այդ թվում`

- ՎՁԵԲ-ի կողմից չորրորդ տարին անընդմեջ շնորհված «Հայաստանի ամենաակտիվ թողարկող բանկ» մրցանակը,
- ԱԶԲ-ի կողմից երկրորդ անգամ շնորհված «Առաջատար գործընկեր բանկ ՀՀ-ում» մրցանակը և «Լավագույն ՓՄՁ գործարք-Թողարկող Բանկ» մրցանակը,
- Ֆակտորինգային միջազգային ասոցիացիայի (FCI) պլատֆորմում ՎՁԵԲ ԱՖՕ տեխնոլոգիաներով Բանկի կողմից իրականացրած առաջին միջազգային ֆակտորինգային գործարքի համար FCI-ի կողմից «Տարվա լավագույն գործարք» անվանակարգում տրված մրցանակը:

Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է միջազգայնորեն ընդունված առևտրի ֆինանսավորման գործիքների մեծ տեսականի, մասնավորապես՝ ներքին ռեզրեսային, ոչ ռեզրեսային ֆակտորինգ և դեբիտորական պարտքի ֆինանսավորում, ինչպես նաև ՎՋԵԲ-ի, ԱԶԲ-ի, ԵԱԶԲ-ի, ՏՀՄԲ-ի, ՀԱԱԳ-ի հետ համագործակցության և FCI-ին անդամակցության շրջանակներում առաջարկում է նաև արտահանման և ներմուծման ֆակտորինգ, ակրեդիտիվ, ինկասո, միջազգային երաշխիք, հետարտահանման և նախաարտահանման ֆինանսավորում: Ավելին, Բանկը դրսևորում է շատ ճկուն քաղաքականություն՝ հաճախորդների ֆինանսական կարիքներին առավելագույնս համապատասխանող լուծումները գտնելու նպատակով:

2022թ-ի վերջի դրությամբ ֆակտորինգի ընդհանուր պորտֆելը, որը ներառում է ներքին և միջազգային ֆակտորինգը, ինչպես նաև հետարտահանման և նախաարտահանման ֆինանսավորումները, կազմել է շուրջ 10.3 մլրդ ՀՀ դրամ: Միևնույն ժամանակ, հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ֆակտորինգի պորտֆելում կիրառվող գործիքակազմը կրում է կարճաժամկետ բնույթ, արժե դիտարկել նաև 2022թ-ի ընթացքում ընդհանուր տրամադրումների ծավալը, ինչը կազմել է շուրջ 38.6 մլրդ ՀՀ դրամ:

Ներկայումս Բանկի ֆակտորինգային գործարքներից օգտվում են հիմնականում թեթև արդյունաբերության, ձկնաբուծության, խմիչքների արդյունաբերության, պտուղ-բանջարեղենի վերամշակման և պահածոյացման, բեռնափոխադրումների, մեծածախ և մանրածախ առևտրի ոլորտի ընկերությունները:

Անհատական վարկավորում

Մասնագիտացված չլինելով մանրածախ բանկային ծառայությունների շուկայում՝ Բանկը ծառայությունների ամբողջականության ապահովման նպատակով անհատական վարկեր (հիփոթեքային, սպառողական և քարտային վարկեր) է առաջարկում Բանկի կորպորատիվ հաճախորդների սեփականատերերին, ղեկավար անձնակազմին և աշխատակիցներին: Բացի այդ, Բանկն առանձնակի հետաքրքրություն է ցուցաբերում հիփոթեքային վարկավորման ոլորտին, որտեղ տարիներ շարունակ արձանագրել է կայուն աճի տեմպեր:

Բանկն առաջարկում է հիմնականում Երևան քաղաքում բնակարանների ձեռք բերման, վերանորոգման և կառուցապատման վարկեր, ինչպես ֆիքսված, այնպես էլ փոփոխական տոկոսադրույքով մինչև 20 տարի մարման ժամկետով: Հիփոթեքային վարկերի ֆինանսավորման աղբյուր են հանդիսանում սեփական ռեսուրսները, «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի հետ՝ հիփոթեքային վարկերի վերաֆինանսավորման, Էներգաարդյունավետ վերանորոգման վարկերի և «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի հիփոթեքային վարկերի վերաֆինանսավորման ծրագրերից ստացված ծրագրային միջոցները:

Միևնույն ժամանակ Բանկը համագործակցում է մի շարք կառուցապատող ընկերությունների հետ, որոնցից անշարժ գույքի ձեռքբերման վարկերը նույնպես իրականացվում են հիմնականում Բանկի կողմից շուկայում առկա մրցակցային պայմաններով: Այժմ Բանկը համագործակցում է շուրջ 12 կառուցապատող ընկերությունների հետ, որոնց կողմից առաջարկվում են տարբեր արժեքների և տարբեր չափերի բնակարաններ (Մոտ 1,500 բնակարան): Բանկը բարձր է գնահատում նաև կառուցվող շենքերի էներգաարդյունավետությունը և հետևաբար

նմանատիպ շենքերից անշարժ գույքի ձեռքբերման վարկերի մասով իրականացնում է ակտիվ վարկավորում:

2. Ներդրումային ծառայություններ

Բանկի ռազմավարական ուղղություններից է միջազգային չափանիշներին համապատասխան ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է ներդրումային գործիքների բավականին լայն տեսականի՝ ամերիկյան, եվրոպական, ռուսական և այլ երկրների ընկերությունների ու ներդրումային հիմնադրամների բաժնետոմսեր, դեպոզիտար ստացականներ, պետական ու կորպորատիվ պարտատոմսեր, արժեթղթերով ռեպո և մարժինալ գործառնություններ, կանխիկ ու անկանխիկ ոսկով գործառնություններ, պահառուական ծառայություններ, սվոփ, օպցիոն, ֆորվարդ, ֆյուչերս և այլն:

Բրոքերային գործունեության շրջանակներում Բանկն իր անունից և հաճախորդի հաշվին կամ հաճախորդի անունից և հաճախորդի հաշվին հաճախորդի հանձնարարականների հիման վրա իրականացնում է արժեթղթերի առք/վաճառք, ինչպես նաև այլ գործողություններ և գործարքներ՝ կապված բրոքերային գործունեության իրականացման հետ:

Արժեթղթերի պահառության շրջանակներում Բանկը հաճախորդներին առաջարկում է հետևյալ ծառայությունները

- Հաճախորդի արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների գրանցում.
- Հաճախորդի արժեթղթերի անվանատեր հանդես գալը.
- Հաճախորդի համար առանձին դեպո հաշվի բացում և վարում.
- Հաճախորդին արժեթղթերի վերաբերյալ թողարկողից, Կենտրոնական դեպոզիտարիայից և այլ պահառուից ստացված ամբողջական տեղեկատվության տրամադրում.
- Արժեթղթերի պահառությանն առնչվող և օրենքով թույլատրվող այլ ծառայություններ:

Բանկը պահառության ծառայություններ է մատուցում ՀՀ տարածքում և դրանից դուրս շրջանառվող ազատ շրջանառության իրավունքով ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի համար:

Դրամային իրացվելիության կառավարման նպատակով Բանկն իր հաշվետեր հաճախորդներին առաջարկում է ռեպո գործարքների կնքում մինչև 3 ամիս ժամկետով: Ռեպո գործարքների առարկա կարող են հանդիսանալ պետական պարտատոմսերը և Բանկի կողմից Հայաստանի ֆոնդային բորսայի առևտրային նստաշրջանում գնանշվող կորպորատիվ պարտատոմսերը:

Ժամանակակից շուկաների նորանոր մարտահրավերներին դիմագրավելու, ինչպես նաև ներդրումային նախագծեր մշակելու և իրագործելու համար Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է նաև արժեթղթերի բորսայական ու արտաբորսայական շարժի ապահովման, միջազգային տիրույթում շրջանառվող արժեթղթերի ձեռքբերման, կորպորատիվ հաճախորդների արժեթղթերի թողարկման, տեղաբաշխման կազմակերպման և այլ ծառայություններ:

3. Հաշվարկադրամարկղային ծառայություններ

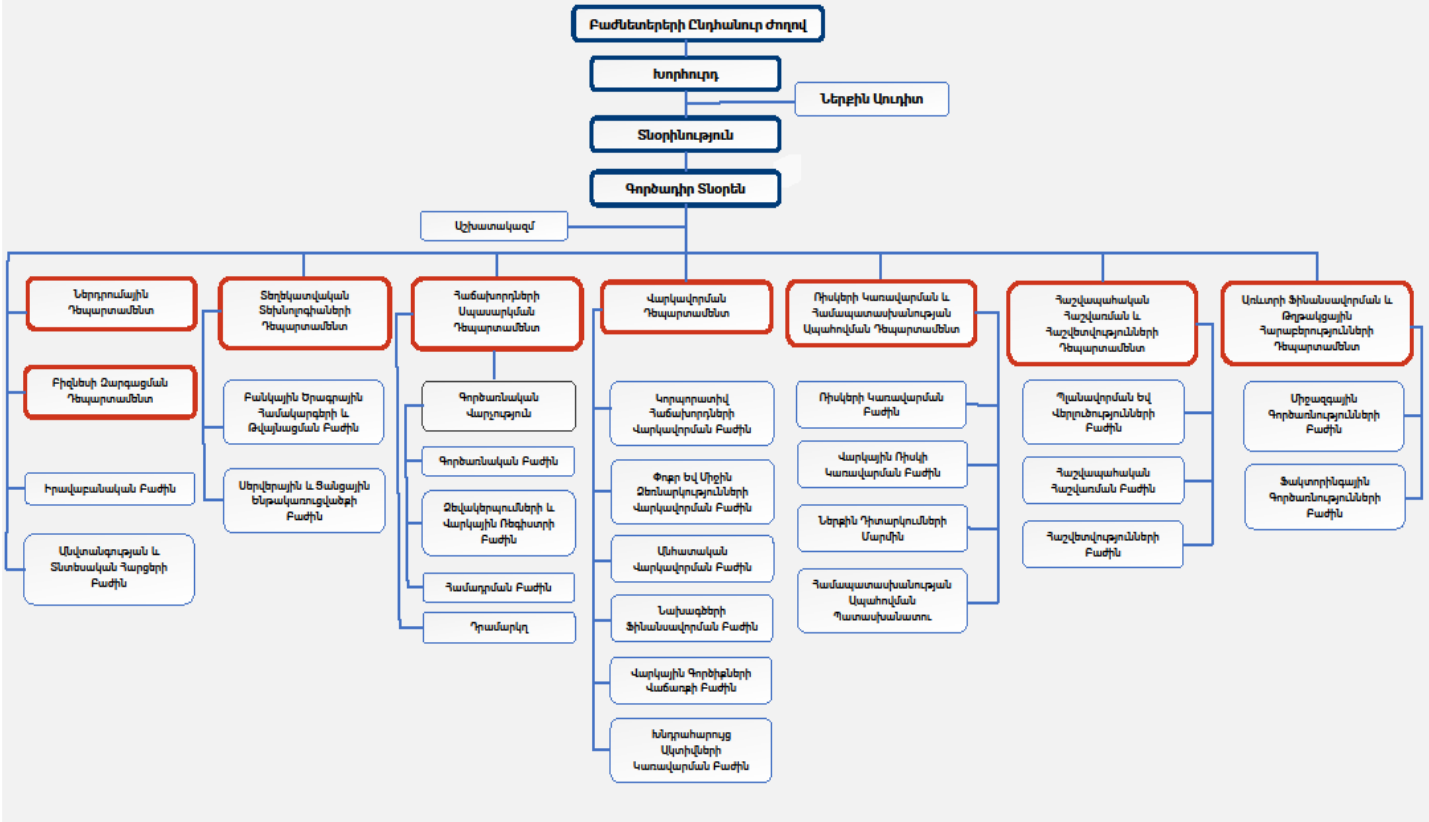
Հաշվարկադրամարկղային ծառայությունների շրջանակներում Բանկի կողմից մատուցվում են հետևյալ հիմնական ծառայությունները.

- Հաշիվների բացում, ավանդների ընդունում, ավանդի գրավով վարկերի տրամադրում
- Էսքրու, դեպո հաշիվների բացում և սպասարկում
- Դրամական և միջազգային փոխանցումներ
- Արտարժույթային և ոսկով, կանխիկ գործառնություններ, այդ թվում՝ ոսկու ձուլակտորներով
- Ածանցյալ գործառնություններ
- Անհատական պահախցիկներ
- Քարտերի, ՊՈՍ տերմինալների տրամադրում և սպասարկում,

Ծառայությունների մշակման և մատուցման ժամանակ Բանկն առանձնանում է մի շարք առավելություններով, ինչպիսիք են արագությունը, սպասարկման բարձր որակը, հուսալիությունը, անհատականացված մոտեցումը և այլն:

Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը

Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը հետևյալն է.

Բանկը ներկայումս մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ չունի և չի հանդիսանում որևէ խմբի անդամ:

Բանկին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր

Ինչպես բոլոր տնտեսվարող սուբյեկտները, Բանկն իր գործունեության ընթացքում բախվում է տարբեր ռիսկային գործոնների հետ: Ներդրողները, մինչև պարտատոմսերում ներդրում կատարելու մասին որոշում ընդունելը, պետք է տեղյակ լինեն այդ ներդրման հետ կապված ռիսկերի մասին:

Ընդհանուր առմամբ, պարտատոմսերում ներդրում կատարողները բախվում են ինչպես թողարկող կազմակերպության գործունեության հետ կապված, այնպես էլ ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակից առաջացող ռիսկերի (շուկայական ռիսկ) և պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկի հետ:

1.2.1. Թողարկողի ռիսկը կապված է վերջինիս ֆինանսատնտեսական գործունեության առանձնահատկությունների հետ: Այս առումով,

Բանկի համար առավել էական ռիսկերն են.

- **Գործընկերների կամ վարկային ռիսկը**, ինչի էությունը կայանում է նրանում, որ գործընկերները/հաճախորդները չեն կատարի Բանկի նկատմամբ ստանձնած իրենց վարկային պարտավորությունները,
- **Իրացվելիության ռիսկը**, երբ Բանկի ազատ դրամական միջոցները բավարար չեն ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու համար,
- **Ընդհանուր տնտեսության ռիսկերը**, երբ ՀՀ մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող են բացասաբար ազդել Բանկի գործունեության, մասնավորապես վարկավորման ծավալների վրա,

- **Օրենսդրական ռիսկը**, երբ օրենսդրական դաշտի փոփոխությունները կարող են բացասաբար ազդել Բանկի գործունեության վրա,
- **Գործառնական ռիսկը**, ինչը կարող է ի հայտ գալ ինչպես Բանկի կողմից օգտագործվող տեխնիկական միջոցների խափանման, այնպես և մարդկային գործոնի պատճառով:
- **Տոկոսադրույքների ռիսկ**՝ տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկը կարող է ազդել Բանկին պատկանող արժեթղթերի պորտֆելի կառավարման արդյունավետության վրա: Մասնավորապես, շուկայում տոկոսադրույքների բարձրացման դեպքում, պարտատոմսի գինը նվազում է, ինչի արդյունքում Բանկը կարող է չստանալ նախատեսվող շահույթը, կամ անգամ վնասներ կրել:
Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերից կարելի է առանձնացնել՝
- **Տոկոսադրույքների ռիսկ**՝ տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկը կարող է ազդել պարտատոմսերի գրավչության վրա: Մասնավորապես, շուկայում տոկոսադրույքների բարձրացման դեպքում, պարտատոմսի գինը նվազում է, ինչի արդյունքում ներդրողը կարող է չստանալ նախատեսվող շահույթը, կամ անգամ վնասներ կրել:
- **Արտարժույթի ռիսկ**՝ արտարժույթի ռիսկը առաջանում է փոխարժեքի տատանումների պատճառով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի՝ պարտատոմսերից ստացված եկամուտների վրա:
- **Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկ**՝ պարտատոմսերի շուկայի զարգացվածության ցածր մակարդակի պայմաններում կարող է ստեղծվել այնպիսի իրավիճակ, երբ պարտատոմսի սեփականատերը ցանկացած պահի պարտատոմսերը վաճառելու հետ կապված դժվարությունների կրախվի:

Բանկի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխություններ

2023թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ համեմատած 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի Բանկի ակտիվները աճել են մոտ 38.2 մլրդ ՀՀ դրամով՝ պայմանավորված վարկային պորտֆելի և արժեթղթերի պորտֆելի աճով: Բանկի ստացված զուտ շահույթը 2023թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ կազմել է շուրջ 4.6 մլրդ ՀՀ դրամ: Բանկի ընդհանուր կապիտալը աճել է 28.15%-ով և կազմել 65.0 մլրդ ՀՀ դրամ՝ պայմանավորված վերագնահատման պահուստների նվազմամբ: Բանկի զուտ տոկոսային եկամուտը նվազել է 23.2%-ով՝ կազմելով 6.1 մլրդ ՀՀ դրամ:

	2023/30/09 Աուդիտ չանցած	2022/31/12	2021/31/12	2020/31/12
Զուտ տոկոսային եկամուտ	6,098,900	7,943,785	10,903,095	10,283,044
Գործառնական եկամուտ	7,166,902	12,359,571	11,920,345	16,010,783
Շահույթ մինչև հարկումը	5,560,995	8,929,620	9,408,996	7,453,193
Զուտ շահույթ	4,560,995	7,199,715	7,765,459	6,026,075
Ընդհանուր ակտիվներ	423,380,302	385,172,182	398,420,438	386,139,335
Ընդհանուր պարտավորություններ	358,365,053	334,437,260	339,353,492	323,207,050
Ընդհանուր կապիտալ	65,015,250	50,734,922	59,066,946	62,932,285

Աուդիտ իրականացնող անձ

Բանկի 2020 և 2021 թթ անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից: «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է «Գրանթ Թորնթոն Ինտերնեյշնալի» անդամ:

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան 0015, Գրիգոր Լուսավորիչ 9, հեռ. +37410 50 09 64/61, ինտերնետային կայքի հասցեն է՝ <https://www.grantthornton.am/>: Կազմակերպության տնօրեն է հանդիսանում Արմեն Հովհաննիսյանը:

2019թ. հոկտեմբերի 14-ին Բանկի բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի կողմից որպես Բանկի 2019-21թթ. գործունեության աուդիտն իրականացնող աուդիտորական կազմակերպություն է ընտրվել «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն: Աուդիտի նպատակն է ձեռք բերել բավարար երաշխիքներ՝ համոզվելու համար, որ ֆինանսական հաշվետվությունները զերծ են էական անճշտություններից:

2022թ. նոյեմբերի 11-ին Բանկը պայմանագիր է կնքել «Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության հետ, որի հիմքով 2022թ անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է վերոնշյալ ընկերության կողմից: 2023թ.-ին ևս անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվելու է «Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից՝ 2023թ. սեպտեմբերի 5-ին Բանկի և «Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության մինջև պայմանագրի հիմքով:

Աուդիտորական ընկերության փոփոխությունը պայմանավորված է ՀՀ ԿԲ «ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՈՒԴԻՏ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԱՆՁԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ» Կանոնակարգ 22-ի պահանջներով, համաձայն որի՝ «Աուդիտորական կազմակերպությունը կարող է իրականացնել միննույն ֆինանսական կազմակերպության ֆինանսատնտեսական գործունեության աուդիտը անընդմեջ առավելագույնը 6 տարի, ընդ որում, տվյալ աուդիտորական կազմակերպության պատասխանատու աուդիտորը կարող է իրականացնել տվյալ ֆինանսական կազմակերպության աուդիտը առավելագույնը 3 տարի»:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետությունում 1999թ. հուլիսի 20-ին: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 2: Կազմակերպության գլխավոր տնօրեն է հանդիսանում Էրիկ Հայրապետյան:

Ընկերությունն աուդիտորական ծառայությունների մատուցման լիզենցիա է ստացել Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունից և ծառայություններ է մատուցում ձեռնարկատիրական և բանկային ոլորտի հաճախորդներին:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ի եզրակացությունները ներկայացված են կից Հավելվածներում:

Բանկի կառավարման մարմինների կազմի վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն

Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են կառավարման հետևյալ մարմինները՝

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը, այսուհետ նաև ժողով,
- Խորհուրդ,
- Գործադիր մարմին:

Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «Էյչ Վի Էս Հոլդինգ» Ջի Էմ Բի Էյչ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՍՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

Մինևույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսուներթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Բանկի Խորհուրդը բաղկացած է հինգ անդամից.

Հ/հ	Անուն Ազգանուն	Պաշտոն
1	Վարտան Սիրմակետ	Խորհրդի նախագահ
2	Արմենակ Դարբինյան	Խորհրդի անդամ
3	Բաֆֆի Բայրոյան	Խորհրդի անդամ
4	Գևորգ Զաքմիշյան	Խորհրդի անդամ
5	Մերուժան Գալստյան	Խորհրդի անդամ

Բանկի Գործադիր մարմինը բաղկացած է.

Գևորգ Մաչանյան, տ.գ.թ.

Տնօրինության նախագահ, Գործադիր տնօրեն

Գևորգ Մաչանյանն ԱՐՄՄՎԻՄԲԱՆԿ-ի Գործադիր տնօրենն է հիմնադրման օրվանից: Նա ունի ավելի քան քառասունամյա աշխատանքային փորձ բանկային համակարգում, որից քսանը ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել ՀՀ կենտրոնական բանկում:

Ծնվել է 22/08/1959թ. -ին, ավարտել է Երևանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտը:

Գրիգոր Մովսիսյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ - Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ապահովման ղեկավարամենտի տնօրեն

Ծնվել է 26/03/1974թ.-ին, ավարտել է Երևանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտը: Բանկում աշխատում է Բանկի հիմնադրման օրվանից:

Գրիգոր Հովհաննիսյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման ղեկավարամենտի տնօրեն

Ծնվել է 16/02/1974թ.-ին, ավարտել է Երևանի Պետական Ճարտարագիտական Համալսարանը, բանկում աշխատում է 2009թ-ից:

Արկադի Փինայան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային ղեկավարամենտի տնօրեն

Ծնվել է 18/02/1976թ.-ին, ավարտել է Երևանի պետական համալսարանը: Բանկում աշխատում է 2006թ. հունվարից:

Սեդրակ Բաղդասարյան

Տնօրինության անդամ, Հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվությունների ղեկավարամենտի տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ

Ծնվել է 27/04/1976թ.-ին, ավարտել է Երևանի Պետական Տնտեսագիտական Ինստիտուտը: Բանկում աշխատում է 2005թ. -ի հոկտեմբերից:

Գևորգ Խաչատրյան

**Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-
Հաճախորդների սպասարկման ղեկավարության տնօրեն**

Ծնվել է 29/06/1970թ-ին, ավարտել է Երևանի պետական համալսարանը:
Բանկում աշխատում է Բանկի հիմնադրման օրվանից:

Արա Մակարյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Բիզնեսի զարգացման ղեկավարության տնօրեն

Ծնվել 1990թ-ի հուլիսի 31-ին: 2011թ-ին ավարտել է Հայաստանի Պետական Տնտեսագիտական Համալսարանի Մարքեթինգի և Բիզնեսի Կազմակերպման ֆակուլտետը: Բանկում սկսել է աշխատել 2017թ-ից:

Բանկի աշխատակիցների թիվը 06.03.2023թ.-ի դրությամբ կազմում է 147 աշխատակից:

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ

Բանկը թողարկել է բաժնետոմսեր և պարտատոմսեր:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 10,000,200,000.00 (տասը միլիարդ երկու հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսուներթ) հատ հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսի, յուրաքանչյուրը 600,000 (վեց հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է «Էյչ Վի Էս Հոլդինգ» Ջի Էմ Բի Էյչ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՍՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

Հաշվի առնելով Բանկի կազմակերպաիրավական ձևը՝ Բանկի կողմից թողարկված բաժնետոմսերը չեն շրջանառվում կարգավորող շուկայում: Բանկի բաժնետոմսերը թողարկված են անժամկետ:

2015-2023թթ. ընկած ժամանակահատվածում Բանկը թողարկել և տեղաբաշխել է պարտատոմսեր ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացված հիմնական պայմաններով.

Բանկի կողմից 2015-2023թթ. Ընթացքում թողարկված պարտատոմսեր.

Տարբերակիչ ծածկագիր ISIN	Թողարկման ծավալ/անվանական	Տեղաբաշխված ծավալ/անվանական	Շրջանառության ժամկետ	Արժեկտրոն	Արժեկտրոնի վճարման պարբերականություն
AMSWISB21ER7 /մարված/	2,000,000 ԱՄՆ դոլար	2,000,000 ԱՄՆ դոլար	3 (երեք) տարի /մարված/	7.50%,	Էռամսյակային
AMSWISB22ER5 /մարված/	3,000,000 ԱՄՆ դոլար	3,000,000 ԱՄՆ դոլար	4 (չորս) տարի	8.00%,	Էռամսյակային
AMSWISB23ER3 /մարված/	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	5 (հինգ) տարի	8.50%,	Էռամսյակային
AMSWISB24ER1	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	7 (յոթ) տարի	6.75 %	Կիսամսյակային
AMSWISB25ER8	10,000,000 Եվրո	10,000,000 Եվրո	6 (վեց) տարի	5.00 %	Կիսամսյակային

AMSWISB26ER6 /մարված/	2,000,000,000 ՀՀ դրամ	2,000,000,000 ՀՀ դրամ	4 (չորս) տարի	12.75 %	կիսամյակային
AMSWISB27ER4 /մարված/	6,000,000,000 ՀՀ դրամ	6,000,000,000 ՀՀ դրամ	5 (հինգ) տարի	11.50 %	կիսամյակային
AMSWISB28ER2	6,000,000 ԱՄՆ դոլար	6,000,000 ԱՄՆ դոլար	7 (յոթ) տարի	6.50 %	կիսամյակային
AMSWISB29ER0	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	6 (վեց) տարի	6.00 %	եռամյակային
AMSWISB2AER6	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	6 (վեց) տարի	6.50%	կիսամյակային
AMSWISB2BER4	3,000,000 Եվրո	3,000,000 Եվրո	4 (չորս) տարի	4.00%	կիսամյակային
AMSWISB2CER2	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	5 (հինգ) տարի	9.00 %	կիսամյակային
AMSWISB2DER0	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	6 (վեց) տարի	6.00 %	կիսամյակային
AMSWISB2EER8	5,000,000 Եվրո	5,000,000 Եվրո	5 (հինգ) տարի	3.50 %	կիսամյակային
AMSWISB2FER5	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	6 (վեց) տարի	8.50 %	կիսամյակային
AMSWISB2HER1	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	6,000,000,000 ՀՀ դրամ	4 (չորս) տարի	11.75%	կիսամյակային
AMSWISB2IER9	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	6,000,000 ԱՄՆ դոլար	4 (չորս) տարի	6.00 %	կիսամյակային
AMSWISB2JER7	10,000,000 Եվրո	8,550,900 Եվրո	4 (չորս) տարի	4.50 %	կիսամյակային

Բանկի՝ առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական տվյալները

1. Դրամային պարտատոմսերի թողարկման պայմանները

1.1 Պարտատոմսերի տեսակը՝ անվանական, ֆիքսված արժեկտրոնով.

1.2 Պարտատոմսերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային.

1.3 Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը՝ ոչ փոխարկելի.

1.4 Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝ 10,000,000,000 (տասը միլիարդ) ՀՀ դրամ.

1.4.1 Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միևնույն թողարկումը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով: Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ: Թողարկված հերթական վերաբացված ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին:

1.4.2 Հերթական տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը, տեղաբաշխման /առաջարկի եղանակը/ Շուկա ստեղծողի/ստեղծողների կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը, գինը, անհրաժեշտության դեպքում նաև այլ պայմաններ հաստատված համարել Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից սահմանված պայմանների համաձայն՝ Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո:

- 1.5 Պարտատոմսերի քանակը՝ 200,000 (երկու հարյուր հազար) հատ.
- 1.6 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ.
- 1.7 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝ Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը:
- 1.8 Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը՝ մինչև պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը.
- 1.9 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրում.
- 1.10 Հերթական տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկը տեղաբաշխման վերաբերյալ հիմնական տեղեկատվությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.
- 1.11 Պարտատոմսերի մարման օրը՝ Պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 48-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարումը կատարվում է մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.12 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը՝ ֆիքսված՝ տարեկան 11.75%
- 1.13 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ, 42-րդ, 48-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.

1.14 Արժեկտրոնի գումար՝ ֆիքսված գումար՝ 2,937.50 (երկու հազար ինը հարյուր երեսունյոթ) ՀՀ դրամ և 50 լումա յուրաքանչյուր վճարման ժամանակ յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց:

1.15 Պարտատոմսերի գինը՝ Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{P}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$
$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

P – պարտատոմսի անվանական արժեքը,

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N-հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը

C- տարեկան արժեկտրոնի գումարը.

y- մինչև մարում եկամտաբերություն.

1.16 Պարտատոմսերի շրջանառության ձևը՝ ազատ շրջանառության իրավունքով.

1.17 Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված.

1.18 Պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների հաշվառման համակարգը՝ Պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումն իրականացվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) կողմից.

1.19 Արժեկտրոնները հաշվարկվում են թողարկման օրվանից և վճարումներն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.20 Պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.21 Արժեկտրոնների վճարումներն և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի

ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ ՀՀ տարածաքում գործող բանկերում բացված համապատասխան բանկային հաշիվներին (ՀՀ դրամով) (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ)։

1.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են.

1.23 Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են.

1.24 Բանկը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Բանկը այլ կերպ չի տիրապետում այդ տեղեկությանը: Այս դեպքում Բանկը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ.

1.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով.

1.26 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում չի սահմանվում.

1.27 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը.

1.28 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը՝ չերաշխավորված տեղաբաշխում.

2. Դոլարային պարտատոմսերի թողարկման պայմանները

2.1 Պարտատոմսերի տեսակը՝ անվանական, ֆիքսված արժեկտրոնով.

2.2 Պարտատոմսերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային.

2.3 Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը՝ ոչ փոխարկելի.

2.4 Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝ 10,000,000 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար.

2.4.1 Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միննույն թողարկումը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով: Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ: Թողարկված հերթական ծավալն /առաջին տեղաբաշխման կամ վերաբացված/ ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է

ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին:

2.4.2 Հերթական տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը, տեղաբաշխման/առաջարկի եղանակը, Շուկա ստեղծողի/ստեղծողների կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը, գինը, անհրաժեշտության դեպքում նաև այլ պայմաններ հաստատված համարել Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից սահմանված պայմանների համաձայն՝ Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո:

2.5 Պարտատոմսերի քանակը՝ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) հատ.

2.6 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար:

2.7 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝ Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը:

2.8 Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը՝ մինչև պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը.

2.9 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրում.

2.10 Տեղաբաշխման առաջին օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկն այդ մասին տեղեկությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.

2.11 Պարտատոմսերի մարման օրը՝ Պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 48-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարումը կատարվում է մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.

2.12 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը՝ ֆիքսված՝ տարեկան 6.00%

2.13 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ, 42-րդ, 48-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.

2.14 Արժեկտրոնի գումար՝ ֆիքսված գումար՝ 3.00 (երեք) ԱՄՆ դոլար յուրաքանչյուր վճարման ժամանակ յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց:

2.15 Պարտատոմսերի գինը՝ Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{P}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$
$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

P – պարտատոմսի անվանական արժեքը

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N- հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը

C- տարեկան արժեկտրոնի գումարը

y- մինչև մարում եկամտաբերություն.

2.16 Պարտատոմսերի շրջանառության ձևը՝ ազատ շրջանառության իրավունքով.

2.17 Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված.

2.18 Պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների հաշվառման համակարգը՝ Պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումն իրականացվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) կողմից.

2.19 Արժեկտրոնները հաշվարկվում են ԱՄՆ դոլարով, թողարկման օրվանից: Վճարումներն իրականացվում է ԱՄՆ դոլարով, անկանխիկ եղանակով:

2.20 Պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է ԱՄՆ դոլարով, անկանխիկ եղանակով.

2.21 Արժեկտրոնների վճարումները և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան

գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ ՀՀ տարածաքում գործող բանկերում բացված համապատասխան բանկային հաշիվներին (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ)։

2.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են։

2.23 Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են։

2.24 Բանկը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Բանկը այլ կերպ չի տիրապետում այդ տեղեկությանը։ Այս դեպքում Բանկը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ։

2.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով։

2.26 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում չի սահմանվում։

2.27 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը։

2.28 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը՝ չերաշխավորված տեղաբաշխում։

Թողարկման վերաբացման շրջանակներում տեղաշխման ենթակա պարտատոմսերի անվանական ծավալը կազմում է 4,000,000 (չորս միլիոն) ԱՄՆ դոլար։

3. Եվրոյով պարտատոմսերի թողարկման պայմանները

3.1 Պարտատոմսերի տեսակը՝ անվանական, ֆիքսված արժեկտրոնով։

3.2 Պարտատոմսերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային։

3.3 Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը՝ ոչ փոխարկելի։

3.4 Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝ 10,000,000 (տասը միլիոն) Եվրո։

3.4.1 Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միննույն թողարկումը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով։ Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ։ Թողարկված հերթական ծավալն /առաջին տեղաբաշխման կամ վերաբացված/ ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է

ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին:

3.4.2 Հերթական տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը, տեղաբաշխման/առաջարկի եղանակը, Շուկա ստեղծողի/ստեղծողների կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը, գինը, անհրաժեշտության դեպքում նաև այլ պայմաններ հաստատված համարել Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից սահմանված պայմանների համաձայն՝ Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո:

3.5 Պարտատոմսերի քանակը՝ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) հատ.

3.6 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 100 (Մեկ հարյուր) Եվրո:

3.7 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝ Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը:

3.8 Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը՝ մինչև պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը.

3.9 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրում.

3.10 Տեղաբաշխման առաջին օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկն այդ մասին տեղեկությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.

3.11 Պարտատոմսերի մարման օրը՝ Պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 48-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարումը կատարվում է մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.

3.12 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը՝ ֆիքսված՝ տարեկան 4.50%

3.13 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ, 42-րդ, 48-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.

3.14 Արժեկտրոնի գումար՝ ֆիքսված գումար՝ 2.25 (երկու ամբողջ քսանհինգ հարյուրերորդական)

Եվրո յուրաքանչյուր վճարման ժամանակ յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց:

3.15 Պարտատոմսերի գինը՝ Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{P}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

P – պարտատոմսի անվանական արժեքը

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N- հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը

C- տարեկան արժեկտրոնի գումարը

y- մինչև մարում եկամտաբերություն.

3.16 Պարտատոմսերի շրջանառության ձևը՝ ազատ շրջանառության իրավունքով.

3.17 Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված.

3.18 Պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների հաշվառման համակարգը՝ Պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումն իրականացվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) կողմից.

3.19 Արժեկտրոնները հաշվարկվում են եվրոյով, թողարկման օրվանից, իսկ վճարումներն իրականացվում է եվրոյով, անկանխիկ եղանակով:

3.20 Պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է եվրոյով, անկանխիկ եղանակով.

3.21 Արժեկտրոնների վճարումները և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան

գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ ՀՀ տարածաքում գործող բանկերում բացված համապատասխան բանկային հաշիվներին (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ)։

3.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են։

3.23 Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են։

3.24 Բանկը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Բանկը այլ կերպ չի տիրապետում այդ տեղեկությանը։ Այս դեպքում Բանկը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ։

3.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով։

3.26 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում չի սահմանվում։

3.27 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը։

3.28 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը՝ չերաշխավորված տեղաբաշխում։

Թողարկման վերաբացման շրջանակներում տեղաշխման ենթակա պարտատոմսերի անվանական ծավալը կազմում է 1,449,100 (մեկ միլիոն չորս հարյուր քառասունհինգ հազար մեկ հարյուր) Եվրո։

Բանկի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման հիմնական նպատակն է հանդիսանում շուկայից միջոցների ներգրավումը։ Տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցներն ուղղվելու են վարկերի տրամադրմանը և ներդրումների իրականացմանը։

Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները

Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները

Ստորև ներկայացվում են Բանկի 2020-2023թթ. ամփոփ ֆինանսական տվյալները։

	2023/09/30		2021/31/12	2020/31/12
Ցուցանիշի անվանումը	Աուդիտ	2022/31/12		

	չանցած			
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո (ԶԾ), 1000 ՀՀ դրամ	4,560,995	7,199,715	7,765,459	6,026,075
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն (ՄԿ), 1000 ՀՀ դրամ	58,383,246	54,900,934	60,999,616	61,333,498
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)% = (ԶԾ)/(ՄԿ)	7.81	13.11	12.73	9.83
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո (ԶԾ), 1000 ՀՀ դրամ	4,560,995	7,199,715	7,765,459	6,026,075
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԱ), 1000 ՀՀ դրամ	405,189,042	391,796,310	392,279,887	334,144,404
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)% = (ԶԾ)/(ՄԱ)	1.13	1.84	1.98	1.80
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո (ԶԾ), 1000 ՀՀ դրամ	4,560,995	7,199,715	7,765,459	6,026,075
Գործառնական եկամուտ (ԳԵ), 1000 ՀՀ դրամ	7,166,902	12,359,571	11,920,345	16,010,783
Զուտ շահույթի մարժա (NPM) % (ԶԾ)/(ԳԵ)	63.64	58.25	65.14	37.64
Գործառնական եկամուտ (ԳԵ), 1000 ՀՀ դրամ	7,166,902	12,359,571	11,920,345	16,010,783
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԱ), 1000 ՀՀ դրամ	405,189,042	391,796,310	392,279,887	334,144,404
Ակտիվների օգտագործման գործակից % (AU) = (ԳԵ)/(ՄԱ)	1.77	3.15	3.04	4.79
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԱ), 1000 ՀՀ դրամ	405,189,042	391,796,310	392,279,887	334,144,404
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն (ՄԿ), 1000 ՀՀ դրամ	58,383,246	54,900,934	60,999,616	61,333,498
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM) = (ՄԱ)/(ՄԿ)	6.94	7.14	6.43	5.45
Զուտ տոկոսային եկամուտ (ԶՏԵ), 1000 ՀՀ դրամ	6,098,900	7,943,785	10,903,095	10,283,044
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ), 1000 ՀՀ դրամ	355,464,099	348,730,305	352,592,378	298,004,317
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) (A/B)	0.02	0.02	0.03	0.03
Տոկոսային եկամուտ (ՏԵ), 1000 ՀՀ դրամ	25,607,763	34,112,068	33,691,387	27,321,456
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ), 1000 ՀՀ դրամ	355,464,099	348,730,305	352,592,378	298,004,317
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն (SE)/(ՄԵԱ),	0.07	0.10	0.10	0.09
Տոկոսային ծախսեր (ՏԾ), 1000 ՀՀ դրամ	19,508,863	26,168,283	22,788,292	17,038,412
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր (ՄԾՊ), 1000 ՀՀ դրամ	357,009,621	332,011,309	336,814,353	320,185,341
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են ծախսեր (SO)/(ՄԾՊ)	0.05	0.08	0.07	0.05
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո (ԶԾ), 1000 ՀՀ դրամ	4,560,995	7,199,715	7,765,459	6,026,075

Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը (ԲՔ)	16,667	16667	16,667	16,667
<i>Չուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) (ՁԾ)/(ԲՔ), 1000 ՀՀ դրամ</i>	274	431.97	465.92	361.56
	0.02			
<i>ՄՊԼԵԴ = (ՏԵ)/(ՄԵԱ)-(ՏՕ)/(ՄՕՊ)</i>	4,560,995	0.019	0.028	0.038

Բանկի տարեկան և եռամսյակային ֆինանսական հաշվետվությունները, ներառյալ կից ծանոթագրությունները տեղադրված են Բանկի ինտերնետային էջում, հետևյալ հասցեով՝

<http://www.armswissbank.am:>

2. ԲԱԺԻՆ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ռիսկային գործոններ

- 2.1.1 Ներդրումները պարտատոմսերում, ինչպես և այլ արժեթղթերում, ենթակա են որոշակի ռիսկերի, որոնք կապված են ինչպես թողարկողի ֆինանսատնտեսական վիճակից և գործունեության արդյունքներից (թողարկողի ռիսկ), այնպես էլ ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակից (շուկայական ռիսկ): Ներդրողը ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում կայացնելու ընթացքում պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրի և վերլուծի ներդրման հետ կապված և սույն փաստաթղթում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը:
- 2.1.2 Շուկայական ռիսկը առաջանում է տնտեսությունում պարտատոմսերի գնի վրա ազդող գործոնների փոփոխության հետևանքով, ինչի արդյունքում ներդրողը կարող է կրել կորուստներ:
- 2.1.3 Պետք է հաշվի առնել նաև, որ սույն փաստաթղթում ներկայացված ռիսկերի ցանկը սպառիչ չէ և հնարավոր է անկանխատեսելի բնույթ ունեցող որևէ իրադարձության/ռիսկի (այլ ռիսկեր) ի հայտ գալը, որը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրումների վերադարձելիության կամ արժեքի վրա: Ներդրողը պետք է ներդրման որոշումը կայացնելիս ամբողջությամբ գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով և ակնկալիքներով:
- 2.1.4 ***Շուկայական ռիսկ***՝ շուկայական ռիսկի հիմնական տարատեսակներն են տոկոսադրույքի ռիսկը և արտարժույթային ռիսկը:
- Տոկոսադրույքի ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով՝ տոկոսադրույքների աճի դեպքում պարտատոմսերի գինը նվազում է, ինչը կարող է հանգեցնել նրան, որ ներդրողը, մինչև մարումը պարտատոմսը վաճառելու դեպքում կարող է կրել վնասներ, կամ չստանալ նախատեսված եկամուտը:
- Արտարժույթի ռիսկը առաջանում է ազգային դրամի փոխարժեքի տատանումների պատճառով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի պարտատոմսերից ստացված եկամուտների վրա, երբ ներդրողը պարտատոմսից ստացված եկամուտը գնահատում է ՀՀ դրամով (օրինակ՝ ներդրում կատարելու համար ներդրողը ՀՀ դրամը փոխարկել է արտարժույթի և պարտատոմսի մարումից հետո ստացված արտարժույթը փոխարկում է ՀՀ դրամի): Մասնավորապես, ազգային արժույթի արժեվորման դեպքում, պարտատոմսի մարումից ստացված գումարները (ներառյալ տոկոսները) փոխարկելու դեպքում, ՀՀ դրամով հաշվարկված եկամուտը կարող է նախատեսվածից քիչ (բացասական) լինել: Նույն տրամաբանությունը գործում է նաև այն դեպքում, երբ ներդրում կատարելու համար ներդրողը արտարժույթը փոխարկել է ՀՀ դրամի և պարտատոմսի մարումից հետո ստացված արտարժույթը փոխարկում է արտարժույթի: Այս դեպքում արդեն ազգային արժույթի արժեզրկման դեպքում, պարտատոմսի մարումից ստացված գումարները (ներառյալ տոկոսները) փոխարկելու դեպքում, արտարժույթով հաշվարկված եկամուտը կարող է նախատեսվածից քիչ (բացասական) լինել:
- 2.1.5 ***Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկ***՝ պարտատոմսերի շուկայի զարգացվածության ցածր մակարդակի պայմաններում, շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության, ինչպես նաև, Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով

կարող է ստեղծվել այնպիսի իրավիճակ, երբ պարտատոմսի սեփականատերը ցանկացած պահի պարտատոմսերը վաճառելու հետ կապված դժվարությունների բախվի: Մասնավորապես, հնարավոր է, որ պարտատոմսի սեփականատերը չկարողանա իր ուզած պահին վաճառել պարտատոմսը կամ ստիպված լինի այն վաճառել ցածր գնով, կրելով վնասներ: Այս ռիսկը նվազեցնելու նպատակով Բանկը նախատեսում է ապահովել թողարկվող պարտատոմսերի համար շուկա ստեղծողի գործառնությունների իրականացում, այդ դեպքում ներդրողը ցանկացած պահին կկարողանա վաճառել իր պարտատոմսերը, բայց դա չի երաշխավորում պարտատոմսի սեփականատիրոջ կողմից շահավետ գնով վաճառք: Համաձայն «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ «Շուկա ստեղծողի կանոնների» Կորպորատիվ պարտատոմսերի յուրաքանչյուր դասի /տրանշի/ համար գնման և/կամ վաճառքի հայտում /հայտերի համախմբում/ նշվող նվազագույն գնանշման ծավալը սահմանվում է մեկ արժեթղթի ճշտությամբ՝ տվյալ դասի /տրանշի/ թողարկված պարտատոմսերի քանակի 1.00 (մեկ) տոկոսի չափով:

2.1.6 Վերը նշված ռիսկերից բացի Թողարկողը կարող է բախվել նաև այլ ռիսկերի հետ, որոնք Բանկը սույն փաստաթղթում նշելու համար էական չի համարել:

Հիմնական տեղեկատվություն

Բանկի կողմից անվանական պարտատոմսերի թողարկման և դրան հետևող տեղաբաշխման նպատակն է միջոցների ներգրավումը, որոնք ուղղվելու են Բանկի հիմնական գործունեության ֆինանսավորմանը, այն է վարկերի տրամադրմանը և այլ ներդրումների իրականացմանը:

Առաջարկի ծրագրի համակողմանի նկարագիրը

2.3.1 Սույն ազդագրի շրջանակներում Բանկը տեղաբաշխելու է 10,000,000,000 /տասը միլիարդ/ ՀՀ դրամ, 10,000,000 /տասը միլիոն/ ԱՄՆ դոլար և 10,000,000 /տասը միլիոն/ Եվրո անվանական ծավալով պարտատոմսեր: Պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու են ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով: Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ: Թողարկված հերթական ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է Ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին: Հերթական վերաբացված ծավալներն ենթակա են տեղաբաշխման բաց բաժանորդագրության եղանակով: Յուրաքանչյուր վերաբացված տրանշը տեղաբաշխվում է նույն ԱՄՏՕ-ով, սեփականատիրոջը տալիս է նույն իրավունքները, ունենում է նույն մարման օրը և արժեկտրոնային եկամտաբերությունը:

2.3.2 Բանկի պարտատոմսերն անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային պարտատոմսեր են, որոնց թողարկումն իրականացվում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և որոնց շուրջ ծագող վեճերը, այդ թվում՝ դատական, ենթակա են լուծման ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

2.3.3 Պարտատոմսերի ռեեստրը վարվում է «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ ՀԿԴ) կողմից՝ համաձայն Բանկի և ՀԿԴ-ի միջև 2023 թ-ի մարտի 15-ին կնքված թիվ 25000/17/2023, 25000/18/2023, 25000/19/2023 պայմանագրի:

2.3.4 ՀԿԴ կողմից պարտատոմսերին շնորհված ԱՄՏՕ-ն է (արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ ծածկագիր) համապատասխանաբար՝

Առաջին տրանշ` AMSWISB2HER1

Երկրորդ տրանշ` AMSWISB2IER9

Երրորդ տրանշ` AMSWISB2JER7

2.3.5 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը`

Առաջին տրանշ` 50,000.00 (հիսուս հազար) ՀՀ դրամ: Թողարկման արժույթը` ՀՀ դրամ

Երկրորդ տրանշ` 100.00 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար: Թողարկման արժույթը` ԱՄՆ դոլար:

Երրորդ տրանշ` 100.00 (մեկ հարյուր) Եվրո: Թողարկման արժույթը` Եվրո:

Թողարկվող պարտատոմսերի քանակը`

Առաջին տրանշ` 200,000 (երկու հարյուր հազար) հատ պարտատոմս` 10,000,000,000.00 (տասը միլիարդ) ՀՀ դրամ ընդհանուր անվանական արժեքով,

Երկրորդ տրանշ` 100,000 (մեկ հարյուր հազար) հատ պարտատոմս` 10,000,000.00 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար ընդհանուր անվանական արժեքով,

Երրորդ տրանշ` 100,000 (մեկ հարյուր հազար) հատ պարտատոմս` 10,000,000.00 (տասը միլիոն) Եվրո ընդհանուր անվանական արժեքով,

2.3.6 Պարտատոմսերի արժեկտրոնները վճարվելու են կիսամյակային պարբերականությամբ:

2.3.7 Պարտատոմսերը փոխարկելի չեն:

2.3.8 Բանկն օգտվելու է շուկա ստեղծողի/ների (marketmaker)-ի ծառայություններից:

2.3.9 Համաձայն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական կազմակերպությունների սնանկության մասին» օրենքի Բանկի պարտավորությունները մարվում են լուծարային միջոցների հաշվին, հետևյալ հերթականությամբ`

ա) առաջին` ադմինիստրացիայի, լուծարային կառավարչի կողմից սույն օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և հիմնավորված ծախսերը, այդ թվում` աշխատավարձը` Կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի շրջանակներում.

բ) երկրորդ` այն պարտատերերի պահանջները, որոնք բանկին վարկ, փոխառություն են տրամադրել կամ բանկում ավանդ են ներդրել կամ բանկային հաշվին դրամական միջոցներ են մուտքագրել բանկում ադմինիստրացիա նշանակվելուց հետո, բացառությամբ պարտատիրոջ և Կենտրոնական բանկի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված դեպքերի.

գ) երրորդ` Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա քաղաքացիների, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց Հայաստանի Հանրապետության դրամով բանկային ավանդները և բանկային հաշիվներին առկա մնացորդները` մինչև 16 միլիոն դրամի չափով, իսկ արտարժույթային ավանդների (հաշիվների) դեպքում` 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով: Մեկ անձի` բանկում մեկից ավելի ավանդներ (հաշիվներ) ունենալու դեպքում նրա բոլոր ավանդները միավորվում են, և դրանց հանրագումարը համարվում է մեկ ավանդ:

դ) չորրորդ` բանկի այլ պարտավորությունները, բացառությամբ երկրորդ հերթում ընդգրկված բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների.

ե) հինգերորդ` պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների նկատմամբ բանկի պարտավորությունները, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարումները.

ե.1) վեցերորդ` ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները.

զ) յոթերորդ` բանկի մասնակիցների պահանջները:

Սույն կետով սահմանված` բանկի պարտատերերի պահանջների բավարարման

հերթականության «գ», «դ» և «ե.1» ենթակետերով սահմանված պարտատերերի թվից բացառություն են կազմում բանկի մասնակիցները և բանկի հետ կապված անձինք, որոնց նկատմամբ բանկի պարտավորությունները բավարարվում են «գ» ենթակետով սահմանված հերթում:

Սույն կետի «գ» ենթակետով սահմանված անձի՝ բանկի նկատմամբ ունեցած պահանջի գումարը 16 միլիոն դրամը (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափը) գերազանցելու դեպքում, տվյալ անձի՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով) պահանջը բավարարվում է «գ» ենթակետով սահմանված հերթում, իսկ այդ գումարը գերազանցող պահանջը՝ «դ» ենթակետով սահմանված հերթում:

Ավանդների երաշխավորման համակարգի շրջանակներում, երաշխավորված գումարը հատուցելուց հետո օրենքով սահմանված երաշխավորողը փաստացի հատուցված գումարի չափով պահանջի իրավունք է ձեռք բերում բանկի նկատմամբ այն հերթում (հերթերում), որի ընթացքում տվյալ ավանդատուն (պարտատերը) համաձայն սույն հոդվածի իրավունք կունենար ստանալ իր ավանդը (հաշվի մնացորդը):

Սույն կետի «դ» ենթակետով սահմանված բանկի այլ պարտավորությունները ներառում են նաև Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի կողմից հատուցման կազմակերպման հետ կապված ծախսերը:

Մինևսույն հերթի պարտատերերն ունեն իրենց պահանջների բավարարման հավասար իրավունքներ: Մինևսույն հերթի պարտատերի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի բոլոր պահանջները լրիվ բավարարելուց հետո:

Բանկի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից պարտատոմսերից բխող պահանջները ենթակա չեն վերադասակարգման:

Պարտատոմսերի թողարկմամբ ներգրավված միջոցները երաշխավորվում են «Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին» ՀՀ օրենքով և նույն օրենքով սահմանված կարգով ենթակա են հատուցման հետևյալ չափերով՝

ա) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի միայն դրամային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված ավանդի չափը տասնվեց միլիոն հայկական դրամ է:

բ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի միայն արտարժույթային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված ավանդի չափը յոթ միլիոն հայկական դրամ է:

գ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային բանկային ավանդներ, և դրամային բանկային ավանդի գումարը յոթ միլիոն հայկական դրամից ավելի է, ապա երաշխավորվում է միայն դրամային ավանդը՝ մինչև տասնվեց միլիոն հայկական դրամով:

դ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային բանկային ավանդներ, և նրա դրամային բանկային ավանդի գումարը պակաս է յոթ միլիոն հայկական դրամից, ապա երաշխավորվում է դրամային բանկային ավանդն ամբողջությամբ և արտարժույթային բանկային ավանդը՝ յոթ միլիոն դրամի և հատուցված դրամային բանկային ավանդի տարբերության չափով:

Ավանդատուի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր դրամային ավանդները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների և ավանդատուի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր արտարժույթային ավանդները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների:

2.3.10 **Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված:**

2.3.11 **Պարտատոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն.**

2.3.11.1 ինքնուրույնաբար տնօրինել, տիրապետել և օգտագործել իր սեփականության

- ներքո գտնվող Պարտատոմսերը,
- 2.3.11.2 Պարտատոմսերով իրականացնել ցանկացած գործառույթ, որը բխում է սեփականության իրավունքից,
- 2.3.11.3 Թողարկման օրվանից հաշված կիսամյակային պարբերությամբ՝ համապատասխան արժեկտրոնների վճարման օրերին ստանալ արժեկտրոնային եկամուտը: Եթե տվյալ օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա արժեկտրոնի վճարումն իրականացվում է տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը,
- 2.3.11.4 Պարտատոմսերի մարման օրը ստանալ պարտատոմսերի անվանական արժեքը (մարման գումարը): Եթե տվյալ օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա պարտատոմսերի մարման գումարի վճարումը իրականացվում է տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը,
- 2.3.11.5 Բանկի կողմից Պարտատոմսերի մարման գումարը, ինչպես նաև արժեկտրոնի վճարումը սահմանված ժամկետից ուշացնելու հիմքով դատական կարգով օգտվել պարտատիրոջ օրենքով վերապահված իրավունքներից,
- 2.3.11.6 գրավադրել Պարտատոմսերը՝ օրենքով սահմանված կարգով,
- 2.3.11.7 ՀԿԴ հաշվի օպերատորների միջոցով ստանալ իր արժեթղթերի հաշվից քաղվածք,
- 2.3.11.8 Օրենքով նախատեսված այլ իրավունքներ:
- 2.3.12 **Պարտատոմսերի սեփականատիրոջ պարտավորությունները.**
  - 2.3.12.1 Պարտատոմսերում պոտենցիալ ներդրողները պարտավոր են մինչև Պարտատոմսերի ձեռք բերումը ՀԿԴ արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում կամ ՀԿԴ ենթապահառու հանդիսացող այլ անձանց մոտ ունենալ սեփականատիրոջ (անվանատիրոջ) արժեթղթերի հաշիվ:
  - 2.3.12.2 իր հաշվին կատարել պարտատոմսերի ձեռք բերման կամ օտարման հետ կապված պարտադիր վճարները՝ կապված սեփականության իրավունքի գրանցման և/կամ գործարքների ձևակերպման հետ:
  - 2.3.12.3 կատարել Պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործառնություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն:
  - 2.3.12.4 Պարտատոմսերը տեղաբաշխվում են բաց բաժանորդագրության միջոցով
- 2.3.13 Պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ թիվ 08-2023 որոշումն ընդունվել է 2023 թ-ի փետրվարի 10-ին Բանկի Խորհրդի կողմից:
Պարտատոմսերի թողարկման օրը
 Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը,
Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ժամանակահատված՝
 Պարտատոմսերի առաջարկի սկիզբ և ավարտ՝ սահմանվում է Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ

Տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկը տեղաբաշխման վերջնական պայմանները հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.

- 2.3.14 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը՝
Առաջին տրանշ ֆիքսված՝ տարեկան 11.75%,
Երկրորդ տրանշ ֆիքսված՝ տարեկան 6.0%,
Երրորդ տրանշ ֆիքսված՝ տարեկան 4.5%,

2.3.15 Արժեկտրոնի արժույթը՝

Առաջին տրանշ՝ ՀՀ դրամ, վճարումն իրականացվում է ՀՀ դրամով,

Երկրորդ տրանշ՝ ԱՄՆ դոլար, վճարումն իրականացվում է ԱՄՆ դոլարով,

Երրորդ տրանշ՝ Եվրո, վճարումն իրականացվում է Եվրոյով:

2.3.16 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝

Առաջին տրանշ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ, 42-րդ և 48-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը: Արժեկտրոնը սկսվում է հաշվարկվել թողարկման օրվանից:

Երկրորդ տրանշ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ, 42-րդ և 48-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը: Արժեկտրոնը սկսվում է հաշվարկվել թողարկման օրվանից:

Երրորդ տրանշ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ, 42-րդ և 48-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը: Արժեկտրոնը սկսվում է հաշվարկվել թողարկման օրվանից:

Արժեկտրոնի կուտակումը սկսում է հաշվարկվել պարտատոմսերի թողարկման օրվանից,

2.3.17 Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N-հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը

C- տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց

y- մինչև մարում եկամտաբերություն:

2.3.18 Պարտատոմսերի մինչև մարում եկամտաբերությունը բոլոր տրանշների համար հաշվարկվում է 2.3.17 կետում ներկայացված բանաձևի միջոցով:

2.3.19 Պարտատոմսերի մարման օրը՝

Առաջին տրանշ պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 48-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը,

Երկրորդ տրանշ պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 48-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա

պարտատոմսերի մարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը, **Երրորդ տրանշ** պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 48-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը,

2.3.20 Արժեկտրոնները հաշվարկվում են՝

Առաջին տրանշ՝ ՀՀ դրամով, ֆիքսված գումար՝ 2,937.50 (երկու հազար ինը հարյուր երեսունյոթ) ՀՀ դրամ և 50 լումա յուրաքանչյուր վճարման ժամանակ մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց: Վճարումն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով:

Երկրորդ տրանշ՝ ԱՄՆ դոլարով, արժեկտրոնի գումար՝ ֆիքսված գումար՝ 3.00 (երեք) ԱՄՆ դոլար՝ յուրաքանչյուր վճարման ժամանակ մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց: Վճարումն իրականացվում է ԱՄՆ դոլարով, անկանխիկ եղանակով:

Երրորդ տրանշ՝ Եվրոյով, արժեկտրոնի գումար՝ ֆիքսված գումար՝ 2.25 (երկու) եվրո և 25 ցենտ յուրաքանչյուր վճարման ժամանակ մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց: Վճարումն իրականացվում է Եվրոյով, անկանխիկ եղանակով:

Արժեկտրոնների վճարումներն և պարտատոմսերի մարման իրականացվում է արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00-ի) դրությամբ Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ համապատասխան բանկային հաշիվներին (ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով) (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ): ԱՄՆ դոլարով և/կամ Եվրոյով իրականացվող վճարումները (փոխանցումները) Ներդրողի՝ ՀՀ տարածքից դուրս գործող Բանկային հաշվեհամարներին փոխանցվելու պարագայում, միջազգային փոխանցման հետ կապված բոլոր ծախսերը կրում է տվյալ Ներդրողը (վերջնական շահառուն):

2.3.21 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան գումարների մուտքագրում:

2.3.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են: Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են:

2.3.23 Բանկը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Բանկն այլ կերպ չի տիրապետում այդ տեղեկությանը: Այս դեպքում Բանկը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ:

2.3.24 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված չէ,

2.3.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով: Պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում չապահովվելու դեպքում, թողարկումը համարվում է չեղյալ: Թողարկումը չեղյալ համարվելու դեպքում Բանկը՝ ՀԿԴ-ից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ցուցակի հիման վրա 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում հետ է վերադարձնում Պարտատոմսերի սեփականատերերի վճարված

գումարները, ներառյալ վճարման օրվա դրությամբ կուտակված տոկոսները, Ներդրողների համապատասխան հաշիվներին փոխանցելու միջոցով:

Համաձայն «Արժեթղթերի շուկայի մասին օրենքի» 129-րդ հոդվածի 3-րդ կետի Շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթուղթն արգելվում է վաճառել տվյալ շուկայից դուրս, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված դեպքերի.

1) մասնավոր գործարքների համար, այն է՝ այնպիսի գործարքների, որոնց կողմերը նախապես հայտնի են.

Համաձայն ՀՀ ԿԲ խորհրդի 27.11.2012թ. 331-Ն որոշման համաձայն մասնավոր գործարքներ են համարվում՝

- Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից կնքվող գործարքները,
- թողարկողի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետզման կամ ձեռքբերման գործարքները,
- արժեթղթերը հանձնելու առաջարկի շրջանակներում բաժնային արժեթղթերով կատարվող գործարքները:

2) արժեթղթերի տեղաբաշխման շրջանակներում տեղաբաշխողների կողմից իրականացվող գործարքների համար.

3) շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթուղթն այլ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության և վաճառելու դեպքերի համար.

2.3.26 Պարտատոմսերից ստացված եկամուտը ենթակա է հարկման ըստ հետևյալ հարկատեսակների.

- Շահութահարկ,
- Եկամտային հարկ:

2.3.27 Ընդհանուր առմամբ, պարտատոմսերից եկամուտ ստացվում է հետևյալ տեսքով.

1. Տոկոսային եկամուտ (պարտատոմսերի դիմաց ստացվող տոկոս),
2. Կապիտալի հավելած (ձեռք բերումից հետո պարտատոմսի գնի աճ, իսկ կապիտալի հավելածը հաշվարկվում է, որպես մինչև մարումը վաճառքի և ձեռք բերման գնի դրական տարբերություն) :

2.3.28 Շահութահարկ վճարող են համարվում ՀՀ տարածքում գործող ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք: Հարկվող շահույթը հարկատուի՝ ՀՀ հարկային օրենսգրքով /ՀՀ հարկային օրենսգրք, հոդված 104/ սահմանված համախառն եկամտի և սահմանված նվազեցումների /ՀՀ հարկային օրենսգրք, հոդված 110/ դրական տարբերությունն է: Ներկայումս շահութահարկի դրույքը կազմում է հարկվող շահույթի 18%: Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց շահութահարկի դրույքաչափը պարտատոմսերում ներդրումներից ստացված եկամտի (տոկոսներ, կապիտալի հավելած) համար կազմում է 10%: Բանկի պարտատոմսերում ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձ ներդրողների համար Բանկը հանդիսանում է հարկային գործակալ:

2.3.29 Եկամտային հարկ վճարող են համարվում ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք: Ռեզիդենտությունը սահմանվում է ՀՀ օրենսդրությամբ: Հարկվող եկամուտը հաշվարկվում է, որպես ֆիզիկական անձի՝ ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված համախառն եկամտի /ՀՀ հարկային օրենսգրք, հոդված 141/ և սահմանված նվազեցումների /ՀՀ հարկային օրենսգրք, հոդված 147/ դրական տարբերություն: Ֆիզիկական անձանց համար պարտատոմսերից ստացված միայն տոկոսային եկամուտն է ենթակա հարկման, իսկ հարկման դրույքաչափը ներկայումս սահմանված է 10%: Բանկի պարտատոմսերում ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձ ներդրողների համար Բանկը հանդիսանում է

հարկային գործակալ:

2.3.30 Թողարկվող պարտատոմսերում ներդրում իրականացնելու ցանկություն հայտնող անձինք պետք է հաշվի առնեն նաև 24/01/2020թ. ՀՀ ԱԺ կողմից ընդունված օրենքը, համաձայն որի`

ա) Համաձայն ՀՀ հարկային օրենսգրքի 149-րդ հոդվածի 1-ին մասի, հարկման բազան որոշելու նպատակով նվազեցվող եկամուտներ են համարվում ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից, պարտատոմսերից կամ ներդրումը վկայող այլ արժեթղթերից ստացվող եկամուտը, բացառությամբ բանկերի կողմից թողարկված այն պարտատոմսերի, որոնց տեղաբաշխման պահից մինչև մարումն ընկած ժամկետը պակաս է 2 տարուց:

բ) ա) կետով սահմանված արժեթղթեր ձեռք բերելու դեպքում ֆիզիկական անձանց` պարտատոմսերից ստացվող տոկոսային եկամուտը **հարկման ենթակա չէ:**

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 126-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն շահութահարկի վճարումից ազատվում են ոչ ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողները`

- ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից ստացվող շահաբաժինների, ինչպես նաև տվյալ բաժնետոմսերի օտարումից, այլ արժեթղթերով փոխանակումից կամ նման այլ գործարքներից ստացվող եկամուտների մասով,
- ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված պարտատոմսերից տոկոսի կամ մարելիս զեղչի ձևով ստացվող եկամուտների, ինչպես նաև նշյալ պարտատոմսերի օտարումից, այլ արժեթղթերով փոխանակումից կամ նման այլ գործարքներից ստացվող եկամուտների մասով:

2.3.31 Վերը նշված դրույթները վերաբերում են ՀՀ ֆոնդային բորսայի` բաժնետոմսերի և պարտատոմսերի հիմնական ու երկրորդային ցուցակներում ընդգրկված արժեթղթերին և և տարածվում են այն արժեթղթերի (դրանց դասերի) վրա, որոնք ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում (կարգավորվող շուկայում) ցուցակվել (առևտրին թույլատրվել) են ոչ ուշ քան **2024 թ-ի դեկտեմբերի 31-ը:**

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Բանկը Թողարկվող պարտատոմսերի մասով Ազդագրում սահմանված ժամկետներում նախաձեռնելու է ցուցակման գործընթաց, Բորսայի կողմից դրական եզրակացության դեպքում` Թողարկվող պարտատոմսերի վրա կտարածվեն ՀՀ հարկային օրենսգրքի վերոնշյալ դրույթները:

Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1 ***Առաջարկի պայմանները, առաջարկի վիճակագրությունը, ակնկալվող ժամանակացույցը և այն գործողությունները, որոնք անհրաժեշտ են առաջարկից օգտվելու համար***

2.4.1.1 Բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ծավալը կազմում է`
Առաջին տրանշ 10,000,000,000.00 (տասը միլիարդ) ՀՀ դրամ, 200,000 (երկու հարյուր հազար) հատ պարտատոմս, յուրաքանչյուրը 50,000.00 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով,

Երկրորդ տրանշ 10,000,000.00 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար, 100,000 (մեկ հարյուր հազար) հատ պարտատոմս, յուրաքանչյուրը 100.00 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով,

Երրորդ տրանշ 10,000,000.00 (տասը միլիոն) Եվրո, 100,000 (մեկ հարյուր հազար) հատ պարտատոմս, յուրաքանչյուրը 100.00 (մեկ հարյուր) Եվրո անվանական արժեքով,

2.4.1.2 Պարտատոմսերը տեղաբաշխվում են հրապարակային տեղաբաշխման միջոցով

2.4.1.3 Պարտատոմսերի թողարկման օրը`

Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ սահմանված հրապարակային առաջարկի առաջին օրը:

2.4.1.4 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ժամանակահատված`

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր բացված/վերաբացված տրանշի ծավալը, առաջարկի սկիզբը և ավարտը՝ սահմանվում է Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ:

Յուրաքանչյուր հերթական առաջարկի առաջին օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկն այդ մասին տեղեկատվությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում:

Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով:

Բանկը յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալի վերջնական պայմանները հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ:

2.4.1.5 Ներդրողները կարող են Պարտատոմսերի Ազդագրին ծանոթանալ Բանկի գործունեության վայրից (հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ.Սարգսյան 10, ինչպես նաև Բանկի ինտերնետային կայքից www.armswissbank.am հասցեով:

2.4.1.6 Պարտատոմսերում ներդրում իրականացնել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են մասնակցել հրապարակային տեղաբաշխմանը հետևյալ կարգով.

2.4.1.6.1 Պարտատոմսերում ներդրում իրականացնել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են մասնակցել հրապարակային տեղաբաշխմանը Պարտատոմսեր ձեռք բերելու նպատակով Բանկի կողմից սահմանված ձևով Հայտը (Հավելված 4/5) պատշաճ կերպով լրացնելու և Բանկ ներկայացնելու միջոցով

2.4.1.6.2 Հայտերը կարող են ներկայացվել տեղաբաշխման ժամկետի ցանկացած աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ թղթային տարբերակով, էլեկտրոնային կապի միջոցներով ժամը 10:00-17:00-ն ընկած ժամանակահատվածում,

2.4.1.6.3 Թղթային տարբերակով Հայտը ներկայացնելու դեպքում Ներդրողը Բանկում պատշաճ ձևով լրացնում և ներկայացնում է Հայտը Բանկի՝ հաճախորդների սպասարկման համար պատասխանատու ստորաբաժանում,

2.4.1.6.4 Էլեկտրոնային կապի միջոցներով ներկայացվող Հայտը պետք է Ներդրողի կողմից ուղարկվի հետևյալ էլեկտրոնային հասցեին՝ investments@armswissbank.am, կամ ֆաքսիմիլային կապի միջոցով՝ (010) 54-06-27 հեռախոսահամարով:

2.4.1.6.5 Պարտատոմսերի փաստացի ձեռքբերումն իրականացվում է Ներդրողի կողմից Հայտում նշված ծավալով Պարտատոմսեր ձեռք բերելու համար անհրաժեշտ դրամական միջոցները (որը որոշվում է հետևյալ ձևով՝ Պարտատոմսերի ձեռքբերվող քանակ բազմապատկած զին՝ հաշվարկված սույն Ազդագրի 2.3.17 կետում սահմանված բանաձևով) Բանկում այդ նպատակով բացված՝

ՀՀ դրամ՝ 2500039300060300

ԱՄՆ դոլար՝ 2500039300060201

Եվրո՝ 2500039300060165

տարանցիկ հաշվին/հաշիվներին մուտքագրելուց հետո:

2.4.1.6.6 Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարները 2.4.1.6.5 կետում նշված հաշվին մուտքագրվում են անկանխիկ, ֆիզիկական անձանց կողմից նաև կանխիկ եղանակով: Կանխիկ եղանակով գումարները մուտքագրելու դեպքում Ներդրողը Հայտին կից Բանկ է ներկայացնում նաև անձը հաստատող փաստաթուղթ, ինչպես նաև /եթե տվյալ ներդրողը չի հանդիսանում Բանկի հաճախորդ/ հայտում նշում է այլ բանկում ունեցած համապատասխան արժույթով հաշվի համար սույն Ազդագրի 2.4.1.6.16 կետում նշված դեպքերի համար: Անկանխիկ եղանակով գումար փոխանցելու դեպքում Ներդրողը Հայտին կից պարտավոր է ներկայացնել նաև ձեռք բերման ենթակա Պարտատոմսերի դիմաց վճարումը հավաստող փաստաթուղթ, ինչպես նաև անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը, եթե տվյալ Ներդրողը Բանկի հաճախորդ չի հանդիսանում:

2.4.1.6.7 Եթե Ներդրողի կողմից համապատասխան դրամական միջոցները 2.4.1.6.5 կետում

նշված տարանցիկ հաշվին մուտքագրվել են մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:00, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված կհամարվեն տվյալ աշխատանքային օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները մուտքագրվել են տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:00-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված կհամարվեն մուտքագրմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը և համապատասխան պարտատոմսերի տեղաբաշխման գինը կորոշվի այդ օրվա հաշվարկով: Ընդ որում, եթե Հայտում նշված Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարը 2.4.1.6.5 կետում նշված հաշվին մուտքագրվում է մաս առ մաս, ապա Հայտի համապատասխան դրամական միջոցների մուտքագրման ժամ կհամարվի դրամական միջոցների վերջին մասի մուտքագրման ժամը:

- 2.4.1.6.8 Բանկը մերժում է Բանկի սույն բաժնով սահմանված կարգից շեղումներով ներկայացված Հայտերի կատարումը:
- 2.4.1.6.9 Հայտերը բավարարվում են ըստ 2.4.1.6.5 կետում նշված հաշվին Հայտերի համապատասխան գումարների մուտքագրման հերթականության: Եթե տեղաբաշխման որևէ օրվա ընթացքում միննույն ժամին ներկայացված Հայտերում նշված Պարտատոմսերի ծավալը գերազանցում է չվաճառված պարտատոմսերի ծավալին, ապա՝ Հայտերը բավարարվում են համամասնորեն՝ ըստ Հայտերի ծավալների: Ընդ որում՝ եթե առաջանում են ոչ ամբողջական պարտատոմսեր, ապա դրանք ենթակա են կլորացման թվաբանական կլորացման եղանակով: Չբավարարված/մասնակի բավարարված Հայտերի համապատասխան դրամական միջոցները Բանկի կողմից ենթակա են վերադարձման երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ Հայտերում Ներդրողի կողմից նշված բանկային հաշվին փոխանցելու միջոցով:
- 2.4.1.6.10 Բանկը 2.4.1.6.5 կետում նշված տարանցիկ հաշվին գումարի մուտքագրման օրվա ընթացքում՝ որպես «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ (այսուհետ՝ ՀԿԴ) Հաշվի օպերատոր, ՀԿԴ արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում կատարում է արժեթղթերի տեղաբաշխման գրառում՝ ՀԿԴ-ի կանոններով սահմանված կարգով:
- 2.4.1.6.11 Տեղաբաշխման ընթացքում ներդրողները պարտատոմսերով կատարված գործարքների վերաբերյալ տեղեկություններ կարող են ստանալ Բանկից կամ այն Հաշվի օպերատոր հանդիսացող կազմակերպությունից, որի հետ Ներդրողն ունի կնքած համապատասխան պայմանագրեր (որտեղ բացված է տվյալ ներդրողի արժեթղթերի հաշիվը):
- 2.4.1.6.12 Ներդրողը կարող է հետ կանչել նախկինում ներկայացված Հայտը համապատասխան դիմում (Հավելված 6) ներկայացնելու միջոցով՝ եթե տվյալ Հայտը մասնակի կամ ամբողջությամբ չի բավարարվել և տվյալ Հայտի հիման վրա գործարք չի կատարվել:
- 2.4.1.6.13 Հայտի հետկանչման դիմումը բավարարելու արդյունքում Ներդրողին վերադարձման ենթակա գումարը, Հայտում կամ Դիմումի մեջ նշված հաշվին փոխանցվում կամ կանխիկ տրամադրվում է Դիմումը ներկայացնելու օրվան հաջորդող առավելագույնը 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
- 2.4.1.6.14 Տեղաբաշխումը չեղյալ ճանաչվելու դեպքում Ներդրողների գումարները վերադարձվում են տեղաբաշխման չեղյալ ճանաչելու պահից 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկանխիկ եղանակով (Հայտերում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով):
- 2.4.1.6.15 Տեղաբաշխման ողջ ընթացքում, յուրաքանչյուր աշխատանքային օրվա համար, 2.4.1.6.5 կետում նշված տարանցիկ հաշվին հավաքագրված ողջ գումարը կարող է ազատ տնօրինվել Բանկի կողմից:

- 2.4.1.6.16 Ազդագրի 2.4.1.6.9 և 2.4.1.6.14 կետերով սահմանված դեպքերում գումարների հետ փոխանցումը Բանկն իրականացնում է իր հաշվին:
- 2.4.1.6.17 Տեղաբաշխման ընթացքում Հայտերի բացակայությունը և պարտատոմսերով գործարքների չկատարումը պարտատոմսերի տեղաբաշխումը չեղյալ ճանաչելու հիմք չեն:
- 2.4.2 **Տեղաբաշխման պլանը**
- 2.4.2.1 Սույն փաստաթղթով ներկայացվող առաջարկն ուղղված է ներդրողների բոլոր խմբերին՝ հանրությանը, ինստիտուցիոնալ ներդրողներին և այլն,
- 2.4.2.2 Ներդրողն իր կողմից ներկայացված հայտի բավարարման մասին տեղեկանում է Բանկից, մինչև Հայտի ներկայացման աշխատանքային օրվա ավարտը հնարավոր սեղմ ժամկետներում:
- 2.4.3 **Առաջարկի գինը**
- 2.4.3.1 Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց /Հրապարակային տեղաբաշխման ողջ ընթացքում Պարտատոմսերը վաճառվում են անվանական արժեքով՝ ներառյալ կուտակված արժեկտրոնը ըստ յուրաքանչյուր օրվա/:
- 2.4.3.2 Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է սույն Ազդագրի 2.3.17 կետում սահմանված բանաձևով:
- 2.4.3.3 Հրապարակային տեղաբաշխման մասնակցության հայտեր ընդունելու համար որևէ ծախս Բանկի կողմից նախատեսված չէ:
- 2.4.4 **Տեղաբաշխումը**
- 2.4.4.1 Սույն փաստաթղթով առաջարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման համար նախատեսված չէ երաշխավորված տեղաբաշխում:
- 2.4.4.2 Սույն Ազդագրով նախատեսված պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը:
- 2.4.4.3 Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ սույն Ազդագրի շրջանակներում թողարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման /ներառյալ վերաբացված ծավալի տեղաբաշխման/ ժամկետը կարող է երկարաձգվել:

Առևտրին թույլտվություն և առևտրի կազմակերպումը

- 2.5.1 Սույն փաստաթղթում ներկայացված պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը դիմելու է Բորսա տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրելու համար: Բորսան կարող է չբավարարել Բանկի հայտը: Այս դեպքում թողարկումը համարվում է չեղյալ և Պարտատոմսերի սեփականատերերին հետ են վերադարձվում համապատասխան գումարները Ազդագրի 2.4.1.6.14 կետում սահմանված կարգով:
- 2.5.2 Երկրորդային շուկայում սույն Ազդագրի շրջանակներում տեղաբաշխվող Պարտատոմսերի իրացվելիությունն ապահովելու նպատակով Բանկը նախատեսում է կնքել Շուկա ստեղծողի ծառայությունների մատուցման պայմանագիր նման ծառայություններ մատուցող իրավաբանական անձի/անձանց հետ:

Լրացուցիչ տեղեկություններ

- 2.5.3 Պարտատոմսերի մասին տեղեկությունների մասում ներկայացված տեղեկությունների հետ կապված խորհրդատու հանդես չի եկել:
- 2.5.4 Պարտատոմսերի մասում ներկայացված տեղեկությունները Բանկի արտաքին աուդիտ իրականացնող անձի կողմից աուդիտի չի ենթարկվել:

- 2.5.5 Պարտատոմսերի մասին տեղեկությունների մեջ երրորդ անձից ստացված տեղեկատվություն չկա:
- 2.5.6 Բանկին և թողարկվող պարտատոմսերին վարկանիշ չի շնորհվել:

3. ԲԱԺԻՆ. ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Անկախ աուդիտորները

Բանկի 2020 և 2021 թթ. անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից:

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է «Գրանթ Թորնթոն Ինտերնեյշնալի» անդամ:

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան 0012, Վաղարշյան 8/1

հեռ.՝ +37410 26-09-54, ինտերնետային կայքի հասցեն է՝ <https://www.grantthornton.am/>: Կազմակերպության տնօրեն է հանդիսանում Արմեն Հովհաննիսյանը:

2019թ-ի հոկտեմբերի 14-ին Բանկի բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի կողմից որպես Բանկի 2019-21թթ. գործունեության աուդիտն իրականացնող աուդիտորական կազմակերպություն է ընտրվել «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն: Աուդիտի նպատակն է ձեռք բերել բավարար երաշխիքներ՝ համոզվելու համար, որ ֆինանսական հաշվետվությունները գերծ են էական անճշտություններից: «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի եզրակացությունները ներկայացված են կից Հավելվածներում:

2022. նոյեմբերի 11-ին Բանկը պայմանագիր է կնքել «Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության հետ, որի հիմքով 2022թ անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է վերոնշյալ ընկերության կողմից:

Աուդիտորական ընկերության փոփոխությունը պայմանավորված է ՀՀ ԿԲ «ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԻՆԱՆՍՍՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՈՒԴԻՏ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԱՆՁԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ» Կանոնակարգ 22-ի պահանջներով, համաձայն որի՝ «Աուդիտորական կազմակերպությունը կարող է իրականացնել միևնույն ֆինանսական կազմակերպության ֆինանսատնտեսական գործունեության աուդիտը անընդմեջ առավելագույնը 6 տարի, ընդ որում, տվյալ աուդիտորական կազմակերպության պատասխանատու աուդիտորը կարող է իրականացնել տվյալ ֆինանսական կազմակերպության աուդիտը առավելագույնը 3 տարի»:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետությունում 1999թ-ի հուլիսի 20-ին: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Հյուսիսային պողոտա 1, «Նորդ» բիզնես-կենտրոն, գրասենյակ 27:

Ընկերությունն աուդիտորական ծառայությունների մատուցման լիզենցիա է ստացել Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունից և ծառայություններ է մատուցում ձեռնարկատիրական և բանկային ոլորտի հաճախորդներին:

Կազմակերպության գլխավոր տնօրեն է հանդիսանում Էրիկ Հայրապետյան:

Ռիսկային գործոններ

3.2.1 Ցանկացած տնտեսվարող սուբյեկտի, այդ թվում՝ Բանկի պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Ներդրողը պետք է ուշադիր դիտարկի ներքո շարադրած ռիսկերի ամփոփ նկարագրությունը և սույն փաստաթղթում տեղ գտած բոլոր այլ տեղեկությունները մինչև առաջարկվող պարտատոմսերի գնելու որոշումն ընդունելը: Ներդրողը պետք է գիտակցի, որ նկարագրված ռիսկերը ոչ բոլոր ռիսկերն են, որոնք Բանկը կարող է երբևէ կրել: Բանկը բացահայտել է միայն այն ռիսկերը, որոնք համարել է էական: Ենթադրաբար կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք Բանկն այժմ չի համարում էական:

կամ որոնք ներկայումս հայտնի չեն նրան, և ցանկացած այդպիսի ռիսկ կարող է հանգեցնել ներդրողի կողմից ներդրված գումարի մասնակի կամ ամբողջական կորստին:

3.2.2 Բանկի գործունեությանն առնչվող հիմնական ռիսկերն են.

- **Վարկային ռիսկ:** Վարկային ռիսկը Բանկի վարկառուների կողմից իրենց պայմանագրային պարտավորությունների ժամանակին և ամբողջական չկատարելու ռիսկն է, որը կարող է հանգեցնել բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի նվազմանը: Վարկային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ (վարկերի և փոխատվությունների տրամադրում) և ներդրումային գործունեության հետ (արժեթղթերի առք): Ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Նշված ռիսկը կառավարելու համար Բանկը սահմանել է վարկային ռիսկի կենտրոնացման սահմանաչափեր առանձին փոխառուների և նրանց փոխկապակցված խմբերի, տնտեսության ճյուղերի և աշխարհագրական վայրերի նկատմամբ:

Բանկի վարկային պորտֆելի կառուցվածքն ըստ ռիսկի դասերի հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	2023/30/09 Աուդիտ չանցած	2022/31/12	2021/31/12	2020/31/12
Ստանդարտ	149,738,195	122,825,906	116,775,871	121,246,071
Հսկվող	491,377	1,416,832	1,579,728	1,721,054
Ոչ ստանդարտ	1,391,744	2,894,874	2,938,988	6,670,838
Վասկածելի	1,680,129	4,138,048	4,172,790	96,517
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	153,301,445	131,275,659	125,467,377	129,734,480
Հնարավոր կորուստների պահուստ	-4,407,576	-6,272,611	-8,935,867	-6,236,256
Խնդրահարույց վարկեր/Վարկային պորտֆել	2.32%	6.44%	6.93%	6.54%

3.2.3 Իրացվելիության ռիսկ: Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կողմից իր պարտավորությունները ժամանակին և ամբողջական կերպով չկատարելու ռիսկն է, որը կարող է առաջանալ ակնկալվող դրամական հոսքերի չստացման, անակնկալ կորուստների, օրեստրական փոփոխությունների և այլ պատճառներով: Իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորություններն ըստ ժամկետների մարելու համար, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը և վերահսկել իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով Բանկն իր միջոցների մի մասը ներդնում է բարձր իրացվելի ակտիվներում, ինչպես նաև հնարավորինս համապատասխանեցնում է ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետներն ու ծավալները և իրականացնում դրամական հոսքերի պարբերական մոնիթորինգ: 30.09.2023թ. դրությամբ, սթրես թեստերը ցույց են տալիս, որ ի հաշիվ իրացվելիության նորմատիվների բարձր մակարդակի (Ն21 և Ն22 նորմատիվները կազմում են 51.97% և 371.41% նախատեսված 15% և 60%-ի փոխարեն), ֆիզիկական անձանց կողմից ժամկետային ավանդների 30%-ի հետ պահանջումը կունենա համապատասխանաբար ընդամենը 0.95% և 13.92%-ի ազդեցություն:

3.2.4 Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի՝ կորուստներ կրելու հավանականությունն է շուկայական տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով: Նշված ռիսկի զսպման նպատակով Բանկում վերահսկվում է և պարբերաբար վերանայվում է ակտիվների գնագոյացման գործընթացը: Բանկում տոկոսադրույքի կառավարման նպատակով կիրառվում են եկամտաբերության կորի փոփոխության, տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային անհամապատասխանության և շուկայական տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների գծով ռիսկերի գծով վերլուծություններ: 30.09.2023թ. դրությամբ, սթրես թեստերը ցույց են տալիս, որ ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքների համամասնական 1% աճի դեպքում 1 տարվա ընթացքում Բանկի կորուստը չի գերազանցի Բանկի ընդհանուր կապիտալի 0.9%-ը, իսկ ՀՀ դրամով պարտատոմսերի եկամտաբերության կորի համամասնական 1% աճը կհանգեցնի ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի 9.2%-ով և առաջնային մակարդակի կապիտալի 13.8%-ով նվազմանը, ընդ որում ընդհանուր և առաջնային մակարդակի կապիտալի համարժեքությունները կնվազեն համապատասխանաբար մոտ 1.8% և 2%-ով :

3.2.5 Արտարժույթային ռիսկ: Արտարժույթային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արտարժույթային ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը սահմանել է արտարժույթային դիրքերի ներքին առավելագույն սահմանաչափեր և իրականացնում է դրանց պահպանման օրական վերահսկողություն: Փակ դիրքերի քաղաքականության պայմաններում ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% տատանման դեպքում արտարժույթի ճեղքվածքի գծով Բանկի կորուստները չեն գերազանցի ընդհանուր կապիտալի 0.1%-ը:

- **Գործառնական ռիսկ:** Գործառնական ռիսկը ներքին գործընթացների և համակարգերի ոչ համարժեքության կամ խափանումների, ինչպես նաև մարդկանց և արտաքին գործոնների անբարենպաստ ազդեցության արդյունքում կորուստների առաջացման հավանականությունն է: Գործառնական ռիսկերը բավական տարաբնույթ են և կարող են պայմանավորված լինել ինչպես տեխնիկական միջոցների խափանմամբ, այնպես էլ մարդկային գործոններով: Տեխնիկական միջոցների խափանման հետ կապված ռիսկերից Բանկի համար առավել մեծ նշանակություն ունեն տվյալների բազայի ամբողջական պահպանմանը վտանգող ռիսկերը: Այս առումով Բանկն իրականացնում է տվյալների բազայի պարբերաբար արխիվացում, որոնց կրկնօրինակները պահվում են ինչպես Բանկի սերվերների և համակարգիչների մեջ, այնպես էլ արտաքին կրիչների վրա: Ընդ որում, արտաքին կրիչները պահվում են ինչպես Բանկի տարածքում՝ չիբկիզվող պահարանում, այնպես էլ Բանկի տարածքից դուրս: Մարդկային գործոններով պայմանավորված ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով Բանկում ներդրված է ներքին հսկողության համակարգ, ինչի տարր են հանդիսանում գործարքների կրկնակի ստուգումը և առնվազն երկու անձի կողմից հաստատումը: Գործառնական ռիսկի նույնականացման և գնահատման հիմնական գործիքներն են գործարար գործընթացների պարբերական ուսումնասիրություններն ու գծապատկերումը, ինքնագնահատումը, ներքին/արտաքին աուդիտորների բացահայտումները, ռիսկի ցուցիչները (ռիսկի ցուցիչների օրինակներ են արագ աճը, նոր ծառայությունները, սխալների և թերացումների քանակը, համակարգերի խափանումների քանակը, բողոքների հաճախականությունը, աշխատակիցների հոսունությունը և այլն) և այլն:

- **Օրենսդրական դաշտի փոփոխությունների ռիսկ:** Օրենսդրական դաշտի փոփոխությունների ռիսկերի առաջացման աղբյուր կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կարող են ազդել ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Բանկային գործունեությունը պետական կառավարման մարմինների կողմից լիցենզավորման կարգավորման ենթակա գործունեություն է: Բանկային գործունեության ոլորտում պետական կարգավորման նպատակը հանդիսանում է ներդրողների և հաճախորդների իրավունքների պաշտպանությունը, որն իրականացվում է տնտեսական գործունեության նորմատիվների և բանկային ռիսկերի կառավարման համակարգերի սահմանմամբ: Դա նշանակում է, որ հնարավոր են պետական կարգավորման հետ կապված փոփոխություններ, որոնք կարող են էապես ազդել Բանկի գործառնությունների վրա և անգամ բացասաբար ազդել ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

- **Մրցակցային ռիսկ:** Մրցակցային ռիսկն առաջանում է ՀՀ բանկային ծառայությունների շուկայում անընդհատ սրվող մրցակցության պայմաններում: ՀՀ-ում բանկային ծառայությունների շուկան խիստ մրցակցային է, և Բանկն իր մրցակցային դիրքերն ամրապնդելու նպատակով հետևողականորեն առաջնորդվում է կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներով, իրականացնում է իր կառավարման համակարգի ինստիտուցիոնալ համակարգված բարեփոխումներ, ներդնում է բանկային ինովացիոն առաջավոր տեխնոլոգիաներ, բարձրացնում է մատուցվող ծառայությունների որակն ու մատչելիությունը:

3.2.6 Վերը նշված ռիսկերից բացի Թողարկողը կարող է բխվել նաև այլ ռիսկերի հետ, որոնք Բանկը սույն փաստաթղթում նշելու համար էական չի համարել:

3.2.7 Գիտակցելով վերը նշված ռիսկերը և մշտապես գնահատելով գործունեության միջավայրի փոփոխություններն ու դրանցով պայմանավորված մարտահրավերները՝ Բանկը պատրաստ է իրականացնելու այլընտրանքային ռազմավարություններ՝ նպատակ ունենալով նվազագույնի հասցնել իր գործունեության վրա դրանց բացասական ազդեցությունն ու ապահովել հիմնական թիրախային ցուցանիշների կատարումը:

Տեղեկատվություն Բանկի մասին

Բանկի պատմությունը և զարգացումը.

3.3.1 Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է

հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ռուսերեն՝ ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «АРМСВИСБАНК».

անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CLOSED JOINT STOCK COMPANY.

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է

հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

ռուսերեն՝ ЗАО “АРМСВИСБАНК”

անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CJSC

3.3.2 Բանկը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում 2004թ-ի սեպտեմբերի 15-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկում 2004թ-ի հոկտեմբերի 7-ին: Բանկի պետական գրանցման վկայականի համարն է N 0476: 2005թ-ի փետրվարի 25-ին «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ին տրամադրվել է բանկային գործունեության թիվ 84 լիցենզիան:

Բանկի ապրանքային նշանն է՝

որը գրանցվել է ՀՀ մտավոր սեփականության գործակալության կողմից 25.08.2005թ.:

3.3.3 ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ-ը հիմնադրման օրվանից ի վեր, շուրջ 10 տարի, ծավալում է գործունեություն ՀՀ բանկային շուկայում: Բանկի հիմնադիր և հիմնական բաժնետերն է հանդիսանում շվեյցարական ժամացույցների «Ֆրանկ Սյուլլեր Ուոչլանդ» ընկերության հիմնադիր, սեփականատեր և գործադիր տնօրեն, հայազգի գործարար Վարտան Սիրմակեար:

3.3.4 **Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝**

ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:
 Բանկի պետական գրանցման համարն է 26:

Բանկի գտնվելու վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10,

Կապի միջոցները՝

հեռ. (37460) 75-70-00, (374 11) 75-70-00

ֆաքս (3741) 54-07-28

էլ. փոստ info@armswissbank.am,

ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am:

Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

3.3.5 Բանկը մասնաձյուղեր և ներկայացուցչություններ չունի:

3.3.6 Ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացվում են Բանկային գործունեության վերահսկման նպատակով ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների, մասնավորապես, պոտենցիալ ներդրողների կողմից Բանկի իրացվելիության մասին գնահատական տալու համար անհրաժեշտ տեղեկատվություն՝

Բանկի՝ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների մեծությունները 2021-2023թթ.

Նորմատիվի անվանումը	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանված նորմատիվի թույլատրելի մեծություն	Նորմատիվի փաստացի մեծություն 30.09.2023թ. Աուդիտ չանցած	Նորմատիվի փաստացի մեծություն 31.12.2022թ.	Նորմատիվի փաստացի մեծություն 31.12.2021թ.
Առաջին մակարդակի կապիտալի համարժեքություն	Նվազագույնը 8.3%	15.52%	-	
Ընդհանուր կապիտալի համարժեքություն	Նվազագույնը 11%	23.02%	19.76%	18.00%
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև	Նվազագույնը 15%	51.97%	53.84%	56.97%

նվազագույն հարաբերակցությունը				
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	Նվազագույնը 60%	371.41%	509.90%	577.56%

Առաջին մակարդակի կապիտալի համարժեքության նորմատիվը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանվել է 2023 թվականի հունիսի 1-ից:

Բիզնեսի նկարագիրը

Հիմնական գործունեություն

- 3.4.1 Բանկն իրականացնում է օրենքով և այլ իրավական ակտերով բանկերին թույլատրված ֆինանսական գործառնություններ ինչպես Հայաստանի Հանրապետության, այնպես էլ միջազգային ֆինանսական շուկաներում:
- 3.4.2 Բանկը ֆինանսական գործառնություններն իրականացնում է ինչպես ՀՀ դրամով, այնպես էլ արտարժույթով:
- 3.4.3 Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է կորպորատիվ և ներդրումային ուղղություններով՝ ներդնելով միջազգային բանկային համակարգում ընդունված փրայվիթ բանկային տեխնոլոգիաները և ձեռնպահ մնալով զանգվածային ծառայությունների մատուցումից:
- 3.4.4 2023թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի թղթակցային նոստրո հաշիվներ 20 բանկում, որից 17-ը ոչ ռեզիդենտ են և 7 բանկերի թղթակցային լոքո հաշիվներ: Բանկը դեպո հաշիվներ ունի 3 ֆինանսական կազմակերպություններում, որից 1-ը արտասահմանյան բանկում և 2-ը արտասահմանյան ֆինանսական ընկերություններում
- 3.4.5 Իր գործունեությունն իրականացնելու համար Բանկը օգտվում է ինչպես միջազգային SWIFT վճարային, Bloomberg և Reuters տեղեկատվական, այնպես էլ ՀՀ գործող BankMail և CBANet համակարգերից:
- 3.4.6 Բանկը համաձայն իր կողմից որդեգրված ռազմավարության՝ իր հաճախորդներին մատուցում է հետևյալ ֆինանսական ծառայությունները.
- 3.4.6.1 Վարկային ծառայություններ

Վարկավորման ընդհանուր ներդրումների ծավալը 30.09.2023թ.-ի դրությամբ կազմել են Բանկի ակտիվների 35.2%-ը:

Բանկի որդեգրած քաղաքականությամբ վարկավորման գործունեության մեջ Բանկը շարունակում է նախապատվություն տալ կայուն բիզնես, զարգացման տեսանկյունից հեռանկարներ, կառավարման որակյալ համակարգ և բարի համբավ ունեցող կայացած կորպորատիվ հաճախորդներին: Բանկը պատրաստակամ է համագործակցել այն հաճախորդների հետ, որոնք հետաքրքրված են կամ ակտիվորեն օգտվում են Բանկի կողմից առաջարկվող այլ ծառայություններից: Բանկը շարունակում է հաճախորդներին առաջարկել վարկային գործիքների լայն փաթեթ. վարկեր, վարկային գծեր,

օվերդրաֆտներ, այդ թվում՝ քարտային օվերդրաֆտներ, բանկային երաշխիքներ, ակրեդիտիվներ, գնման պատվերի ֆինանսավորում, նախաարտահանման և հետարտահանման ֆինանսավորում, ֆակտորինգ, նախագծային ֆինանսավորում, այդ թվում՝ վերականգնվող էներգիայի, էներգաարդյունավետ նախագծերի և մեզանին ֆինանսավորում, լիզինգային ֆինանսավորում և հաճախորդների կարիքներից բխող այլ ծառայություններ:

Անհատական վարկային ծառայությունների շրջանակից Բանկը տարեցտարի ակտիվացնում է իր գործունեությունը հիփոթեքային շուկայում՝ հաճախորդներին հետևողականորեն առաջարկելով մրցակցային պայմաններով վարկային գործիքներ: Բանկի կողմից տնտեսության վարկավորման հիմնական ոլորտներ են հանդիսանում արդյունաբերությունը (հանքային, սննդի արդյունաբերություն, հանրային սնունդ և սպասարկում, թեթև արդյունաբերություն), էներգետիկան, այդ թվում՝ վերականգնվող էներգիայի ոլորտը, առևտուրը, գյուղատնտեսությունը (գյուղատնտեսական ապրանքների արտադրություն, վերամշակում, պտղատու այգիների հիմնում և այլն) և տուրիզմը:

2023թ-ի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկի ընդհանուր վարկային պորտֆելը դրամային արտահայտությամբ կազմել է 153,3 մլն ՀՀ դրամ, որը 2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ նույն ցուցանիշի համեմատությամբ աճել է 16.8%-ով:

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքի բաշխվածությունն ըստ արժույթների՝ 2020-2023թթ. Ժամանակահատվածի համար

	Արժույթ	2023/30/09 Տեսակարար կշիռ (%) Աուդիտ չանցած	2022/31/12 Տեսակարար կշիռ (%)	2021/31/12 Տեսակարար կշիռ (%)	2020/31/12 Տեսակարար կշիռ (%)
1	ՀՀ դրամ	66.8%	61.2	45.5%	31.7
2	ԱՄՆ դոլար	23.5%	30.1	41.4%	42.4
3	Եվրո	9.4%	8.0	11.6%	24.1
4.	ՌՌ	0.3%	0.7	1.6%	1.8

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքն ըստ աշխարհագրական դիրքի՝ 2020-2023թթ. Ժամանակահատվածի համար

Անվանում	Տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում			
	2023/30/09 Աուդիտ չանցած	2022/31/12	2021/31/12	2020/31/12
Երևան	64.8%	58.2%	60.4%	56.4%
Կոտայք	12.0%	9.3%	9.6%	7.4%
Սյունիք	1.0%	1.7%	1.3%	3.4%
Վայոց Ձոր	7.0%	6.5%	7.0%	2.3%
Արագածոտն	1.2%	2.3%	2.7%	0.9%
Շիրակ	3.2%	3.2%	3.6%	3.3%

Արմավիր	3.7%	6.4%	5.2%	6.2%
Արարատ	5.2%	8.0%	5.6%	2.3%
ՀՀ այլ մարզեր	0.9%	2.7%	2.7%	1.3%
ԼՂՀ	0.1%	0.2%	0.1%	14.2%
Արտասահման	0.8%	1.5%	1.8%	2.3%

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքն ըստ տնտեսության ճյուղերի՝ 2020-2023թթ. ժամանակահատվածի համար

<i>Անվանում</i>	<i>Տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում</i>			
	2023/30/09 Աուդիտ չանցած	2022/31/12	2021/31/12	2020/31/12
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնաբուծություն	6.13%	7.3%	5.9%	10.2%
Մշակող արդյունաբերություն	21.44%	30.6%	29.1%	23.2%
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	12.52%	13.3%	13.0%	11.9%
Շինարարություն	17.67%	10.2%	11.4%	11.8%
Առևտուր	14.21%	14.4%	16.0%	15.2%
Հյուրանոցային գործունեություն և կացության կազմակերպում	6.10%	5.0%	4.3%	5.2%
Հիփոթեքային վարկեր	17.57%	14.2%	14.2%	13.3%
Սպառողական վարկեր	1.69%	1.2%	2.3%	2.2%
Տնտեսության այլ ճյուղեր	2.67%	3.7%	3.9%	7%

Բանկում վարկավորումը զարգացել է հետևյալ հիմնական ուղղություններով.

- ✓ Կորպորատիվ վարկավորում
- ✓ Նախագծային ֆինանսավորում
- ✓ Անհատական վարկավորում
- ✓ Արտահանման ֆինանսավորում և Ֆակտորինգ:

Կորպորատիվ վարկավորում, այդ թվում ՓՄՁ

Կորպորատիվ վարկերի պորտֆելում ընդգրկված են խոշոր և ՓՄՁ հաճախորդներին շրջանառու և կապիտալ ներդրումների նպատակով, այդ թվում՝ առևտրի ֆինանսավորման, գյուղատնտեսական (պետական ծրագրերի շրջանակում) նպատակներով տրված վարկերը,

վարկային գծերը, օվերդրաֆտները, և այլն, բացառությամբ նախագծային ֆինանսավորման շրջանակում տրված վարկերի (որի մասին ներկայացված է առանձին բաժնով): Կորպորատիվ վարկավորման ոլորտում մեծ նշանակություն ունեն ՀՀ կառավարության կողմից տարբեր ոլորտների աջակցության նպատակով ներդրված սուբսիդավորման ծրագրերի շրջանակներում տրամադրվող վարկային գործիքները և առևտրի ֆինանսավորման նպատակով տրված վարկերը: ԱՖԾ ոլորտում Բանկը երկար տարիներ համագործակցում է ՎՋԵԲ-ի, ԱԶԲ-ի հետ, իսկ 2022թ-ից արդեն ԵԱԶԲ-ի հետ՝ 5 մլն ԱՄՆ դոլար սահմանաչափի շրջանակում և ՏՀՄԲ-ի հետ՝ 5 մլն եվրո սահմանաչափի շրջանակում՝ հաճախորդներին մատուցելով ներմուծման և արտահանման կարճաժամկետ վարկեր, ակրեդիտիվներ, ինկաստներ, միջազգային երաշխիքներ: Հատկանշական է, որ պետական և մասնավոր ընկերությունների պատվերների ավելացմանը զուգահեռ նկատվում է բանկային երաշխիքների պորտֆելի աճ: Մինևույն ժամանակ էականորեն աճել է լիզինգային գործիքների ծավալները, ինչը պայմանավորված է կառավարության կողմից համապատասխան ոլորտում սուբսիդավորման ծրագրերի առկայությամբ:

Նախագծային ֆինանսավորում

Այստեղ կենտրոնացված է Բանկի վարկային պորտֆելի այն հատվածը, որը ֆինանսավորում է վերականգնվող էներգիայի, շինարարության, գյուղատնտեսական և այլ ոլորտների նոր սկսնակ բիզնես նախագծերի կապիտալ ներդրումները: Ընդ որում՝ 2023թ-ի մինչև սեպտեմբեր ամիսը նախագծերի ֆինանսավորման ոլորտում առանձնահատուկ ակտիվ են եղել բնակելի շենքերի կառուցապատման ծրագրերը, ինչպես նաև սեփական կարիքների և բիզնես նպատակով արևային կայանների կառուցման նախագծերի ֆինանսավորումները: Արդյունքում Բանկը առաջատար դիրքեր է զբաղեցնում գերմանական KfW Bank-ի կողմից ֆինանսավորվող և Գերմանահայկական Հիմանդրամի կողմից կառավարվող Վերականգնվող էներգիայի զարգացում, Էներգաարդյունավետություն ՓՄՁ-ների համար ծրագրերի շրջանակներում: Նշված ուղղությունները կայուն աճ են ապահովում Բանկի վարկային պորտֆելում և հանդիսանում են ռեսուրսային ապահովվածություն ունեցող ծրագրեր: Միաժամանակ Նախագծային ֆինանսավորման շրջանակներում իրականացվում են բազմաբնակարան շենքերի կառուցապատման ծրագրերի ֆինանսավորումներ, որոնք նաև նպաստում են Բանկի հիփոթեքային պորտֆելի աճին: 2023թ-ի սեպտեմբերի դրությամբ ընթացքում են գտնվում Բանկի կողմից ֆինանսավորված թվով 14 կառուցապատման ծրագրեր:

Անհատական վարկավորում

Մասնագիտացված չլինելով մանրածախ բանկային ծառայությունների շուկայում՝ Բանկն առանձնակի հետաքրքրություն է ցուցաբերում հիփոթեքային վարկավորման ոլորտում, որտեղ տարիներ շարունակ արձանագրել է կայուն աճի տեմպեր: Բանկն առաջարկում է հիմնականում Երևան քաղաքում բնակարանների ձեռք բերման, վերանորոգման և կառուցապատման վարկեր, ինչպես ֆիքսված տոկոսադրույքով, այնպես էլ փոփոխական տոկոսադրույքով մինչև 20 տարի

մարման ժամկետով: Հիփոթեքային վարկերի ֆինանսավորման աղբյուրը հանդիսանում են սեփական ռեսուրսները «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի հետ, հիփոթեքային վարկերի վերաֆինանսավորման, էներգաարդյունավետ վերանորոգման վարկերի և «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի հիփոթեքային վարկերի վերաֆինանսավորման ծրագրերից ստացված ծրագրային միջոցները:

2023թ-ին Բանկը «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի և «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի ծրագրերի շրջանակներում սկսել է համագործակցել «Զինձառայողներին պետական աջակցության ծրագրի» հետ, որի շրջանակներում հաճախորդներին տրամադրվում է անշարժ գույքի ձեռքբերման և կառուցման հիփոթեքային վարկեր:

Անհատական վարկավորման պորտֆելի աճը ուղիղ փոխկապակցված է Նախագծերի Ֆինանսավորման բաժնի կողմից ֆինանսավորվող բազմաբնակարան բնակելի շենքերի նախագծերի ֆինանսավորման հետ:

Առևտրի ֆինանսավորում և ֆակտորինգ (ներքին և միջազգային)

Առևտրի ֆինանսավորումը և ֆակտորինգը Բանկի վարկային գործունեության կարևոր ուղղություններից են: Բանկն այդ ոլորտում շարունակում է մնալ ՀՀ բանկային համակարգի առաջատարներից, և այդ առումով ընթացիկ տարին ևս բացառություն չէ: Առևտրի ֆինանսավորման և ֆակտորինգի շրջանակում Բանկն առաջարկում է ներքին ֆակտորինգ, ինչպես նաև միջազգային ֆակտորինգ (արտահանման, ներմուծման և նախաարտահանման ֆինանսավորում)՝ համագործակցելով Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալության (ՀԱԱԳ) և FCI (Factors Chain International) անդամ բանկերի հետ: Միաժամանակ, Բանկը, ակտիվորեն մասնակցելով ՎԶԵԲ-ի, ԱԶԲ-ի և ԵԶԲ-ի Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրերին՝ իր հաճախորդներին տրամադրում է նաև ակրեդիտիվ, ինկասո և միջազգային երաշխիք: 2023թ-ի սեպտեմբերի վերջի դրությամբ ֆակտորինգի ընդհանուր (ներքին և միջազգային) պորտֆելը կազմել է 10.9 մլրդ ՀՀ դրամ:

2023թ-ի ընթացքում Բանկը շարունակել է ՀԱԱԳ-ի կողմից թողարկված վկայագրերի ապահովությամբ արտահանման և նախաարտահանման ֆինանսավորումները: Բանկը շարունակում է մնալ ՀԱԱԳ-ի հետ համագործակցող ամենաակտիվ կառույցը ՀՀ բանկային համակարգում: ՀԱԱԳ-ի հետ պարբերաբար քննարկվում են նոր գործիքակազմի ներդրման հնարավորությունները: Հարկ է նշել, որ այս տարի վերջինիս հետ համատեղ ներդրվել և առաջին անգամ ՀԱԱԳ-ի ապահովագրությամբ տրամադրվել է ֆինանսավորում՝ կապիտալ ծախսերի իրականացման նպատակով:

Ներկայումս Բանկի ֆակտորինգային գործարքներից օգտվում են հիմնականում թեթև արդյունաբերության, խմիչքների արդյունաբերության, պտուղ-բանջարեղենի վերամշակման և պահածոյացման, բեռնափոխադրումների, մեծածախ և մանրածախ առևտրի ոլորտի ընկերությունները:

3.4.6.2 Ներդրումային ծառայություններ

Բանկի ռազմավարական ուղղություններից է միջազգային չափանիշներին համապատասխան ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է ներդրումային գործիքների բավականին լայն տեսականի՝ ամերիկյան, եվրոպական, ռուսական և այլ երկրների ընկերությունների ու ներդրումային հիմնադրամների բաժնետոմսեր, դեպոզիտար ստացականներ, պետական ու կորպորատիվ պարտատոմսեր, արժեթղթերով ռեպո և մարժինալ գործառնություններ, կանխիկ ու անկանխիկ ոսկով գործառնություններ, պահառուական ծառայություններ, սվոփ, օպցիոն, ֆորվարդ, ֆյուչերս և այլն:

Բրոքերային գործունեության շրջանակներում Բանկն իր անունից և հաճախորդի հաշվին կամ հաճախորդի անունից և հաճախորդի հաշվին հաճախորդի հանձնարարականների հիման վրա իրականացնում է արժեթղթերի առք/վաճառք, ինչպես նաև այլ գործողություններ և գործարքներ՝ կապված բրոքերային գործունեության իրականացման հետ:

Արժեթղթերի պահառության շրջանակներում Բանկը հաճախորդներին առաջարկում է հետևյալ ծառայությունները

Հաճախորդի արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների գրանցում.

Հաճախորդի արժեթղթերի անվանատեր հանդես գալը.

Հաճախորդի համար առանձին դեպո հաշվի բացում և վարում.

Հաճախորդին արժեթղթերի վերաբերյալ թողարկողից, Կենտրոնական դեպոզիտարիայից և այլ պահառուից ստացված ամբողջական տեղեկատվության տրամադրում.

Արժեթղթերի պահառությանն առնչվող և օրենքով թույլատրվող այլ ծառայություններ:

Բանկը պահառության ծառայություններ է մատուցում ՀՀ տարածքում և դրանից դուրս շրջանառվող ազատ շրջանառության իրավունքով ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի համար:

Դրամային իրացվելիության կառավարման նպատակով Բանկն իր հաշվետեր հաճախորդներին առաջարկում է ռեպո գործարքների կնքում մինչև 3 ամիս ժամկետով: Ռեպո գործարքների առարկա կարող են հանդիսանալ պետական պարտատոմսերը և Բանկի կողմից Հայաստանի ֆոնդային բորսայի առևտրային նստաշրջանում գնանշվող կորպորատիվ պարտատոմսերը:

Ժամանակակից շուկաների նորանոր մարտահրավերներին դիմագրավելու, ինչպես նաև ներդրումային նախագծեր մշակելու և իրագործելու համար Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է նաև արժեթղթերի բորսայական ու արտաբորսայական շարժի ապահովման, միջազգային տիրություն շրջանառվող արժեթղթերի ձեռքբեման, կորպորատիվ հաճախորդների արժեթղթերի թողարկման, տեղաբաշխման կազմակերպման և այլ ծառայություններ:

3.4.6.3 Հաշվարկադրամարկղային ծառայություններ

Հաշվարկադրամարկղային ծառայությունների շրջանակներում Բանկի կողմից մատուցվում են հետևյալ հիմնական ծառայությունները.

- Հաշիվների բացում, ավանդների ընդունում, ավանդի գրավով վարկերի տրամադրում
- Էսքրու, դեպո հաշիվների բացում և սպասարկում
- Դրամական և միջազգային փոխանցումներ
- Արտարժույթային և ոսկով, կանխիկ գործառնություններ, այդ թվում՝ ոսկու

ձուլակտորներով

- Ածանցյալ գործառնություններ
- Անհատական պահախցիկներ
- Քարտերի, ՊՈՍ տերմինալների տրամադրում և սպասարկում,

Ծառայությունների մշակման և մատուցման ժամանակ Բանկն առանձնանում է մի շարք առավելություններով, ինչպիսիք են արագությունը, սպասարկմա բարձր որակը, հուսալիությունը, անհատականացված մոտեցումը և այլն:

Հիմնական շուկաները

3.4.7 Բանկը, հավատարիմ մնալով իր որդեգրած քաղաքականությանը, շարունակում է գործունեություն ծավալել և մասնագիտանալ կորպորատիվ և ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցման ոլորտում՝ իր առջև ունենալով Հայաստանում այդ ուղղությամբ առաջատար բանկ դառնալու տեսլականը:

3.4.8 Բանկն առանձնանում է կորպորատիվ հաճախորդներին առաջարկվող համալիր ծառայությունների լայն տեսականիով՝ սկսած ավանդական բանկային ծառայություններից (վճարահաշվարկային, վարկային ծառայություններ, դեպոզիտային ճկուն սխեմաներ, առևտրի ֆինանսավորում և այլն) մինչ ոչ ավանդական բանկային ծառայություններ (այլընտրանքային ֆինանսավորում, ֆակտորինգ, ֆորվարդ, սվոփ, օպցիոն և այլն):

3.4.9 Առևտրի ֆինանսավորումը, ֆակտորինգային ծառայությունները, ինչպես նաև ապրանքային և ֆինանսական ֆյուչերսները հիմնականում ուղղված են արտահանման և ներմուծման ոլորտում գործող հաճախորդներին՝ նպատակ ունենալով պահպանել նրանց մրցունակությունը տեղական և միջազգային շուկաներում, ընձեռելով նոր շուկաներ ներթափանցելու հնարավորություն: 2008թ.-ից Բանկն անդամակցում է Factors Chain International-ին (Միջազգային ֆակտորինգային ասոցիացիա), ինչը հնարավորություն է տալիս Բանկին միջազգային ֆակտորինգային գործառնություններ իրականացնել ավելի քան 90 երկրում գտնվող շուրջ 400 անդամ-բանկերի միջոցով:

3.4.10 Բանկի ռազմավարական ուղղություններից է միջազգային չափանիշներին համապատասխան ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցումը: Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է ներդրումային գործիքների բավականին լայն տեսականի՝ ամերիկյան, եվրոպական, ռուսական ընկերությունների ու ներդրումային հիմնադրամների բաժնետոմսեր, դեպոզիտար ստացականներ, պետական ու կորպորատիվ պարտատոմսեր, ապրանքային ֆյուչերսներ, օտարերկրյա արժեթղթերով ռեպո մարժինալ գործառնություններ, կանխիկ ու անկանխիկ ոսկով գործառնություններ և այլն:

3.4.11 Ֆինանսավորման ածանցյալ գործիքների միջոցով Բանկի հաճախորդներն առավել արդյունավետ կարող են իրականացնել իրենց ռիսկերի դիվերսիֆիկացումը, ինչպես նաև դրամական հոսքերի կառավարումը:

3.4.12 Ժամանակակից շուկաների նորանոր մարտահրավերներին դիմագրավելու, ինչպես նաև ներդրումային նախագծեր մշակելու և իրագործելու համար Բանկն իր կորպորատիվ հաճախորդներին առաջարկում է արժեթղթերի թողարկման ու տեղաբաշխման

կազմակերպման ծառայություններ:

- 3.4.13 Բանկը շարունակում է իր ակտիվ մասնակցությունը ՀՀ արժեթղթերի շուկայի ֆինանսական միջնորդության ոլորտի օրենսդրական դաշտի բարեփոխումներին վերաբերող նախաձեռնություններին:
- 3.4.14 Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է անհատականացված (tailor-made) պրոդուկտների փաթեթ՝ արժեթղթերի անհատական, կոլեկտիվ և այլ տիպի պորտֆելների ձևավորում, բրոքերային ու պահառուական ծառայություններ, ներդրումային գործառնությունների վերաբերյալ խորհրդատվության մատուցում: Ճկունությունը հաճախորդների հետ աշխատելիս կարևոր գործոն է Բանկի առաջանցիկ զարգացման ապահովման «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» բրենդի առաջնության գործում:
- 3.4.15 Բանկն իր հաճախորդների հետ ձևավորում է երկարատև ու գործընկերային հարաբերություններ, որոնց հիմքում ընկած են սերտ ու փոխշահավետ համագործակցությունը: Հնուտ և փորձառու անձնակազմի շնորհիվ Բանկը բացահայտում է հաճախորդների կարիքները և ժամանակին տալիս բարձրակարգ ֆինանսական լուծումներ:
- 3.4.16 Հաշվի առնելով բանկային համակարգում առկա մրցակցությունը՝ Բանկը մշտապես իրականացնում է մրցակցային դիրքի վերլուծություններ, շուկայում գործող ծառայությունների պայմանների և տոկոսադրույքների ուսումնասիրություններ:
- 3.4.17 Շարունակաբար կատարելագործել և զարգացնել Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը՝ համահունչ դարձնելով Բանկի առջև դրված խնդիրները: Առավել մեծ ուշադրություն է դարձվելու Բանկի համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող ոլորտների զարգացմանը, Բանկում հաճախորդների սպասարկման նոր որակի տեխնոլոգիաների ներդրմանը և հաճախորդներին որակյալ ծառայությունների մատուցմանը:
- 3.4.18 Բանկը մշտապես ձգտել է առաջատար դիրքեր գրավել և այդ դիրքերը պահպանել բարձրակարգ բանկային ծառայությունների որակական հատկանիշների ապահովմամբ, ինչպես նաև առաջատար դիրքերում է որոշակի ծառայությունների մատուցմամբ և ներդրմամբ, մասնավորապես՝

- Առևտրի ֆինանսավորում և ֆակտորինգ,
- Լիզինգային ֆինանսավորում
- Մետաղական հաշիվներով գործառնություններ,
- Ոսկու ձուլակտորների առք ու վաճառք,
- Պարտատոմսերի տեղաբաշխման/թողարկման կազմակերպում, ինչպես նաև գործառնություններ երկրորդային շուկայում,
- Կորպորատիվ հաճախորդների համար համալիր լուծումներ:

Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների տեսականին և ծավալները շարունակում են ընդլայնվել հետևյալ գործոնների առկայության պարագայում՝ սպասարկման որակ, աշխատակիցների պրոֆեսիոնալիզմ, նոր տեխնոլոգիաների կիրառում, տարածքի՝ միջազգային չափանիշներին համապատասխանող պայմաններ: Այս շրջանակում Բանկի գործունեության ծավալների և աշխատակազմի ավելացմանը զուգընթաց, ինչպես նաև

հաճախորդներին մատուցվող ծառայությունների քանակի ավելացման ու որակի բարելավման անհրաժեշտությունից ելնելով՝ պլանավորվում է 2024 թ-ի ավարտին հասցնել նոր և առավել հարմարավետ գլխամասային գրասենյակի ինտերիերի դիզայնեական, ներքին հարդարման և տեղափոխման աշխատանքները: Բանկի նոր շենքային պայմաններում հաճախորդների քանակական աճին զուգահեռ կապահովվի որակի բարձրացման ու նոր տեխնոլոգիական ներդրումներ: 2023թ-ին ստեղծվել է Հաճախորդների Հետ Հարաբերությունների Կառավարման Վարչությունը, որն առավել արդյունավետ է դարձնում բացահայտելու պոտենցիալ հաճախորդի հետաքրքրությունները/կարիքները/ պահանջները

3.4.19 Միջազգային կառույցների հետ համագործակցությունը Բանկի համար ռազմավարական նշանակություն ունի և հիմնական նպատակներից մեկը այդ համագործակցությունները ընդլայնելը և նորերով ավելացնելն է: Միջազգային կառույցների հետ համագործակցությունը հնարավորություն է տալիս Բանկին իր հաճախորդներին առաջարկել հստակ նպատակայնություն ունեցող բարենպաստ պայմաններով վարկային գործիքներ, մեծացնել որոշակի ոլորտներում պորտֆելի ծավալը, ներգրավել նոր հաճախորդներ: Միննույն ժամանակ միջազգային ֆոնդերը տրամադրում են նաև տեխնիկական աջակցություն և մասնագիտական գիտելիքներն ավելացնելու բազմաթիվ հեռահար դասընթացներ, ինչը բարձրացնում է Բանկի ներքին կարողությունները: Հետագայում ևս Բանկն իր հաճախորդներին կառաջարկի արդյունավետ համակցված վարկատեսակներ և այլ պրոդուկտներ՝ պահպանելով հիմնականում կորպորատիվ հաճախորդների ներգրավման և սպասարկման սկզբունքները: Մասնավորապես.

- ՎՋԵԲ-ի հետ համատեղ համագործակցության ողջ ընթացքում հաջողությամբ ֆինանսավորվել են ՓՄՁ, Առևտրի ֆինանսավորման և Էներգախնայողության մի շարք ծրագրեր: 2023թ.-ին շարունակվել է ՓՄՁ և GCF-GEFF Armenia Էներգաարդյունավետության ծրագրերի շրջանակներում ընդհանուր 8 մլն ԱՄՆ դոլար ծավալով ներգրավված միջոցների տեղաբաշխումը: Ակնկալվում է նաև 2024թ.-ին ՎՋԵԲ-ից ներգրավել նոր վարկային միջոցներ ՓՄՁ և Էներգաարդյունավետ ներդրումների ֆինանսավորման համար՝ շուկայի տոկոսադրույքներին մրցակցային առաջարկ ստանալու պարագայում: ԱՖԾ-ի սահմանաչափը 2023թ-ին կազմել է 28.5 մլն ԱՄՆ դոլար, որը ՀՀ բանկային համակարգում ամենամեծ սահմանաչափերից է: Բացի այդ, Բանկը համագործակցում է ՎՋԵԲ-ի հետ ՀՀ պետական պարտատոմսերով հակադարձ ռեպո գործարքների ուղղությամբ, որի մանրամասները ներկայացված են «Ներդրումային գործունեություն» բաժնում: Հատկանշական է նաև, որ 2023թ-ի մայիսի 16-18-ը Սամարդանդում (Ուզբեկստան) կայացած ՎՋԵԲ-ի տարեկան ժողովի շրջանակում Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի (TFP) ոլորտում նախորդ տարվա ցուցանիշների արդյունքներից ելնելով՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն արժանացել է «2022թ-ի Ամենաակտիվ թողարկող բանկը Հայաստանում» և «Տարվա առևտրի ֆինանսավորման գործարք» մրցանակներին: Մրցանակների շնորհումը վկայում է

ՎԶԵԲ-ի հետ Առևտրի ֆինանսավորման ոլորտում Բանկի տարեցտարի ընդլայնվող արդյունավետ համագործակցության մասին:

- Բանկը ԱԶԲ-ի հետ համագործակցում է Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի (ԱՖԾ) շրջանակում 9 մլն ԱՄՆ դոլար սահմանաչափով: 2022թ-ին ԱԶԲ-ի հետ համատեղ մշակվել է Բնապահպանական և սոցիալական ռիսկերի կառավարման ուղեցույցը:
- Բանկը ակտիվ մասնակցություն ունի KfW բանկի և EIB կողմից ԳՀՀ-ի միջոցով իրականացվող մի շարք ծրագրերին: Ավելին՝ 2023թ-ին, ընդլայնելով համագործակցության շրջանակը, միացել է նաև KfW բանկի ՓՄՁ աջակցության ծրագրի 3-րդ փուլին: Նշված ծրագիրը հնարավորություն է տալիս Բանկին հաճախորդներին առաջարկել մատչելի և մրցունակ դրամային վարկեր:
- Հիփոթեքային վարկավորման շրջանակում Բանկը հաջողությամբ շարունակել է համագործակցել «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» և «Բնակարան Երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ների ծրագրերի հետ: 2022թ-ին Բանկը միացել է նաև հետևյալ ծրագրերին՝ « Բնակարանային ֆինանսավորում - V» ծրագիր (ԱՀԸ-ի կողմից վերաֆինանսավորվող բնակարանային էներգաարդյունավետ վարկեր) և «Բնակարանների և անհատական բնակելի տների էներգաարդյունավետ վերանորոգման աշխատանքների պետական աջակցության ծրագիր»: 2023թ-ի առաջին կիսամյակում աշխատանքներ են տարվել «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի և «Բնակարան Երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի շրջանակներում իրականացվող «Սպայական եվ ավագ ենթասպայական կազմերի պայմանագրային զինծառայողների կողմից բնակարանի կամ բնակելի տան ձեռքբերմանը կամ բնակելի տան կառուցմանը պետական աջակցության նպատակային ծրագրին» մասնակցելու մասով, որին մասնակցությունն արդեն հաստատվել է և առաջիկայում մեկնարկելու է տվյալ ծրագրի շրջանակում վարկավորումը:
- Նախաարտահանման և հետարտահանման վարկերի ֆինանսավորման ծրագրի շրջանակներում Բանկը շարունակելու է խորացնել «Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալություն» ԱՓԲԸ-ի հավաստագրի ապահովությամբ արտահանման վարկավորումը: Բանկը շարունակում է մնալ ՀԱԱԳ-ի հետ համագործակցող ամենաակտիվ կառույցը ՀՀ բանկային համակարգում: ՀԱԱԳ-ի հետ պարբերաբար քննարկվում են նոր գործիքակազմի ներդրման հնարավորությունները: Հարկ է նշել, որ այս տարի վերջինիս հետ համատեղ ներդրվել և առաջին անգամ ՀԱԱԳ-ի ապահովագրությամբ տրամադրվել է ֆինանսավորում՝ կապիտալ ծախսերի իրականացման նպատակով:
- Եվրասիական Զարգացման Բանկը (ԵԱԶԲ) և Տնտեսական Համագործակցության Միջազգային Բանկը (ՏՀՄԲ) որպես Բանկի հետ համագործակցող կառույցներ հնարավորություն են տալիս իր ծածկույթում գտնվող երկրների շրջանակներում մատուցել Առևտրի ֆինանսավորման տարբեր գործիքների ծառայություններ (Ակրեդիտիվներ, երաշխիքներ, RCA-ների ֆինանսավորում), սակայն որոշ գործիքների

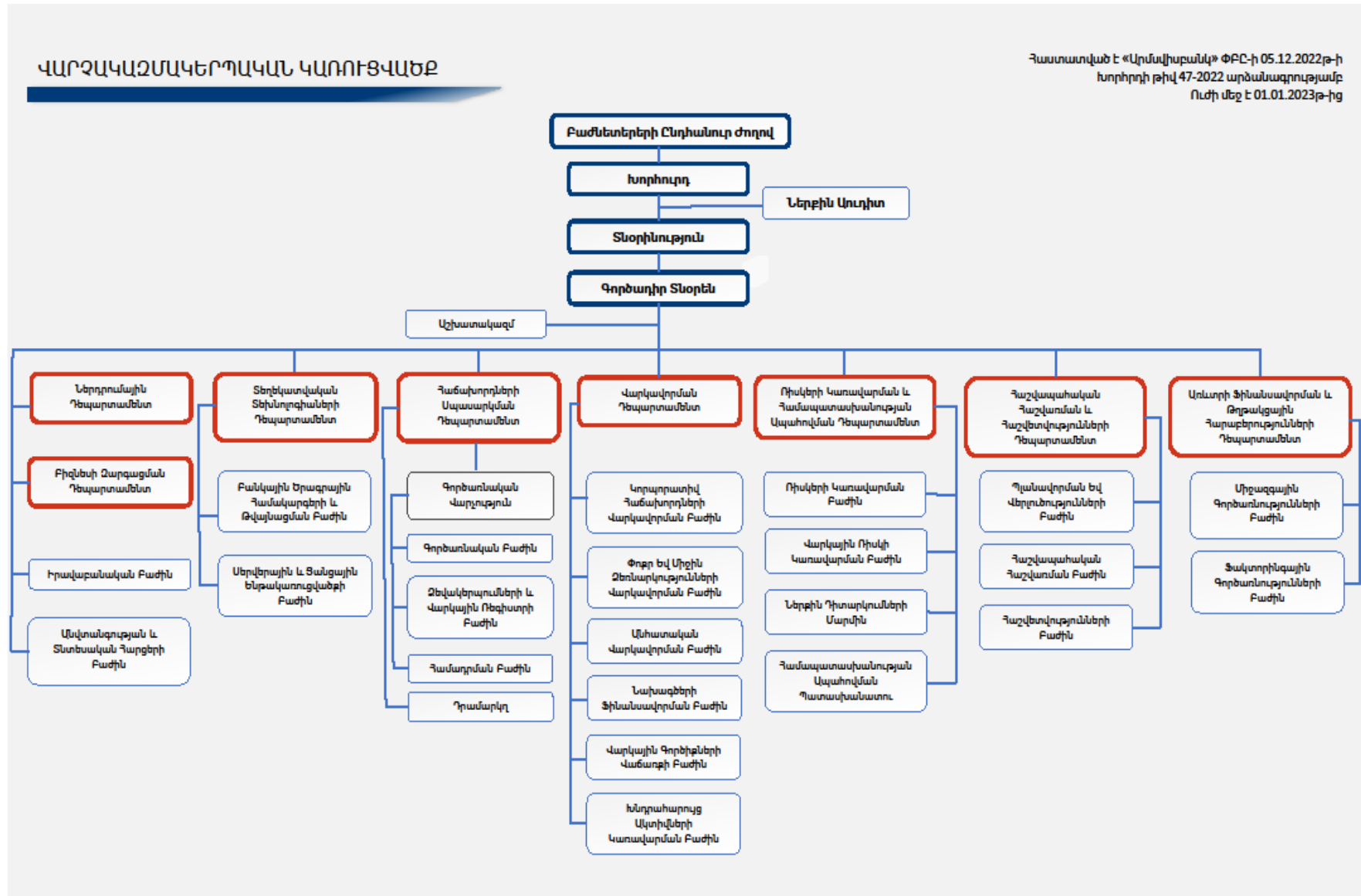
դեպքում (օրինակ RCA-ների վերաֆինանսավորում) կիրառվող տոկոսադրույքի ոչ գրավիչ լինելու պատճառով այս շրջանում լայնորեն չի կիրառվում:

- Բանկը 2024թ-ին կշարունակի ակտիվ աշխատանքները միջազգային և տեղական ֆինանսական գործընկերների հետ, ինչպես նաև նոր գործընկերներ բացահայտելու ուղղությամբ՝ ՓՄՁ, էներգաարդյունավետության, ԱՖԾ և այլ ծրագրերի ոլորտների համար մատչելի պայմաններով լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ ներգրավելու ուղղությամբ:
- Բանկը 2022թ-ի ընթացքում հավատարմագրման (ակրեդիտացման) գործընթացի շրջանակներում շարունակել է համագործակցությունը միջազգային Green Climate Fund կազմակերպության հետ: Հավատարմագրման գործընթացը փոքր-ինչ դանդաղել է, ինչի վերաբերյալ նաև տեղեկացվել է Ազգային լիազոր մարմիններին: Դանդաղումները պայմանավորված են հայտերի մեծ քանակով: Green Climate Fund-ի կողմից ակրեդիտացվելու դեպքում Բանկը հնարավորություն կունենա ներգրավել շուկայականից մատչելի և երկարաժամկետ ֆինանսական միջոցներ, ինչպես նաև հնարավորություն կընձեռնվի միջնորդ հանդիսանալ ֆոնդի և ՀՀ ներդրողների միջև: 2023թ.-ի դեկտեմբերին ԱՄԷ-ում նախատեսվում է COP28 կլիմայական գագաթնաժողովը, որի ընթացքում Բանկի ներկայացուցիչը հանդիպումներ կունենա տարբեր միջազգային կլիմայական ֆոնդերի ներկայացուցիչների հետ՝ համագործակցության ստեղծման նպատակով:
- 2023թ-ին հաճախորդներին առաջարկել պրեմիում դասի Master Card World Elite քարտատեսակ, ինչը քարտապանին կտա մի շարք առավելություններ, մասնավորապես՝ Լաունջ, Կոնսիերժ, Ֆապթ թրեք ծառայություններ, ինչպես նաև ճամփորդական ապահովագրություն:

Բանկի 2024-2026թթ-ի հեռանկարային զարգացման ծրագրով 2024թ-ի համար կանխատեսվող չբաշխված զուտ շահույթի մեծությունը կազմում է 8.5 մլրդ ՀՀ դրամ:

Բանկի կառուցվածքը

Բանկը որևէ խմբի անդամ չէ: Ստորև ներկայացվում է Բանկի ներքին վարչակազմակերպչական կառուցվածքը:

Բանկի զարգացման վերջին միտումները

3.5.1 Վերջին հաշվետու տարվա ավարտից մինչև Ազդագրի ներկայացման օրն ընկած ժամանակահատվածում Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագների էական աճ չի գրանցվել, որոնք ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր ներդրումային որոշումներ կայացնելիս:

Ստորև բերված աղյուսակում Պոտենցիալ ներդրողների համար ներկայացված է համապարփակ տեղեկատվություն նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջաններում ակտիվապասիվային ցուցանիշների փոփոխությունների վերաբերյալ:

Բանկի ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ցուցանիշներ 2020-2023թթ.

Միջոցների ներգրավում	2023/30/09 Աուդիտ չանցած	2022/31/12	2021/31/12	2020/31/12	Աճ/Լվազում /%
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	3,634,949	10,300,385	18,659,479	17,814,397	(8,359,094)/ 45%
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	134,892,893	129,536,044	136,066,628	134,700,221	(6,530,584)/ 5%
Միջոցների տեղաբաշխում	2023/30/09	2022/31/12	2021/31/12	2020/31/12	Աճ/Լվազում /%
Հաճախորդներին տրված վարկեր	153,301,445	131,275,659	125,467,377	129,734,480	5,808,282/ 5%
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	9,786,046	2,252,499	786,367	2,669,412	1,466,132/ 186%
Ներդրումային արժեթղթեր (ներառյալ ռեպո համաձայնագրերով գրավադրված)	224,880,252	212,151,030	243,775,021	221,380,000	(31,623,991)/ -13%

Բանկի շահույթի կանխատեսումը

3.6.1 Բանկի 2023-2025թթ-ի հեռանկարային զարգացման ծրագրով 2023թ-ի համար կանխատեսվող չբաշխված զուտ շահույթի մեծությունը կազմում է 8.0 մլրդ ՀՀ դրամ: Ութեն համաշխարհային ֆինանսա-տնտեսական համակարգի ներկայիս զարգացումներով պայմանավորված անորոշությունը կարող են բացասաբար ազդել

Բանկի գործունեության ծավալների հետագա աճի վրա, սակայն դիվերսիֆիկացված ու առողջ վարկային պորտֆելն ու հիմնականում բարձր եկամտաբերությամբ պետական պարտատոմսերով ձևավորված արժեթղերի պորտֆելը հնարավորություն կտան ապահովել կանխատեսվող չբաշխված զուտ շահույթի մեծության կատարումը:

3.6.2 Բանկի կառավարման մարմինները հնարավորություն ունեն ազդելու (կառավարելու)

Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

- Բանկի ներգրավող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալների կառավարում,
- Բանկի ռիսկերի ընդունելի մակարդակի պահպանում և կառավարում,
- Բանկի տեխնիկատեխնոլոգիական և տեղեկատվական համակարգերի արդիականացմանն ուղղված ներդրումներ,
- Բանկի անձնակազմի վարձատրության, պատրաստման և վերապատրաստման ծախսեր,
- Բանկի գործունեության ապահովման ծախսեր:

Բանկի կառավարման մարմինները կարող են արձագանքել, սակայն հնարավորություն չունեն ազդելու Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

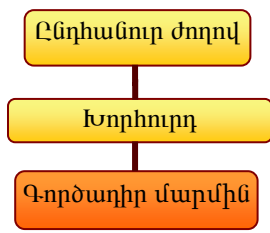
- ավանդատուների վարքագիծ,
- ֆինանսական շուկայի տոկոսադրույքների վարքագիծ,
- փոխարժեքների վարքագիծ,
- անհաղթահարելի ուժի ազդեցության գործոններ (արտակարգ դրության հայտարարելը, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքների դադարեցումը, բնական աղետները, պատերազմը, պետական մարմինների ակտերը և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում Բանկի բնականոն գործունեությունը:

Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

3.7.1 Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները.

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ նաև՝ ժողով),
- Խորհուրդ,
- Գործադիր մարմին:

Կառավարման մարմինների սխեմատիկ կառուցվածքը ներկայացված է ստորև

3.7.2 Բանկի կանոնադրությամբ Բանկի կառավարման մարմիններին վերապահված են հետևյալ իրավասությունները.

3.7.2.1 Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (Ժողով)

Ժողովը Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինն է: Ժողովի բացառիկ իրավասություններն են՝

- ա) Բանկի Կանոնադրության հաստատումը, դրա մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, Բանկի Կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ,
- բ) Բանկի վերակազմակերպումը,
- գ) Բանկի լուծարումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը, ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը,
- դ) Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան Ընդհանուր ժողովներում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցը Բանկի արտահերթ Ընդհանուր ժողովներում կարող է քննարկվել, եթե արտահերթ Ընդհանուր ժողովը որոշում է ընդունել Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,
- ե) բաժնետոմսերի անվանական արժեքի ավելացման ճանապարհով կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի չափի մեծացումը,
- զ) Խորհրդի ներկայացմամբ Բանկի արտաքին աուդիտին իրականացնող անձի հաստատումը,
- է) Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը, տարեկան շահաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահաբաժինների չափի հաստատումը,
- ը) շահագրգռվածության առկայության դեպքում գործարքների կնքման մասին որոշումների ընդունումը՝ օրենքով սահմանված դեպքերում,
- թ) բաժնետոմսերի համախմբումը (կոնսոլիդացիան) և բաժանումը,
- ժ) օրենքով սահմանված դեպքերում Բանկի գույքի օտարման և ձեռք բերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման համաձայնությունը (Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50%-ից ավելին),
- ժա) Բանկի կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի ձեռքբերումը և հետգնումը օրենքով նախատեսված դեպքերում,
- ժբ) Խորհրդի նախագահի և անդամների վարձատրության չափի սահմանումը,
- ժգ) օրենքով և սույն Կանոնադրությամբ սահմանված այլ լիազորություններ

3.7.2.2 Բանկի խորհուրդը

Խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը, բացառությամբ այն հարցերի, որոնք օրենքով և Բանկի կանոնադրությամբ վերապահված են ժողովի բացառիկ իրավասությանը:

Խորհրդի բացառիկ իրավասություններն են՝

- ա) որոշել Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունները, ընդունել Բանկի զարգացման տնտեսական ծրագրեր, Բանկի ֆինանսական դրության առողջացման ծրագրեր,
- բ) գումարել Բանկի տարեկան և արտահերթ Ընդհանուր ժողով, հաստատել Ընդհանուր ժողովի օրակարգը,
- գ) սահմանել Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտները, ձևավորել Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը, հաստատել նրա տարեկան աշխատանքային ծրագիրը, հաստատել ներքին աուդիտի աշխատակիցների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման և վարձատրության պայմանները,

- դ) լուծել Ընդհանուր ժողովի նախապատրաստման և գումարման հետ կապված հարցերը, այդ թվում՝ սահմանել Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակի կազմման ամսաթիվը,
- ե) նշանակել Բանկի Գործադիր տնօրենին, վաղաժամկետ դադարեցնել նրա լիազորությունները, Գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ նշանակել Բանկի գլխավոր հաշվապահին և Գործադիր տնօրենի տեղակալներին:
- զ) հաստատել Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշիվը և դրա կատարողականը,
- է) հաստատել Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը և հաստիքացուցակը, հաստատել Բանկի Գործադիր տնօրենի աշխատավարձը, սահմանել Բանկի աշխատակիցների աշխատանքի վարձատրման առավելագույն և նվազագույն սահմանները,
- ը) օրենքով սահմանված կարգով որոշել Բանկի գույքի (ներառյալ թողարկվող բաժնետոմսերի) շուկայական արժեքը,
- թ) սահմանել Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքները, հիմունքները, եղանակները, կանոնները, ձևերը և կարգերը,
- ժ) սահմանել Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վճարի չափը,
- ժա) Ընդհանուր ժողովին ներկայացնել առաջարկություններ տարեկան շահաբաժինների չափի և վճարման կարգի վերաբերյալ,
- ժբ) օգտագործել Բանկի պահուստային հիմնադրամը, Ընդհանուր ժողովի լիազորությամբ հաստատել շահույթից ձևավորված այլ ֆոնդերի օգտագործման կարգը,
- ժգ) սահմանել վարկավորման, դրամարկղային սպասարկման, տնտեսական գործունեության, արժեթղթերով գործառնությունների, այլ ներդրումների իրականացման քաղաքականությունը,
- ժդ) օրենքով սահմանված կարգով որոշում ընդունել Բանկի գույքի օտարման և ձեռք բերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման վերաբերյալ (Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-50%-ի չափով),
- ժե) որոշում ընդունել դուստր ընկերությունների ստեղծման, նրանց և այլ անձանց կանոնադրական հիմնադրամում մասնակցության չափի մասին,
- ժզ) որոշում ընդունել շահագրգռվածության առկայությամբ գործարքի կնքման մասին,
- ժէ) հաստատել Գործադիր տնօրենի կողմից Բանկի պարտապանների պարտավորությունների վրա տոկոսների հաշվարկի դադարեցման, պարտքերի զեղչման կամ ներման հարցերի վերաբերյալ որոշումներ ընդունելու կարգը,
- ժը) տարեկան Ընդհանուր ժողովի գումարումից առաջ նախնական հաստատել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները,
- ժթ) որոշումներ ընդունել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ստեղծման և լուծարման մասին,
- ի) հաստատել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունները,
- իա) հաստատել Բանկի գործունեությունը կանոնակարգող ներքին ակտերի ընդունման, հաստատման, դրանցում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու, դրանք ուժը կորցրած ձանաչելու կարգը,
- իբ) Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի թողարկման մասին որոշման ընդունումը, դրանց տեղաբաշխման և մարման կարգի և պայմանների սահմանումը

իգ) իրականացնել սույն Կանոնադրությամբ և օրենքով Խորհրդին վերապահված այլ լիազորություններ

3.7.2.3 Բանկի գործադիր մարմինը

Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումն իրականացնում է գործադիր մարմինը:

Բանկի գործադիր մարմինը.

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում են Տնօրինությունը և Բանկի Գործադիր տնօրենը. Գործադիր տնօրենը կարող է ունենալ տեղակալներ: Գործադիր տնօրենը նշանակվում է Խորհրդի կողմից, Գործադիր տնօրենի տեղակալները՝ Խորհրդի կողմից՝ Գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ: Գործադիր տնօրեն, նրա տեղակալ, Տնօրինության անդամ չի կարող լինել այն անձը, որին օրենքով արգելված է լինել Բանկի ղեկավար և/կամ որը չի համապատասխանում Կենտրոնական բանկի որակավորման համապատասխանության չափանիշներին: Տնօրինության քանակական կազմը սահմանվում է Խորհրդի կողմից: Տնօրինության անդամները նշանակվում են Խորհրդի կողմից՝ Գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ: Տնօրինության կազմում պարտադիր ընդգրկվում են բանկի Գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալը (տեղակալները), գլխավոր հաշվապահը: Բանկի Տնօրինության կազմում Խորհրդի որոշմամբ կարող են ընդգրկվել նաև Բանկի աշխատակից հանդիսացող այլ անձինք:

Տնօրինությունը լիազորված և իրավասու է.

ա) քննարկել և Խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագիրը,

բ) քննարկել և Խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել Խորհրդի կողմից հաստատվող կարգերը, կանոնակարգերը, մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների կանոնադրությունները, Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը, հաստիքացուցակը և այլ ներքին իրավական ակտերը,

գ) իր իրավասությունների սահմաններում հաստատել Բանկի գործունեության հետ կապված ընթացակարգեր, հրահանգներ և այլ ներքին իրավական ակտեր,

դ) հաստատել Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագները, բացառությամբ անհատական սակագների,

ե) որոշում ընդունել Բանկի պարտապանների պարտքի վրա տույժերի հաշվարկի դադարեցման, հաշվարկված տույժերի և տուգանքների զեղչման կամ ներման մասին՝ խորհրդի կողմից սահմանված կարգով և գումարների (սահմանաչափերի) սահմաններում,

զ) ապահովել ընդհանուր ժողովի և Խորհրդի որոշումների կատարումը,

է) կազմավորել մշտապես գործող աշխատանքային, խորհրդակցական և այլ տիպի մարմիններ,

ը) հաստատել ստորաբաժանումների կողմից ներկայացվող հաշվետվությունները, աշխատանքային գործունեության պլանները և դրանց կատարողականը,

թ) տրամադրել վարկեր՝ Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանված կարգով,

ժ) քննարկել մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ և հիմնարկներ ստեղծելու, դրանց գործունեությունը դադարեցնելու նպատակահարմարության հարցերը,

ժա) քննարկել ներքին և արտաքին աուդիտորների, ինչպես նաև այլ արտաքին մարմինների կողմից իրականացվող ստուգման արդյունքները, անհրաժեշտության դեպքում դրանց վերաբերյալ որոշումներ կայացնել,

ժբ) իրականացնել օրենսդրությամբ, Բանկի կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Խորհրդի և Տնօրինության կողմից սահմանված իրավական ակտերի շրջանակներում նախատեսված՝ բանկի գործունեության հետ կապված այլ իրավասություններ

3.7.3 Տեղեկություններ Բանկի կառավարման մարմինների անդամների վերաբերյալ.

Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «ԷյՋ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՋԻ Էմ Բի ԷյՋ -ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն: Միննույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսուներթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Խորհուրդ

Անուն, Ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Բնակության վայր	Իրավասություններն ու պարտականությունները	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը
Վարտան Սիրմակետ	Բանկի խորհրդի նախագահ	Ժնև, Նան դ'Արժանի 22 բիս, 1223 Կոլոնի	<p>ա) կազմակերպում է խորհրդի աշխատանքները.</p> <p>բ) գումարում է խորհրդի նիստերն ու նախագահում է դրանք.</p> <p>գ) կազմակերպում է Ընդհանուր Ժողովի և Խորհրդի նիստերի արձանագրության վարումը.</p> <p>դ) նախագահում է Ընդհանուր ժողովում,</p> <p>ե) կազմակերպում է Խորհրդին կից հանձնաժողովների աշխատանքները,</p>	<p>«ԷյՋ-Վի-Էս Հոլդինգ ՋԻ Էմ Բի ԷՅՁ-ի 100% մասնակից, տնօրեն ,</p> <p>«ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ի անուղղակի մասնակից,</p> <p>«Խրոնո Սթար Անդամների Միջազգային Խումբ Ֆրանկ Մյուլլեր» Ս.Ա.-ի 60% մասնակից,</p> <p>«Ֆրանկ Մյուլլեր Ուոչ Դիստրիբյուշն» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառու,</p> <p>Շվեյցարիայի «Ֆրանկ Մյուլլեր Ուոչլանդ ԲԸ» Երևանի մասնաճյուղի վերջնական շահառու,</p> <p>«Ֆրանկ Մյուլլեր Փերֆում Լիմիթեդ»ի վերջնական շահառու,</p> <p>«Ուոչ Փարթս Դիվելփմենթ» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառու,</p> <p>«ՋԻ. ԷՖ. ԷՍ. ՈՒՈՉԼԱՆԴ» Ս.Ա.-ի տնօրեն,</p> <p>«ԱՄԻՏԵՔ» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառու,</p>

				<p>«ԷՅԷԼՋԻ ԴԵՎԵԼՈՒԹՄԵՆԹ ԿՈՆՑԵՊՏ» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառու,</p> <p>«ԳՈԼԴԵՆ ՖԻՇ-Կ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառու,</p> <p>«Թեխնոսերտ» Ս.Ա.-ի 80% մասնակից, Նախագահ,</p> <p>«Արցախբանկ» ՓԲԸ-ի անուղղակի նշանակալից մասնակից,</p> <p>«Տ.Ս.Ա. ՍՊԸ»-ի 100% բաժնետեր,</p> <p>«ԿԱՇԻ» ԲԲԸ-ի 100% բաժնետեր,</p> <p>«ՖԴՍ» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր,</p> <p>«ՍիրԿապ Արմենիա» ՓԲԸ-ի 50% բաժնետեր,</p> <p>«ՍիրԿապ Արմենիա» ՓԲԸ Երևանի մասնաճյուղի վերջնական շահառու,</p> <p>«Իտարկո Քոնսոլթինգ» ՓԲԸ-ի 45% բաժնետեր,</p> <p>«Վեհ Արարատ» ՍՊԸ-ի 50% մասնակից,</p> <p>«Փրիսթիժն Դայմոնդ» ՓԲԸ-ի 50% բաժնետեր,</p> <p>«Հայաստանի բիզնես հիմնադրամ» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր,</p> <p>«Հայկ ֆուտբոլային ակումբ» ՓԲԸ-ի 25% բաժնետեր,</p> <p>«Ֆուտբոլային ակումբ Արարատ» ՀՁ ՓԲԸ-ի 48% բաժնետեր,</p> <p>«Հայս» ՍՊԸ-ի 35%</p>
--	--	--	--	--

				<p>մասնակից,</p> <p>«Վ.Պ.Բ.Պ.» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր, տնօրեն,</p> <p>«ԴԵՆԴՐՈՊԱՐԿ ՌԵԶԻԴԵՆՇԼ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառու,</p> <p>«ՌԵՆԵՍԱՆՍ ՓՐՈՋԵԹ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառու,</p> <p>«Ագրոպերապեկտիվա» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր,</p> <p>«Տիգրան երկրորդ» ՓԲԸ-ի 40% բաժնետեր,</p> <p>«Էյ Դաբլյու Այ» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր,</p> <p>«Այր Սիրկապ» ՓԲԸ-ի 25% բաժնետեր,</p> <p>«Մուլտիկոնտինենտալ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ի անուղղակի մասնակից,</p> <p>Մուլտիկոնտինենտալ Դիստրիբյուշն (Ասիա) ԴիԷմՍիՍի վերջնական շահառու,</p> <p>«Գենթոդ Գլոբալ Վելթ Մենեջմենթ» Ս.Ա.-ի խորհրդի նախագահ,</p> <p>«ԱՀՀ Ֆանդ» ՓԲԸ-ի գործադիր մարմնի ղեկավար,</p> <p>«ԱՀՀ Թրասթ» ՓԲԸ-ի գործադիր մարմնի ղեկավար,</p> <p>«Եվրոսվիս MCHH» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառու,</p> <p>«Լավսերտ» ՓԲԸ Երևանի մասնաճյուղ-ի վերջնական շահառու,</p>
--	--	--	--	--

				<p>«ԱՄՈՒԲ ՔՆԱՏՏՐԱՔՇՆԱ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառու,</p> <p>Մոնտի Հիմնադրամի հիմնադիր,</p> <p>ԿՀՀ Հիմնադրամի հիմնադիր,</p> <p>«Հով Պատ» ՍՊԸ-ի 100% բաժնետեր,</p> <p>«ԱԼԵՔՊՈԼ ՓՐՈՋԵԹՍ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՍՊԸ-ի իրական շահառու,</p> <p>«ՊԼԱՆԵՏԱ ՖԻՇ» ՍՊԸ-ի իրական շահառու,</p> <p>«ՄԱՐՇԱԼԼ ԷՆԴ ՄԻԼԼԵՆ» ՍՊԸ-ի իրական շահառու,</p> <p>«ԷՍԷՌԷԼ ԴԵՎԵԼՈՓՄԵՆԹ» ՍՊԸ -ի վերջնական շահառուն է,</p> <p>«ԱՍՏԴԻԿ 21» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառու,</p> <p>«Օլո սիթի» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառու:</p>
Արմենակ Դարբինյան	Բանկի Խորհրդի անդամ	Ա.Տիգրանյան նրբ., 7 տուն	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	Տնտեսագիտության և կառավարման ինստիտուտ ՍՊԸ, մասնակից:

Բաֆֆի Բայրոյան	Բանկի խորհրդի անդամ	1262 Էյսինս, Առնեքս փողոց 3, Շվեյցարիա	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	«Ֆրանկ Մյուլլեր Գրուպ» Ս.Ա.-ի Ֆինանսների վարչության ներդրումային մենեջեր, «ԱՐՑԱԽ ՀԷԿ» ԲԲԸ-ի խորհրդի անդամ:
Վևորգ Չաքմիշյան	Բանկի խորհրդի անդամ	ՀՀ, ք. Երևան, Գ. Նժդեհի փող., 31/36, 19	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	«ԼԵՔՍ ԼԱԲ»ՍՊԸ-ի տնօրեն:
Մերուժան Գալստյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Ք. Երևան, Ծարավ Աղբյուրի փողոց, 55/5 շենք, 39 բն.	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով	«Մասկոտս» ՍՊԸ-ի 100% բաժնետեր, տնօրեն:

			սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	
--	--	--	---	--

Գործադիր մարմին

Անուն, Ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Բնակության վայր	Իրավասություններն ու պարտականությունները	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը
Գևորգ Մաչանյան	Տնօրինության նախագահ, Գործադիր տնօրեն	ՀՀ, ք. Երևան, Դավիթաշեն 4-րդ թաղամաս, 13 շենք, բնակարան 18	Իրականացնում է Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումը:	«ԷՄ.ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՓԲԸ-ի տնօրեն, «ՌԱԵԼ ԳԷՍ» ՍՊԸ-ի 36 % բաժնետեր, «Իմաստ» ՍՊԸ-ի 25% բաժնետեր, «ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» վարկային բյուրոյի խորհրդի նախագահի տեղակալ:
Գրիգոր Մովսիսյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ռիսկերի կառավարման և <u>համապատասխանության ապահովման</u> դեպարտամենտի տնօրեն	ՀՀ, ք. Վաղարշապատ, Հ. Հակոբյան փողոց, 4-րդ փակուղի, 3 ^ա տուն	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառույթներ:	Ադեն Ռեզորթ ՍՊԸ-ի, 100 % բաժնետեր, տնօրեն, «ԱՖՐԻԿՅԱՆՆԵՐԻ ԸՆՏԱՆԻՔ» ՍՊԸ-ի 25% բաժնետեր, «Ակվանար» ՍՊԸ-ի 50% բաժնետեր:

<p>Գրիգոր Հովհաննիսյան</p>	<p>Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ- Վարկավորման ղեկավարտամենտի տնօրեն</p>	<p>ք. Երևան, Վ. Համբարձումյան 14/4, բն.18</p>	<p>Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառույթներ:</p>	
<p>Արա Մակարյան</p>	<p>Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ- Բիզնեսի զարգացման ղեկավարտամենտի տնօրեն</p>	<p>ք. Երևան, Արդության փ., տուն 21</p>	<p>Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառույթներ:</p>	
<p>Սեդրակ Բաղդասարյան</p>	<p>Տնօրինության անդամ, Հաշվապահակ ան հաշվառման և հաշվետվությունների ղեկավարտամենտի տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ</p>	<p>Կոտայքի մարզ, գ. Առինջ, Դուրյան թաղամաս 1փ., տուն 11</p>	<p>Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառույթներ:</p>	

Գևորգ Խաչատրյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Հաճախորդների սպասարկման դեպարտամենտի տնօրեն	ՀՀ, ք. Երևան, Օրբելի փ. 63/1, բն. 25	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	«Միջնաբերդ Ալկո» ՍՊԸ 50 % բաժնետեր:
Արկադի Փինաչյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն	ՀՀ, ք. Երևան, Ն. Քոչար, 147/1, բն. 11	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	«Գազաթ» Համատիրության Նախագահ ՀՊՏՀ կառավարման խորհրդի անդամ

3.7.4 Բանկի և նրա կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև սույն փաստաթղթի ներկայացման պահի դրությամբ շահերի բախման դեպքեր և հիմքեր չկան:

Բանկի կառավարման մարմինների գործունեությունը

3.8.1 Բանկում ներդրված կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները համապատասխանում են «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին», «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին», «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին:

Հսկող անձինք

3.9.1 Բանկի հսկող անձինք են հանդիսանում՝

- Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «Էյչ Վի Էս Հոլդինգ» Ջի Էմ Բի Էյչ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

- Միննույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսուևյոթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակեաը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Տեղեկատվություն Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին

3.10.1 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի 2020, 2021 և 2022 թթ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները և անկախ Աուդիտորական եզրակացությունները (պատճենները) և 2023թ. միջանկյալ հաշվետվությունները ներկայացված են հավելվածներով:

3.10.2 Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները

Ազդագրում ներառված վերջին (ամենաթարմ) ֆինանսական հաշվետվության վերջին օրվանից մինչև ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու օրն ընկած ժամանակահատվածում Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

3.10.3 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Սույն փաստաթղթի պատրաստմանը նախորդող 12 ամսիների ընթացքում Բանկի նկատմամբ դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթներ չեն կիրառվել:

Էական պայմանագրեր

Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին մեկ տարվա ընթացքում Բանկի կողմից չի կնքվել բնականոն գործունեությունից դուրս որևէ էական պայմանագիր:

Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը

Սույն փաստաթղթում պարտատոմսերի թողարկման հիմնական պայմանների և դրանց տնտեսական հիմնավորվածության հետ կապված որևէ խորհրդատու հանդես չի եկել:

Այլ տեղեկատվություն

Բանկի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, աուդիտորական եզրակացությունները մշտապես հասանելի են հանրությանը էլեկտրոնային տարբերակով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Բանկի պաշտոնական կայքում՝ www.armswissbank.am հասցեով:

Ֆինանսական վիճակի մասին (ձև թիվ 7)
 «30» սեպտեմբերի 2023թ
 ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

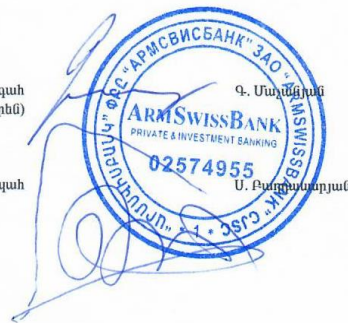
ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	30.09.23	31.12.22
Ակտիվներ			
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	22,118,327	25,986,836
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		2,211	38,239
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	17,195,828	10,732,918
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	16	148,893,869	124,638,229
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	140,578,727	124,823,718
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	84,301,525	87,154,185
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,362,191	1,719,742
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	1,572,067	1,587,178
Հետաձգված հարկային ակտիվներ		2,034,647	4,549,581
Այլ ակտիվներ	22	5,320,910	3,958,795
Ընդամենը՝ ակտիվներ		423,380,302	385,189,420
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	136,722,625	133,569,975
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	134,892,893	113,300,880
Բանկի կողմից բողոքված արժեթղթեր	25	53,300,158	52,408,743
Վճարվելիք գումարներ	27	31,243	32,993
Ստորադաս փոխառություն	28	32,093,945	34,484,130
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ		249,775	249,775
Պահուստներ	34	139,138	149,478
Այլ պարտավորություններ	29	935,276	888,848
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		358,365,053	335,084,822
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	30	10,000,200	10,000,200
Էմիսիոն եկամուտ		6,205,548	6,205,548
Պահուստներ՝		33,966,237	17,615,585
Գլխավոր պահուստ		40,000,000	35,000,000
Վերագնահատման պահուստներ		(6,033,763)	(17,384,415)
Չբաշխված շահույթ (վնաս)		14,843,265	16,283,265
Ընդամենը՝ կապիտալ*		65,015,250	50,104,598
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		423,380,302	385,189,420

*Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը 30.09.23թ. դրությամբ կազմում է 94մլրդ ՀՀ դրամ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 13.10.2023թ.

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6)

«30» սեպտեմբերի 2023թ

ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ, 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

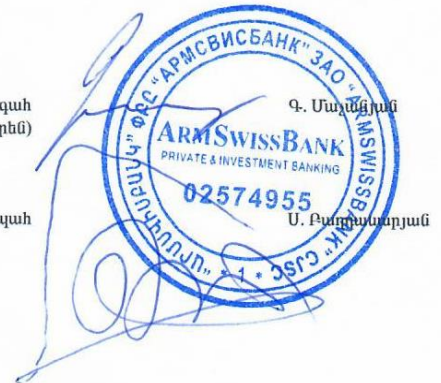
ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	01.07.23 30.09.23	01.01.23 30.09.23	01.07.22 30.09.22	01.01.22 30.09.22
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	9,662,876	27,764,683	8,630,065	25,607,763
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(7,111,006)	(21,020,473)	(6,628,092)	(19,508,863)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		2,551,870	6,744,210	2,001,973	6,098,900
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	218,565	585,400	125,527	473,521
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(53,914)	(138,730)	(40,210)	(122,929)
Ստացված գուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		164,651	446,670	85,317	350,592
Եկամուտ շահաբաժիններից					
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	224,204	612,586	430,358	523,165
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	124,198	307,164	36,365	194,245
Գործառնական եկամուտներ		3,064,923	8,110,630	2,554,013	7,166,902
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներից	7	(573,836)	(1,653,385)	(155,069)	283,641
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(597,286)	(1,869,520)	(549,445)	(1,665,416)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(86,799)	(257,723)	(74,051)	(224,132)
Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից գուտ շահույթ/վնաս	10				
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		1,807,002	4,330,002	1,775,448	5,560,995
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(370,000)	(770,000)	(380,000)	(1,000,000)
Շահույթը (վնասը) հարկումից հետո		1,437,002	3,560,002	1,395,448	4,560,995
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	12				
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նուստացված շահույթ	12				
Ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ		1,437,002	3,560,002	1,395,448	4,560,995
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներ		3,828,563	13,842,258	(4,511,156)	(20,654,500)
Այլ համապարփակ եկամուտի գծով շահութահարկ		(689,141)	(2,491,606)	812,008	3,717,810
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		3,139,422	11,350,652	(3,699,148)	(16,936,690)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		4,576,424	14,910,654	(2,303,700)	(12,375,695)

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

13.10.2023թ.

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)

«30» սեպտեմբերի 2023թ.

ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

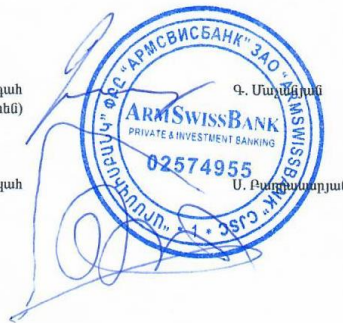
Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրված կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Բրավոյո արժեքով այլ համարադրված ֆինանսական արժեքներ, չափված ֆինանսական արժեքով	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներին օգտուներ	Գրաշվարկած շահույթ/վնաս	Ընդամենը կապիտալ
	1	4	5	7	9	10	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)							
Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2022թ.	10,000,200	6,205,548	30,000,000	(2,828,795)	1,134,703	14,555,290	59,066,946
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը							
Վերահաշվարկված մնացորդը	10,000,200	6,205,548	30,000,000	(2,828,795)	1,134,703	14,555,290	59,066,946
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ քաժմնետոմսերի (քաժմենմասերի) գծով, այդ թվում՝							
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ							
Համապարփակ եկամուտ				(16,936,690)		4,560,995	(12,375,695)
Շահույթ/վնասներ							
Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում),							
Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված							
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝			5,000,000			(5,000,000)	
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին			5,000,000			(5,000,000)	
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30 սեպտեմբերի 2022թ.	10,000,200	6,205,548	35,000,000	(19,765,485)	1,134,703	14,116,285	46,691,251
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)							
Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2023թ.	10,000,200	6,205,548	35,000,000	(18,519,118)	1,134,703	16,283,265	50,104,598
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը							
Վերահաշվարկված մնացորդը	10,000,200	6,205,548	35,000,000	(18,519,118)	1,134,703	16,283,265	50,104,598
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ քաժմնետոմսերի (քաժմենմասերի) գծով, այդ թվում՝							
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ							
Համապարփակ եկամուտ				11,350,652		3,560,000	14,910,652
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝			5,000,000			(5,000,000)	
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին			5,000,000			(5,000,000)	
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30 սեպտեմբերի 2023թ.	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(7,168,466)	1,134,703	14,843,265	65,015,250

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

13.10.2023թ.

Բանկի վարչության նախագահ (գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9)
«30» սեպտեմբերի 2023թ.

ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ, 0010 ք. Երևան, Վ. Մարգարյան 10
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

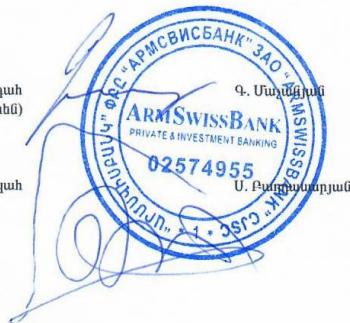
ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություն	30.09.23	30.09.22
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		x	x
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		5,935,460	8,844,378
Ստացված տոկոսներ		28,843,330	26,763,707
Վճարված տոկոսներ		(20,961,100)	(18,663,111)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		557,838	427,340
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(157,306)	(143,572)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		67,435	11,294
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնականություններից օգուտ/(վնաս)		707,093	1,106,229
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		612,221	1,299,453
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(1,622,035)	(1,054,492)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(2,112,015)	(902,470)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		(8,004,300)	9,093,472
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(29,559,860)	(10,177,049)
այդ թվում՝			
վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)		(29,191,281)	(9,675,060)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ նվազում (ավելացում)		(3,176,410)	13,852,916
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)		(2,140,087)	(1,900,588)
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		4,947,918	(12,454,316)
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		21,555,560	19,270,520
այդ թվում՝			
հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)		15,460,768	18,600,813
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		6,094,792	669,708
Չուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		(2,068,840)	17,937,850
Վճարված շահութահարկ		(1,082,022)	(1,509,849)
Չուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		(3,150,862)	16,428,001
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		x	x
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		104,133	215,149
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		31,095	37,014
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից			
Չուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		135,228	252,163
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		x	x
Վճարված շահաբաժիններ			-
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		5,166,518	(10,109,049)
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		2,986,850	1,503,782
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(6,571,428)	(6,805,198)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		900,572	420,935
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Չուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		2,482,513	(14,989,529)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(388,819)	(3,502,253)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)		(921,941)	(1,811,619)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում		28,823,459	27,540,086
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում		27,901,518	25,728,467

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

13.10.2023թ.

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ
 ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ, 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10
 01.07.23-30.09.23թթ.

(հազար դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանափակ նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	16,205,748	1,000,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	93,814,209	30,000,000	խախտում առկա չէ
Ն ₁ ¹ Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	15.52%	6.2%	խախտում առկա չէ
Ն ₁ ² Առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	15.52%	8.3%	խախտում առկա չէ
Ն ₁ Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	23.02%	11.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ¹ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	51.97%	15.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ² Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	371.41%	60.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ³ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	550.21%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ³ (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	318.11%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ⁴ Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	166.09%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ⁴ (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ	129.53%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₃ ¹ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	8.86%	20.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₃ ² Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	39.51%	500.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₄ ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	2.89%	5.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₄ ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	11.75%	20.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₅ ¹ Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.00%	10.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₅ ² Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.00%	5.0%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը`		4%, 18%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը			խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	0.30%	7.00%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	0.05%	7.00%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլով	0.06%	7.00%	խախտում առկա չէ
Այլ	X	X	խախտում առկա չէ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

13.10.2023թ.

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Սեպտեմբերի 30 2023թ.

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում

1.1 Իրավական դաշտ

1.1.1 Բանկի հիմնական գործունեությունը

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2004 թվականի հոկտեմբերի 7-ին՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով: Բանկային գործունեության լիցենզիան տրվել է ՀՀ ԿԲ-ի Խորհրդի 25.02.2005թ. թիվ 74Ա որոշմամբ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը կորպորատիվ, ներդրումային և մասնավոր ֆինանսների կառավարմանը բնորոշ ծառայությունների մատուցումն է՝ ֆինանսական գործիքներում ներդրումներ, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ավանդների ներգրավում, ֆինանսավորման (վարկավորում, ֆակտորինգ) և բանկային այլ ծառայությունների մատուցում:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Բանկի իրավաբանական և փաստացի գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10: Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը կազմել է 157, այդ թվում սպասարկող անձնակազմը 10:

1.1.2 Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումներն ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում: Գնանշումները ցածր իրացվելի շուկաներում կարող են չհամընկնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներին, ինչը հնարավոր կլիներ ակտիվ շուկայի դեպքում, միմյանց հետ գործարքների պատրաստ մեծ թվով վաճառողների և գնորդների պայմաններում:

1.1.3 Բանկը որևէ խմբի անդամ չի հանդիսանում:

1.2 Կորպորատիվ կառավարում

1.2.1 Խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհուրդը (ներառյալ Խորհրդի նախագահը) բաղկացած է հինգ անդամից: Խորհրդի նախագահը հանդիսանում է Վարդան Սիրմաքետը, Խորհրդի մյուս անդամներն են՝ Գևորգ Չաքմիշյան, Րաֆֆի Բալոգյան, Արմենակ Դարբինյան, Մերուժան Գալստյան:

1.2.2 Տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Տնօրինությունը (ներառյալ Տնօրինության նախագահը) բաղկացած է յոթ անդամից: Տնօրինության նախագահը հանդիսանում է Բանկի գործադիր տնօրեն Գևորգ Մաչանյանը, Տնօրինության մյուս անդամներն են Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ապահովման դեպարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Մովսիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն Արկադի Փինաչյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման դեպարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Հովհաննիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Հաճախորդների սպասարկման դեպարտամենտի տնօրեն Գևորգ Խաչատրյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն Արա Մակարյան, Բանկի գլխավոր հաշվապահ-Հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվությունների դեպարտամենտի տնօրեն Սեդրակ Բաղդասարյանը, Բանկի Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների դեպարտամենտի տնօրեն Անժելա Բարսեղյանը:

1.2.3 Բանկի 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «Էյջ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

1.2.4 Բանկի նշանակալից մասնակիցն է «Էյջ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87,53 տոկոսին և «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12,47 տոկոսին:

1.2.5 Բանկի Խորհուրդը մեծ ուշադրություն է դարձնում Բանկում կարգապահ և բարձր որակավորում ունեցող միջին և բարձր օղակի ղեկավարների առկայության ապահովմանը: Խորհրդի կողմից պարբերաբար ուսումնասիրվում է ՀՀ-ում աշխատուժի շուկան և Բանկի ղեկավարների վարձատրության (ներառյալ

խրախուսմանն ուղղված վճարների) մակարդակը պահպանում է առավելագույն մրցակցային սահմաններում:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

2.1. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի, ՖՀՄՍ-ների և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն:

Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն, ելնելով՝

- ա. նման հարցերին վերաբերվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից,
- բ. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից,
- գ. գործնական փորձից՝ այնքանով որքանով դա համահունչ է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերով սահմանված դրույթներին:

Բանկում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

- ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով,
- բ. Կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կրառման հրահանգին համապատասխան,
- գ. Անընդհատ՝ Բանկի պետական գրանցման պահից մինչև ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:

Բանկի հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդհատության, հաշվետվողականության, հաշվեգրման, հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավատության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանազատման սկզբունքները:

2.2. Համախմբման սկզբունքները

Բանկը որևէ կերպ հաշվետվություններ չի համախմբում, հետևաբար չունի համախմբման սկզբունքներ:

2.3. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես «որպես տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ համապատասխանաբար օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համապատասխան զուտ կամ համախառն հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա՝ ՖՄՀՍ 9-ի պահանջների համաձայն:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարման և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը համարվում է վաստակած

Ջուտ առևտրային եկամուտ

Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով չափվող շահույթով և վնասով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից առաջացող իրացված եկամուտը, տոկոսներից, շահաբաժիններից

և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր տեսակի եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից առաջացող զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

2.4. Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառումը

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող շահույթի և վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններից առաջացող մնացած բոլոր հետևանքները, որոնց հաշվառումը չի կարգավորված սույն ծանոթագրություններով, կարգավորվում են համապատասխան ՖՄՀՍ-ներով:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30 սեպտեմբերի 2023	30 սեպտեմբերի 2022
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	393.40	405.65
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	417.40	396.08

2.5. Հարկեր (ընթացիկ և հետաձգված)

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով

գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուդվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

2.6. Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը

Բակը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, իսկ այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, ինչպես նաև հարկ եղած դեպքում վաճառելու նպատակով, չափվում են իրաան արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, Իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և Իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ակտիվներ: Ֆինանսական ակտիվների նման դասակարգումը կատարվում է՝ հիմք ընդունելով Բանկի բիզնես մոդելը և դրա սահմաններում իրականացվելիք Բանկի հետագա նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է այն դեպքում, երբ տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.7. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

2.8. Ռեպո համաձայնագրերով գործառնություններ

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, իսկ այդ պայմանագրերի համաձայն ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում հաշվեկշռում որպես ակտիվներ, այլ հաշվառվում են Բանկի հետհաշվեկշռում, իսկ այդ արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են որպես պահանջներ այլ

բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված ռեպո պայմանագրեր հողվածներում:

2.9. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, սվոպներ և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ, այնուհետև դրանք չափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային գործունեությունից եկամուտ կամ ծախս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

2.10. Վարկեր և փոխառություններ բանկերին, հաճախորդներին

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին և այլ հաճախորդներին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերը և այլ փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆինանսական կազմակերպությունների և այլ հաճախորդների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.11. Արժեզրկման գծով կորուստների որոշման հիմունքները

Արժեզրկման կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է համաձայն ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի պահանջների՝ սպասվող կորուստների գնահատման միջոցով: Արժեզրկման կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու համար պահվող ակտիվներ” և “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու և վաճառելու համար պահվող ակտիվներ” բիզնես մոդելներին համապատասխանող ֆինանսական ակտիվների համար:

Սպասվող վարկային կորուստները գնահատելիս Բանկը հաշվի է առնում տեղեկատվության առավել լայն շրջանակ՝

- Անցյալում տեղի ունեցած իրադարձություններ, ինչպիսիք են նմանատիպ ֆինանսական գործիքների համար կրած վնասների վերաբերյալ պատմական փորձը;
- ներկա իրավիճակը;
- Արժանահավատ ու հիմնավորվող կանխատեսումներ, որոնք ազդում են ֆինանսական գործիքներից առաջացող ապագա դրամական հոսքերի սպասվող հավաքագրելիության վրա:

Ընդհանուր մոտեցմամբ արժեզրկումից կորստի հաշվարկը կատարվում է եռափուլ գործընթացով, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի վարկային որակի նվազումը: Առաջին փուլը վերաբերում է գործիքներին, որոնց վարկային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի նվազել կամ որոնք ունեն ցածր վարկային ռիսկ: Երկրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական գործիքներին, որոնց մոտ սկզբնական ճանաչումից հետո նկատվել է վարկային որակի էական նվազում, սակայն վարկային կորուստ ազդարարող իրադարձության վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ չկան: Երրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվներին, որոնց արժեզրկման վերաբերյալ առկա են օբյեկտիվ վկայություններ:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս կազմակերպությունը համադրում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի չհավաքագրման ռիսկի սկզբնական ճանաչման պահի դրությամբ նույն ռիսկի հետ՝ հաշվի առնելով արժանահավատ ու հիմնավորվող տեղեկատվությունը:

Ցածր վարկային ռիսկ պարունակող գործիքների համար Բանկը կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի առաջարկաց “պարզեցված մոտեցումը”: Ռիսկը համարվում է ցածր, եթե՝

- Գործիքն ունի չհավաքագրման ցածր ռիսկ,
- Փոխառուն ի վիճակի է մարել իր պայմանագրային պարտավորությունները,
- Տնտեսական ու գործարար միջավայրի բացասական փոփոխություններն էականորեն չեն ազդի փոխառուի վճարունակության վրա:

Պարզեցված մոտեցումը չի պահանջում, որպեսզի կազմակերպությունները հետևեն վարկային ռիսկի փոփոխություններին: Այն պահանջում է, որպեսզի կազմակերպությունները ճանաչեն կորստի պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ելնելով ֆինանսական ակտիվի ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող վարկային կորուստից:

2.12. Տոկոսների հաշվեգրման դադարեցումը

Տոկոսների հաշվեգրումը եկամուտների հաշիվներին դադարեցվում է, եթե ակտիվը սահմանված կարգի համաձայն դուրս է գրվում հաշվեկշռից:

2.13. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումը

Ֆիքսված մարման ժամկետով ֆինանսական ակտիվները, որոնք Բանկի բիզնես մոդելի համաձայն պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարներ և տոկոսագումարներ հավաքագրելու նպատակով, հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

2.14. Հեջի հաշվապահական հաշվառումը

Հեջի հաշվապահական հաշվառումը զուգահեռաբար ճանաչում է հաշվանցման ազդեցությունը զուտ շահույթի կամ վնասի վրա, որն առաջանում է հեջինգային գործիքների և հեջավորվող հոդվածների իրական արժեքների փոփոխությունների հետևանքով:

2.15. Ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններում ներդրումների հաշվառումը

Բանկը ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններ չունի, հետևաբար այդպիսի հաշվառում չի մշակել:

2.16. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով: Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին հետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից: Հետագա ծախսերը, որոնք վերաբերվում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցի միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Մյուս բոլոր հետագա ծախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր: Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեզրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության

հաշվեգրումը Բանկն իրականացնում է՝ հանաձայն Բանկի Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պահանջների:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձեռք բերման արժեքով: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից: Վերջինների որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է տասը տարի: Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

2.17. Բանկերի և հաճախորդների միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, սկզբնապես չափվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանաձ գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.18. Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշման և դրանց հաշվապահական ձևակերպման հիմունքը

Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշումն ընդունվում է Բանկի Խորհրդի կողմից, որն իրականացվում է Բանկի զուտ շահույթից գլխավոր պահուստին կատարվող մասհանումներով:

2.19. Կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերվող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Գնված սեփական բաժնետոմսեր

Երբ Բանկը գնում է իր սեփական բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմից կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչ այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

2.20. Փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը

Փոխանակման փոխարժեքն ամեն օր հաստատվում է Բանկի գործադիր տնօրենի կողմից, որի առաջարկը ներկայացվում է համապատասխան ստորաբաժանման կողմից՝ ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակն ուսումնասիրելուց հետո:

2.21. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցումը

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտները և ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրությամբ հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

2.22. Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգում իրականացվում է, եթե տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.23. Տեղեկատվություն սեզմենտների վերաբերյալ

Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է թիվ 14 հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի պահանջներին համապատասխան:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին և Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը:

Ծանոթագրություն 3. «Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	<u>01.07.23 30.09.23</u>	<u>01.01.23 30.09.23</u>	<u>01.07.22 30.09.22</u>	<u>01.01.22 30.09.22</u>
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	118,367	352,267	26,868	101,613
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդների տրված վարկերից և փոխառություններից	3,725,731	10,281,021	2,920,457	8,435,517
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	3,227,442	9,549,947	3,219,507	9,818,617
Տոկոսային եկամուտներ մինչև նորմալ ժամկետը պահվող պետական տոկոսային արժեթղթերից	2,252,943	6,711,008	2,276,238	6,802,609
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	64,879	202,677	43,122	93,997
Այլ տոկոսային եկամուտ	273,514	667,763	143,873	355,410
Ընդամենը	9,662,876	27,764,683	8,630,065	25,607,763

<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>	<u>01.07.23 30.09.23</u>	<u>01.01.23 30.09.23</u>	<u>01.07.22 30.09.22</u>	<u>01.01.22 30.09.22</u>
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ավանդների և վարկերի դիմաց	1,200,256	3,333,305	987,326	2,776,232
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	3,376,048	9,926,614	3,328,849	9,681,862
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	978,274	2,865,687	981,205	3,037,958
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	1,553,584	4,888,494	1,329,395	3,999,245
Այլ տոկոսային ծախսեր	2,844	6,373	1,317	13,566
Ընդամենը	7,111,006	21,020,473	6,628,092	19,508,863

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	2,551,870	6,744,210	2,001,973	6,098,900
--	------------------	------------------	------------------	------------------

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	<u>01.07.23 30.09.23</u>	<u>01.01.23 30.09.23</u>	<u>01.07.22 30.09.22</u>	<u>01.01.22 30.09.22</u>
Դրամարկղային գործառնություններից	15,172	35,658	12,234	66,372
Չաշվարկային ծառայություններից	115,654	317,688	55,311	234,621
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	26,687	69,492	11,917	27,623
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	9,581	28,267	8,284	31,715
Այլ կոմիսիոն վճարներ	51,471	134,295	37,781	113,190
Ընդամենը	218,565	585,400	125,527	473,521

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>	<u>01.07.23 30.09.23</u>	<u>01.01.23 30.09.23</u>	<u>01.07.22 30.09.22</u>	<u>01.01.22 30.09.22</u>
Թրեստային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	21,328	52,804	13,501	55,854
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	86	329	84	3,564
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	32,500	85,597	26,625	63,511
Ընդամենը	53,914	138,730	40,210	122,929

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	164,651	446,670	85,317	350,592
--	----------------	----------------	---------------	----------------

Ծանոթագրություն 5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<u>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</u>	<u>01.07.23 30.09.23</u>	<u>01.01.23 30.09.23</u>	<u>01.07.22 30.09.22</u>	<u>01.01.22 30.09.22</u>
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում	25,365	67,436	11,046	11,294
պարտքային արժեթղթերից	23,620	65,691	10,021	9,488
բաժնետոմսերից	1,745	1,745	1,025	1,806
Ընդամենը	25,365	67,436	11,046	11,294

<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	<u>01.07.23 30.09.23</u>	<u>01.01.23 30.09.23</u>	<u>01.07.22 30.09.22</u>	<u>01.01.22 30.09.22</u>
Արտարժույթի առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	261,339	707,093	419,953	1,106,228
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(27,161)	(110,391)	(22,273)	(576,504)
Աճանցյալ գործիքներից զուտ վնաս	(35,696)	(60,229)	25,422	43,527
Ընդամենը	198,482	536,473	423,102	573,251

<u>Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշարժաններից</u>	<u>01.07.23 30.09.23</u>	<u>01.01.23 30.09.23</u>	<u>01.07.22 30.09.22</u>	<u>01.01.22 30.09.22</u>
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարժանների առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	685	8,592	32,449	51,934
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարժանների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(328)	85	(36,239)	(113,314)
Ընդամենը	357	8,677	(3,790)	(61,380)

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	224,204	612,586	430,358	523,165
---	----------------	----------------	----------------	----------------

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	<u>01.07.23</u> <u>30.09.23</u>	<u>01.01.23</u> <u>30.09.23</u>	<u>01.07.22</u> <u>30.09.22</u>	<u>01.01.22</u> <u>30.09.22</u>
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	86,340	214,670	23,841	118,075
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	27,336	31,095	92	37,014
Այլ եկամուտներ**	10,522	61,399	12,432	39,156
Ընդամենը	124,198	307,164	36,365	194,245

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

<u>Ընդամենը վարկային կորուստների արժեզրկման ծախսեր</u>	<u>01.07.23</u> <u>30.09.23</u>	<u>01.01.23</u> <u>30.09.23</u>	<u>01.07.22</u> <u>30.09.22</u>	<u>01.01.22</u> <u>30.09.22</u>
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	(573,836)	(1,653,385)	(155,069)	283,641
Ընդամենը	(573,836)	(1,653,385)	(155,069)	283,641

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	<u>01.07.23</u> <u>30.09.23</u>	<u>01.01.23</u> <u>30.09.23</u>	<u>01.07.22</u> <u>30.09.22</u>	<u>01.01.22</u> <u>30.09.22</u>
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	496,635	1,537,738	454,580	1,388,053
Գործուղման ծախսեր	1,653	12,293	8,961	20,218
Ապահովագրության ծախսեր	11,819	43,684	12,470	32,389
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	1,012	4,089	2,054	4,597
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	13,745	41,037	13,650	40,077
Սուղիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	7,450	34,836	12,431	26,381
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	36,670	103,249	28,999	92,413
Տրանսպորտային ծախսեր	737	2,072	1,033	3,113
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	3,065	8,541	2,164	8,668
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	1,631	5,709	1,488	4,981
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	7,597	30,802	6,761	24,660
Այլ վարչական ծախսեր**	15,272	45,470	4,854	19,866
Ընդամենը	597,286	1,869,520	549,445	1,665,416

* Աշխատակիցների միջին բնագրամակ

157   157   146   151

** Մեծ աշխատողի ընկեր միջին սննդական աշխատակազմի չափ

1,188   1,774   782   765

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

<u>Այլ գործառնական ծախսեր</u>	<u>01.07.23</u> <u>30.09.23</u>	<u>01.01.23</u> <u>30.09.23</u>	<u>01.07.22</u> <u>30.09.22</u>	<u>01.01.22</u> <u>30.09.22</u>
Ինվաստիցիայի համար կատարված վճարումներ	592	1,782	360	1,361
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	2,874	13,654	3,133	16,580
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	67,832	189,257	55,001	159,309
Այլ ծախսեր***	15,501	53,030	15,557	46,882
Ընդամենը	86,799	257,723	74,051	224,132

11 Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18%: ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՀՀ ՄՍՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով: Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը:

Հազար ՀՀ դրամ	01.01.23 30.09.23	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.22 31.12.22	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	2,740,506		5,216,268	
Շահութահարկ	493,291	18	938,928	18
Զնվազեցվող ծախսեր	13,814		39,313	
Դրական/(Բացասական) փոխարժեքային տարբերություն	(170,535)		(1,002,607)	
Այլ	433,430		1,484,366	
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	770,000		1,460,000	

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	31.12.22
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(5,591)			5,646
Հանձնարարությունները տրված վարկեր և կանխավճարներ	73,747			220,792
Դրական արժեքով/այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,784,319			4,109,554
Ներդրումային արժեքային	61,038			102,339
Հիմնական միջոցներ	(163,788)			(177,723)
Այլ ակտիվներ	(23,171)			(14,792)
Այլ պահուստներ	2,794			
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(1,540)			(14,344)
Այլ պարտավորություններ	57,064			68,334
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	1,784,872			4,299,806

13. Դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,439,628	2,878,394
Կանխիկ դրամ բանկոմատներում	60,274	69,569
Թրքական հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	20,503,348	22,789,055
Դեպոզիտային միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	120,000	260,000
Արժեզրկումից պահուստներ	(4,923)	(10,182)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	22,118,327	25,986,836

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված	2,211	38,239
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված	2,211	38,239

14. Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Թրքական հաշիվներ	2,080,320	1,685,095
Դեպոզիտային միջոցներ ֆինանսական կազմակերպություններում	1,269,634	1,116,230
Ավանդներ բանկերում	3,697,960	1,141,353
Վարկեր բանկերում	1,042,508	118,049
Վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	1,658,725	838,678
Արժեթիտիվներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	1,034,060	0
Ռեպո համաձայնագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	6,050,753	2,286,692
Այլ հաշիվներ	434,699	3,513,592
Հաշվեզրկած տոկոսներ	53,100	47,348
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(125,931)	(14,119)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,195,828	10,732,918

16. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Վարկեր, այդ թվում՝	50,395,926	46,682,701
Ֆակտորինգ	2,903,905	2,587,505
Վարկային գծեր և օվերդրաֆտ	89,669,020	72,113,970
Ոնստ համաձայնագրեր	326,084	178,067
Արեղիտիվներ	711,543	0
Ֆինանսական վարձակալություն	6,247,909	4,107,822
Այլ գումարներ	551,856	581,319
Դաշվեզրված տոկոսներ	2,495,202	1,993,591
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	153,301,445	128,244,975
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(4,407,576)	(3,606,746)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	148,893,869	124,638,229

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	119,688,453	103,136,237
խոշոր ձեռնարկություններ	41,131,420	38,687,718
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	78,537,033	64,448,519
Ֆիզիկական անձիք	28,213,678	20,369,444
Անհատ ձեռնարկատերեր	2,372,256	2,164,384
Այլ գումարներ	551,856	581,319
Դաշվեզրված տոկոսներ	2,495,202	1,993,591
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(4,407,576)	(3,606,746)
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	148,893,869	124,638,229

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Դիֆերենսային	24,915,200	17,711,078
Սպառողական	2,373,634	1,875,703
Դեռագնման պայմանագրեր	326,084	178,067
Այլ	598,760	604,596
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր (համախառն)	28,213,678	20,369,444

Դաշվեզրված ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Վարկեր և փոխառություններ, որից	153,301,445	128,244,975
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում՝	3,583,250	4,817,949
ժամկետանց	302,841	201,565
Ընդամենը վարկեր	153,301,445	128,244,975
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(4,407,576)	(3,606,746)
Ընդամենը զրուտ վարկեր և փոխառություններ	148,893,869	124,638,229

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ վարկավորման ոլորտների

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.22	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	54,832,330	35.77%	54,989,254	42.88%
Գյուղատնտեսություն	10,183,823	6.63%	9,559,875	7.45%
Շինարարություն	28,400,422	17.22%	13,398,149	10.45%
Տրանսպորտ և կապ	1,228,224	0.80%	1,117,283	0.87%
Առևտուր	21,888,239	14.26%	18,898,080	14.73%
Սպառողական	2,733,874	1.78%	2,082,586	1.62%
Ֆինոբեռային վարկեր	25,007,727	16.31%	17,793,727	13.87%
Սպասարկման ոլորտ	8,892,373	5.67%	8,098,026	6.31%
Այլ ոլորտներ	2,376,532	1.55%	2,310,014	1.80%
Ընդամենը վարկեր	153,301,445	100%	128,244,975	100%
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(4,407,576)		(3,606,746)	
Ընդամենը զրտ վարկեր և փոխառություններ	148,893,869		124,638,229	

Շանրագրություն 16-ում բացահայտվում են 10 խոշոր վարկատուներին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի՝

1) ընդհանուր գումարը,	49,059,158
2) տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային պորտֆելում (վարկային պորտֆելի ո %-ը),	32.00%
3) տոկոսային հարաբերակցությունը կապիտալի նկատմամբ (կապիտալի ո %-ը):	75.46%

17. Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Գնանշվող ներդրումներ		
ԴՊ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	44,575	44,575
ԴՊ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	137,487,808	122,539,308
այդ թվում՝ տոկոսներ	1,642,923	1,015,008
ԴՊ ոչ պետական պարտատոմսեր	3,026,769	2,220,260
Զգնանշվող ներդրումներ		
ԴՊ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	19,575	19,575
Ընդամենը ներդրումներ	140,578,727	124,823,718

18. Ամրոտիզացիոն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
ԴՊ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	83,776,520	84,831,784
ԴՊ ոչ պետական պարտատոմսեր		
Չաշվեզրկված տոկոսներ	772,878	2,846,827
Արժեզրկումից պահուստներ	(247,873)	(524,426)
Ամրոտիզացիոն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	84,301,525	87,154,185

Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	1,362,191	1,719,742
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ*	1,362,191	1,719,742

* Ոչ ընթացիկ ակտիվը բանկի սեփականությունն է դարձել գրավի տնօրինման արդյունքում, որը բանկը մտադրություն չունի պահել հետագայում և ենթակա է իրացման հնարավոր կարճ ժամկետում:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերը ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Զգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույթների վրա: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույթների և ժամկետների ներառում են.

	30.09.23		31.12.22	
	%	ժամկետ	%	ժամկետ
ԴՊ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /դրամային/	10.20-10.17	2026-2050	11.05-12.01	2023-2050
ԴՊ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /արտարժեքային/	6.25-8.08	2025-2031	6.54-6.76	2025-2031
ԴՊ ոչ պետական պարտատոմսեր/դրամային/	11.50-10.22	2024-2025	9.00-11.75	2023-2027
ԴՊ ոչ պետական պարտատոմսեր/արտարժեքային/	6.00-7.85	2024-2027	3.30-9.37	2023-2025

20. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Չող և շնորհ	Համակարգաչին տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասենյակային սարքավորում	Ընդամենը
ՍԱՅՐԱԿԱՆ ԱՐՄԵՑ					
Սկզբնական արժեք 2023թ. հունվարի 01 դրությամբ	2,017,192	321,322	114,256	166,850	2,619,620
Ավելացում	115,221	7,090		10,835	133,146
Օտարում	136,864				136,864
2023թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	1,995,549	328,412	114,256	177,685	2,615,902
ԿՐԻՏԱԿԱՑ ՄԱՇԱԾՈՒԹՅՈՒՆ					
2023թ. հունվարի 01 –ի դրությամբ	694,105	223,523	65,425	131,790	1,114,843
Հատկացումներ	127,512	24,616	8,555	5,950	166,633
Օտարում	128,648				128,648
2023թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	692,969	248,139	73,980	137,740	1,152,828
ՄԱՅՈՒՐԱՅԻՆ ԱՐՄԵՑ					
2023թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	1,302,580	80,273	40,276	39,945	1,463,074

Հազար ՀՀ դրամ

	Համակարգաչին ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք 2023թ. հունվարի 01 դրությամբ	141,678	80,230	221,908
Ավելացում	26,697	23,224	49,921
Արժեզրկում	18,098	2,497	20,595
2023թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	150,277	100,957	251,234
ԱՄՈՒՏԻՉԱԹՎ			
2023թ. հունվարի 01 –ի դրությամբ	96,564	42,943	139,507
Մասնաճանաչումներ	14,323	8,906	23,229
Արժեզրկում	18,098	2,397	20,495
2023թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	92,789	49,452	142,241
ՄԱՅՈՒՐԱՅԻՆ ԱՐՄԵՑ			
2023թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	57,488	51,505	108,993

22. Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	30.09.23	31.12.22
Կամխավճարներ և այլ դեբիտորներ	4,281,190	3,509,615
Կամխավճարներ այլ հարկերի գծով	961,503	381,992
Պահեստ	10,289	6,179
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	82,614	69,495
Այլ ակտիվներ	2,667	2,667
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կամխավճարներ գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(17,353)	(11,153)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	5,320,910	3,956,795

23. Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

	30.09.23	31.12.22
Պարտավորություններ ԳԳ ԿԲ-ի նկատմամբ		
ԳԳ կենտրոնական բանկից ստացված վարկեր	22,636,816	22,861,156
Ռեպո համաձայնագրեր	48,552,373	
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների	65,533,436	110,706,619
Այլ բանկերի բորսային հաշիվներ	19,536	17,252
Վարկեր բանկերից	4,119,705	2,296,123
Ռեպո համաձայնագրեր բանկերից	21,719,643	64,875,010
Այլ պարտավորություններ բանկեր		
Արեղիտիվ	4,652,327	3,503,712
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	6,075,725	2,269,513
Վարկեր և ավանդներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	25,118,810	26,899,204
Ռեպո համաձայնագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	3,466,231	10,107,603
Այլ պարտավորություններ	361,459	740,402
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը պարտավորություններ ԳԳ ԿԲ-ի ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	136,722,625	133,569,975

24. Պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Իրավաբանական անձինք	103,370,347	85,894,939
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	21,809,711	16,094,041
- <i>ոեզիրենտ</i>	19,683,196	11,801,570
Ժամկետային ավանդներ	69,749,630	64,187,322
- <i>ոեզիրենտ</i>	15,202,869	13,723,623
Չաշվարկված տոկոսներ	497,990	426,231
- <i>ոեզիրենտ</i>	459,085	389,141
Այլ պարտավորություններ	11,312,716	5,187,345
- <i>ոեզիրենտ</i>	11,241,781	5,170,958
Ամիստ ձեռնարկատերեր	2,436,926	71,596
Ընթացիկ հաշիվներ	2,426,924	63,556
- <i>ոեզիրենտ</i>	2,426,924	63,556
Ժամկետային ավանդներ	9,996	7,618
- <i>ոեզիրենտ</i>	9,996	7,618
Չաշվարկված տոկոսներ	6	412
- <i>ոեզիրենտ</i>	6	412
Ֆիզիկական անձինք	29,085,620	27,334,365
Ընթացիկ հաշիվներ	6,646,176	8,467,732
- <i>ոեզիրենտ</i>	2,363,489	2,478,045
Ժամկետային ավանդներ	21,696,962	18,393,073
- <i>ոեզիրենտ</i>	11,998,252	10,379,404
Չաշվարկված տոկոսներ	323,839	307,182
- <i>ոեզիրենտ</i>	222,507	222,750
Այլ պարտավորություններ	126,823	166,368
- <i>ոեզիրենտ</i>	111,142	166,281
Ընդամենը պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ	134,892,893	113,300,880

25. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	53,300,158	52,408,743
Ընդամենը բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	53,300,158	52,408,743

27. Վճարվելիք գումարներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Ավանդների ապահովագրության գծով	31,243	32,993
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	31,243	32,993

28. Ստորադաս փոխառություն

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Ստորադաս փոխառություն	32,093,945	34,484,130
Ընդամենը ստորադաս փոխառություն	32,093,945	34,484,130

29. Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով		
Պարտավորություններ հարկերի գծով	378,707	327,776
Վճարվելիք գումարներ ֆակտորինգի գծով	193,732	193,732
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	1,831	824
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	153,995	242,212
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	138,022	99,817
Այլ անձանց ֆինանսական վարձակառության գծով վճարվելիք գումարներ	65,961	23,499
Այլ	3,028	988
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	935,276	888,848

30. Սեփական կապիտալ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Կանոնադրական կապիտալ	16,205,748	16,205,748
Սուղորական բաժնետոմսեր	10,000,200	10,000,200
Ենթիվոն եկամուտ	6,205,548	6,205,548
Պահուստներ, այդ թվում	33,966,237	17,616,685
- գլխավոր պահուստ	40,000,000	35,000,000
- ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	1,134,703	1,134,703
- վերագնահատման պահուստներ	(7,168,466)	(18,519,118)
Զբաղիչական շահույթ	14,843,285	16,283,285
ընթացիկ տարվա	3,560,000	6,727,975
նախորդ տարվա	11,283,285	9,555,290
Ընդամենը կապիտալ	65,015,250	50,104,598

2023թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ բանկի ընդհանուր 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում, ԵՋ-Վի-Էս Զոլդինգ ՁԻ ԷՄ ԲԻ ԵՋ-ը, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում, ՖՄՏՍ Ղիստրիբյուշև ՍՊԸ-ն: Բանկի նշանակալից մասնակիցներն են, ԵՋ-Վի-Էս Զոլդինգ ՁԻ ԷՄ ԲԻ ԵՋ-ը, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87.53 տոկոսին և, ՖՄՏՍ Ղիստրիբյուշև ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12.47 տոկոսին: Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը 30.09.23թ. դրությամբ կազմում է 94 մլրդ ՀՀ դրամ: Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է ՀՀ դրամով և բաժնետերերն իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը ՀՀ դրամով:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Զօգուտգործված վարկային գծեր	7,212,996	10,129,582
Տրամադրված երաշխիքներ	16,421,864	8,546,479
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(139,136)	(149,478)
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	23,495,722	18,526,593

Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23		31.12.22	
	Բաժնետեր և փոխկապակցված անձինք	Ռեկավար անձնակազմ և փոխկապակցված անձինք	Բաժնետեր և փոխկապակցված անձինք	Ռեկավար անձնակազմ և փոխկապակցված անձինք
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	5,088,602	477,671	3,746,945	477,663
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	2,555,023	1,124,066	5,206,326	470,543
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	1,515,625	840,401	3,864,671	470,525
Վարկի մնացորդը սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	6,128,000	761,336	5,088,602	477,671
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	380,339	52,202	380,685	48,240
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Ավանդներ 1 հունվարի դրությամբ	61,087,364	213,849	71,617,610	154,433
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	67,794,012	5,376,679	67,453,931	5,080,762
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	92,240,623	5,402,361	97,984,177	5,021,366
Մնացորդներ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	56,640,753	188,147	61,087,364	213,849
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	3,750,412	9,129	5,102,060	5,973
Տոկոսային եկամուտ	91		31,335	
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,590		6,349	
Թողարկված պարտատոմսեր	29,549,962	351,374	28,952,530	232,876
Ստորադաս փոխառություն	32,093,945		34,464,130	
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	8,173	1,206	8,823	551
Այլ եկամուտ				

Ռեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները ներառում են աշխատավարձ և պարգևավճարներ:

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	336,596	321,725
Ընդամենը ռեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	336,596	321,725

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի՝ վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

30.09.23

Հազար ՀՀ դրամ	ՀԳ	ԱԳԳ երկրներ	Ոչ ՏԳՁԿ երկրներ	ՏԳՁԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	22,118,327				22,118,327
Թանկարժեք մետաղներ	2,211				2,211
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	11,052,624	1,878,814	100,276	4,164,114	17,195,828
Հանձնարարություններ տրված վարկեր և փոխառություններ	146,946,413	325,199	87,062	1,535,195	148,893,869
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	135,653,497	1,189,087		3,736,143	140,578,727
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	84,301,525				84,301,525
Ընդամենը ակտիվներ	400,074,597	3,393,100	187,338	9,435,452	413,090,487
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	125,058,229	1,379,951	128,333	10,156,112	136,722,625
Պարտավորություններ հանախորդների նկատմամբ	75,465,324	1,686,521	45,977,856	11,763,192	134,892,893
Բանկի կողմից բողոքարկված արժեթղթեր	18,959,348	20,119	31,172,178	3,148,513	53,300,158
Ստորադաս փոխառություն			30,126,137	1,967,808	32,093,945
Ընդամենը պարտավորություններ	219,482,901	3,086,591	107,404,504	27,035,625	357,009,621
Ձուտ դիջո	180,591,696	306,509	(107,217,166)	(17,600,173)	58,080,866

31.12.22

Հազար ՀՀ դրամ	ՀԳ	ԱԳԳ երկրներ	Ոչ ՏԳՁԿ երկրներ	ՏԳՁԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	25,986,836				25,986,836
Թանկարժեք մետաղներ	38,239				38,239
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,096,714	1,952,139	113,925	3,570,140	10,732,918
Հանձնարարություններ տրված վարկեր և փոխառություններ	120,676,499	485,341	8,141	3,468,248	124,638,229
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	114,936,454			9,887,264	124,823,718
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	87,154,185				87,154,185
Ընդամենը ակտիվներ	353,888,927	2,437,480	122,066	16,925,652	373,374,125
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	109,028,982	394,415	938,229	23,208,349	133,569,975
Պարտավորություններ հանախորդների նկատմամբ	49,218,581	779,058	49,795,920	13,507,321	113,300,880
Բանկի կողմից բողոքարկված արժեթղթեր	19,313,528	30,904	30,077,281	2,987,030	52,408,743
Ստորադաս փոխառություն			32,121,093	2,363,037	34,484,130
Ընդամենը պարտավորություններ	177,561,091	1,204,377	112,932,523	42,065,737	333,763,728
Ձուտ դիջո	176,327,836	1,233,103	(112,810,457)	(25,140,085)	39,610,397

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Բանկը կիրառում է բազմաբիվ միջոցներ վարկային ռիսկը զսպելու համար: Համընդհանուր գործելակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցվելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխառությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

Գրավ

- Հիպոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, պաշարները և այլ հիմնական միջոցներ,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը:

Վարկեր և փոխառություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավներ որդյալում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը չեն ապահովվում:

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.23	31.12.22
Արժեթղթեր	9,564,942	8,438,025
Անշարժ գույք	79,132,466	68,044,223
Ավանդ	4,985,330	4,123,657
Շարժական գույք	18,011,616	14,057,637
Փոխադրամիջոց	1,962,789	1,639,765
Պատրաստի արտադրանք	14,702,545	13,459,377
Դրամական հոսքեր	2,943,659	2,433,550
Իրավունքի գրավ	9,004,214	5,023,016
Այլ	12,993,885	11,025,723
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	153,301,445	128,244,975

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային Տոկոսադրույքի ռիսկ

Հորիզոնի ամիսները	30.09.23		31.12.22	
	ՀՀ դրամ	Արտասրժույթ	ՀՀ դրամ	Արտասրժույթ
	%	%	%	%
Անտիմիջ				
Մնացորդներ ՀՀ և ԳԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. միատեսակ, այդ թվում՝	12.15%	4.83%	12.12%	3.07%
- միջրամսային վարկեր				
- միջրամսային ռեպո				
- միջրամսային անվտանգ սվոպ				
Համախառնումները արված վարկեր և փոխառություններ	12.38%	7.62%	11.78%	7.73%
Ռեզերվային նպաստավոր պահվող և վաճառքի համար մուտքի ստորաբաժիններ	11.07%	5.64%	11.33%	5.27%
Միջև, մարման ժամկետը պահվող ստորաբաժիններ	11.87%	5.65%	11.85%	5.61%
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. միատեսակ	9.15%	4.36%	10.00%	7.75%
Պարտավորություններ համախառնումների միատեսակ	10.08%	4.56%	9.91%	4.82%
Պարտավորություններ բանկի կրթից բաղադրված ստորաբաժինների գծով	9.44%	5.62%	9.38%	5.53%
Մտորարար փոխառություն	12.22%	3.00%	12.35%	5.27%

Հազար ՀՀ դրամ

Կապիտալի զգայունություն **30.09.23**

Արժույթ	Փոփոխություններ հիմնական ստկոսա դրույթներում	Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	0.5	-	-	57,155	- 4,064,498	-4,121,653
ԱՄՆ դոլար	0.5	-	-	74,248	- 206,688	-280,934
ՀՀ դրամ	-0.5	-	-	58,027	4,324,762	4,382,779
ԱՄՆ դոլար	-0.5	-	-	74,980	213,078	288,035

Հազար ՀՀ դրամ

Կապիտալի զգայունություն **31.12.22**

Արժույթ	Փոփոխություններ հիմնական ստկոսա դրույթներում	Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	0.5	-	-	57,090	- 3,357,028	-3,414,118
ԱՄՆ դոլար	0.5	-	-	93,193	- 214,213	-307,406
ՀՀ դրամ	-0.5	-	-	58,110	3,582,350	3,620,459
ԱՄՆ դոլար	-0.5	-	-	94,409	221,814	316,023

Արտարժույթի ռիսկ

Հազար ՀՀ դրամ

Արտարժույթ	30.09.23		31.12.22	
	Փոփոխություններ արտարժույթի փոխարժեքում, ստկոսա	Ազդեցություն մինչև հարկում շահույթի	Փոփոխություններ արտարժույթի փոխարժեքում, ստկոսա	Ազդեցություն մինչև հարկում շահույթի
ԱՄՆ դոլար	5%	22,285	5%	103,068
Եվրո	3%	1,378	3%	9,862

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարժեքի արժույթ	Ոչ փոխարժեքի արժույթ	Ընդամենը
ԱՆՏՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՈՒՆԻՍՏԱԿՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	9,330,058	12,696,537	91,732	22,118,327
Թանկարժեք մետաղներ		2,211		2,211
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,356,190	14,522,421	1,317,217	17,195,828
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	99,919,449	48,557,451	416,969	148,893,869
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	119,697,626	20,881,101		140,578,727
Ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	81,235,944	3,065,581		84,301,525
ԸՆԴԱՄԵՆՆԵՐ ԱՎԵՐԻՎՈՒՄ	311,539,267	99,725,302	1,825,918	413,090,487
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	112,509,493	23,472,771	740,361	136,722,625
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	84,230,458	49,832,086	830,349	134,892,893
Բանկի կողմից բողոքված արժեքներ	26,631,425	26,668,733	-	53,300,158
Ստորադաս փոխառություն	30,126,137	1,967,808	-	32,093,945
ԸՆԴԱՄԵՆՆԵՐ ՎԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	253,497,513	101,941,398	1,570,710	357,009,621
Զուտ դիտք 2023թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	58,041,754	(2,216,096)	265,208	56,080,866
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2023թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	22,254,036	1,241,886		23,495,922

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարժեքի արժույթ	Ոչ փոխարժեքի արժույթ	Ընդամենը
ԱՆՏՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՈՒՆԻՍՏԱԿՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	9,752,115	16,181,112	53,608	25,986,836
Թանկարժեք մետաղներ		38,239		38,239
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,366,985	6,673,187	692,745	10,732,918
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	78,395,076	45,271,865	971,288	124,638,229
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	104,526,312	20,297,406		124,823,718
Ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	83,934,586	3,219,599		87,154,185
ԸՆԴԱՄԵՆՆԵՐ ԱՎԵՐԻՎՈՒՄ	279,975,074	91,681,409	1,717,642	373,374,125
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	115,994,162	16,689,609	886,204	133,569,975
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	68,415,233	44,292,947	592,700	113,300,880
Բանկի կողմից բողոքված արժեքներ	26,486,434	25,922,309		52,408,743
Ստորադաս փոխառություն	30,144,616	4,339,514		34,484,130
ԸՆԴԱՄԵՆՆԵՐ ՎԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	241,040,445	91,244,379	1,478,904	333,763,728
Զուտ դիտք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	38,934,629	437,030	238,738	39,610,397
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,584,966	1,941,837		18,526,803

Հետևյալ աղյուսակով ներկայացվում են ակտիվները և պարտավորությունները ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների:

30.09.23

Չափաբան	Չափաորոշ		Ցուցանիշի և միջին 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ 33 կենտրոնական բանկում			22,118,327					22,118,327
Թանկարժեք մետաղներ			2,211					2,211
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ			13,981,907	1,961,869	1,008,641	243,391	-	17,195,828
Վարկեր և փոխառություններ համախորդներին	330,291	1,564,429	8,657,865	10,210,670	29,223,747	64,686,367	34,220,500	148,893,869
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			78,893,462	17,518	3,902,681	14,647,161	43,117,905	140,578,727
Անդրադրված արժեքով հաշվավոր այլ ֆինանսական ակտիվներ			1,230	132,125	1,029,426	11,562,330	71,576,414	84,301,525
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	330,291	1,564,429	123,655,002	12,322,202	35,164,495	91,139,249	148,914,819	413,090,487
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	93,335,688	4,158,993	8,457,135	13,132,409	17,638,400	136,722,625
Պարտավորություններ համախորդների նկատմամբ	-	-	48,477,012	4,108,766	18,857,901	62,932,498	516,716	134,892,893
Բանկի կողմից բողոքարկված արժեքներ	-	-	-	973,924	3,940,242	48,385,992	-	53,300,158
Ստորադրյալ փոխառություն	-	-	126,945	-	1,967,000	10,000,000	20,000,000	32,093,945
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			141,939,645	9,241,683	33,222,278	134,450,899	38,155,116	357,009,621
Զուտ դիրք	330,291	1,564,429	(18,284,643)	3,080,519	1,942,217	(43,311,650)	110,759,703	56,080,866
Կուտակված ռեզվեր			(18,284,643)	(15,204,124)	(13,261,907)	(56,573,557)	54,186,146	

31.12.22

Չափաբան	Չափաորոշ		Ցուցանիշի և միջին 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ 33 կենտրոնական բանկում			25,986,836					25,986,836
Թանկարժեք մետաղներ			38,239					38,239
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ			9,109,744	1,294,355	210,304	118,514		10,732,918
Վարկեր և փոխառություններ համախորդներին	209,791	2,876,860	7,268,460	8,476,232	24,591,240	52,280,579	28,935,066	124,638,229
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			75,915,690	5,940,011	3,228,181	5,818,251	33,921,584	124,823,718
Անդրադրված արժեքով հաշվավոր այլ ֆինանսական ակտիվներ			1,662	2,158,460	669,678	11,961,468	72,362,917	87,154,185
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	209,791	2,876,860	118,320,632	17,869,059	28,699,403	70,178,812	135,219,567	373,374,124
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ			80,792,429	6,365,086	15,361,721	15,733,283	15,317,455	133,569,975
Պարտավորություններ համախորդների նկատմամբ			31,212,728	3,622,600	15,803,801	62,440,628	221,125	113,300,880
Բանկի կողմից բողոքարկված արժեքներ			-	245,165	11,707,048	40,456,530	-	52,408,743
Ստորադրյալ փոխառություն			548,430	8,000,000	1,967,850	1,967,850	22,000,000	34,484,130
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			112,553,587	18,232,852	44,840,420	120,598,291	37,538,580	333,763,728
Զուտ դիրք	209,791	2,876,860	5,767,045	(363,793)	(16,141,017)	(50,419,479)	97,680,988	39,610,396
Կուտակված ռեզվեր			5,767,045	5,403,252.10	(10,737,764)	(61,157,243)	36,523,745	

Միջին ակտիվներ և կապիտալ 30.09.23

Միջին ակտիվներ	405,189,042
Միջին կապիտալ	58,383,246

Ընդունված գրավ

30.09.23-ի դրությամբ գրավով ապահովված վարկերի գումարը կազմում է 150,357,786 հազար դրամ:

Պարտավորությունների չկատարում/խախտում

Բանկում առկա չեն պայմանագրային պարտավորությունների խախտման դեպքեր